



Základní škola
a gymnázium
města Konice

Školní vzdělávací program nižšího gymnázia

jako součásti

Základní školy a gymnázia města Konice, příspěvkové organizace

Škola konického regionu – škola pro všechny

Obsah

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE.....	4
2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY.....	5
2. 1 Úplnost a velikost školy.....	5
2. 2 Umístění a prostorové podmínky školy.....	5
2. 3 Charakteristika pedagogického sboru.....	6
2. 4 Dlouhodobé projekty.....	6
2.5 Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery.....	9
2.6 Vlastní hodnocení školy.....	10
3 CHARAKTERISTIKA ŠVP.....	16
3.1 Zaměření školy.....	16
3.2 Výchovné a vzdělávací strategie.....	18
3.2.1 Úvod.....	18
3.2.2 Konkrétní výchovné a vzdělávací strategie.....	19
3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....	21
3.4 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných.....	22
3. 5 Začlenění průřezových témat na nižším gymnáziu.....	24
4 ŠKOLNÍ UČEBNÍ PLÁN NIŽŠÍHO GYMNÁZIA.....	27
5 UČEBNÍ OSNOVY.....	29
5. 1 Matematika a její aplikace.....	29
5. 1. 1 Matematika.....	29
5. 2 Jazyk a jazyková komunikace.....	41
5. 2. 1 Český jazyk a literatura.....	41
5. 2. 2 Anglický jazyk.....	58
5. 2. 3. Německý jazyk.....	66
5. 3 Člověk a společnost.....	73
5. 3. 1 Dějepis.....	73
5. 3. 2 Občanská výchova.....	81
5. 4 Člověk a zdraví.....	90
5. 4. 1 Tělesná výchova.....	90
5. 5 Informatika.....	103
5. 5. 1 Informatika.....	103
5. 6 Člověk a příroda.....	112
5. 6. 1 Fyzika.....	112

5. 6. 2. Chemie.....	120
5. 6. 3 Přírodopis.....	125
5. 6. 4 Zeměpis.....	135
5. 7 Umění a kultura.....	145
5. 7. 1 Výtvarná výchova.....	145
5. 7. 2 Hudební výchova.....	153
5. 8 Člověk a svět práce.....	161
5. 8. 1 Praktické činnosti.....	161
6 HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ.....	169
6. 1 Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků (klasifikační řád).....	169
6. 1. 1 Zásady hodnocení – klasifikace.....	169
6. 1. 2 Získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci.....	170
6.2 Hodnocení výsledků vzdělávání žáků.....	171
6. 2. 1 Základní škola a nižší gymnázium.....	171
6. 2. 2 Vyšší gymnázium.....	175
6. 2. 3 Kritéria pro hodnocení výsledků vzdělávání.....	177
6. 3 Hodnocení chování.....	181
6. 3. 1 Kritéria pro hodnocení chování.....	181
6. 4 Sebehodnocení žáků.....	182
6. 5 Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....	182
6. 6 Vzdělávání a hodnocení nadaných žáků.....	183
6. 7 Výchovná opatření.....	183
6.7. 1 Pravidla pro udělování pochval a jiných ocenění a ukládání napomenutí a důtek.....	184

1 Identifikační údaje

Číslo jednací: ZŠGKo 1172/2024

Název školního vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program nižšího gymnázia jako součásti Základní školy a gymnázia města Konice, příspěvkové organizace

Motivační název

Škola konického regionu – škola pro všechny

Školní vzdělávací program je zpracován podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání.

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2024

Údaje o škole

Název školy: Základní škola a gymnázium města Konice, příspěvková organizace

REDIZO: 600 015 149

IČ: 47918594

Název oboru: 79-41-K/81 Gymnázium

Adresa školy: Tyršova 609, Konice, 798 52 Konice

Ředitelka: Mgr. Eva Obrusníková

Telefon: 582 302 671

ID DS: ieegh5c

E-mail: reditelna@gymnazium-konice.cz

web: www.gymnazium-konice.cz

IZO ZŠ: 110012569

Zřizovatel školy: Město Konice

Adresa zřizovatele: Masarykovo náměstí 27, 798 52 Konice

Telefon: 582 302 411

E-mail: podatelna@konice.cz

ID DS: 3m8bvgu

2 Charakteristika školy

2.1 Úplnost a velikost školy

Základní škola a gymnázium města Konice, příspěvková organizace, vykonává činnost následujících škol a školských zařízení:

- Základní škola
- Střední škola
- Školní družina
- Školní klub
- Školní jídelna

Základní škola je úplnou základní školou s 9 ročníky. Škola je spádovou školou pro děti z obcí Konice Březsko, Budětsko, Dzbel, Jesenec, Ochoz, Skřípov, Šubířov, Hvozd (2. stupeň) a Kladky (2. stupeň).

Střední škola poskytuje vzdělání v oboru vzdělání 79-41-K/81 Gymnázium, studium je denní, délka studia je 8 let.

Školní družina uskutečňuje zájmové vzdělávání pro děti vzdělávající se ve třídách 1. stupně základní školy.

Školní klub poskytuje zájmové vzdělávání žákům 2. stupně základní školy, nižšího i vyššího gymnázia.

Výuka na gymnáziu probíhá v každém ročníku v jedné třídě. Průměrný počet žáků ve třídě nižšího gymnázia se pohybuje kolem 28, ve třídách vyššího gymnázia kolem 20 žáků.

Škola se nachází v přibližně třítisícovém městě Konice, které je centrem konického regionu, a to z hlediska geografického, správního, ekonomického i kulturního. Od roku 2003 se Konice řadí mezi obce s rozšířenou působností. Počet obyvatel ORP Konice je necelých 12 000. Dopravní obslužnost města Konice je dobrá, zajišťuje ji autobusová i vlaková doprava.

2.2 Umístění a prostorové podmínky školy

Budova školy je umístěna v klidné a tiché části města Konice.

Školu tvoří čtyři pavilony. Pavilon A, v němž se nacházejí šatny, spojuje ostatní pavilony v jeden celek. Ve druhém a třetím podlaží pavilonu B je umístěn 1. stupeň základní školy, v prvním podlaží pavilonu B a v prvním podlaží pavilonu C se nacházejí třídy druhého stupně základní školy a prima gymnázia. Druhé a třetí podlaží pavilonu C patří ostatním třídám gymnázia, je zde umístěna i většina odborných učeben. Největší prostor pavilonu D patří tělocvičnám, jedno podlaží náleží školní družině, v pavilonu je umístěn školní klub, dílna pro výuku praktických činností, školní jídelna a kuchyň a plynová kotelna.

Škola disponuje 26 kmenovými a 15 odbornými učebnami, mezi něž patří odborná učebna fyziky, chemie, biologie, výtvarné výchovy, hudební výchovy, dvě počítačové učebny (PC) a čtyři jazykové učebny. K odborným učebnám náleží dále dílna pro výuku praktických činností, keramická dílna, chemická laboratoř a školní pozemky pro výuku pěstitelských prací.

Zázemí pro sportovní aktivity představují dvě tělocvičny a sportovní areál, v němž se nachází atletická dráha dlouhá 200 m, sektor pro skok daleký, skok vysoký a vrh koulí a dále dvě hřiště. První z nich má hrací plochu 20x40m a je určeno házené, kopané a tenisu, může se však rozčlenit na další dvě hřiště, a to na basketbal a volejbal. Druhé hřiště je menší a slouží volejbalu nebo košíkové. Do areálu patří i hřiště na pettang.

V těsném sousedství areálu se nalézají i dvě zóny s herními prvky, které slouží školní družině a veřejnosti.

Škola byla otevřena v roce 1975. V letech 1999 - 2004 prošel téměř celý komplex rozsáhlou rekonstrukcí, která zahrnovala zateplení a zastřešení budov, výměnu oken, výměnu větší části podlahových krytin, částečnou výměnu elektrických rozvodů, rekonstrukci zařízení školního stravování, tělocvičen a venkovního sportovního areálu. Od roku 2018 do současnosti dochází k postupné revitalizaci prostor pro výuku, a to zejména k zajištění konektivity školy. Dále byla provedena výměna podlahových krytin v pavilonu B, proběhla modernizace odborných učeben a vybudování nových odborných učeben, modernizace prostor školní družiny, došlo ke zřízení keramické dílny, byla upravena učebna pro činnost školního klubu, učebna pro výuku robotiky, došlo k úpravě vstupních prostor školy, proběhla renovace tělocvičen, výměna nábytku, byla postavena nová schodiště na školní hřiště a na pozemky pro výuku praktických činností a provedeny další dílčí úpravy.

2. 3 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor Základní školy a gymnázia města Konice, příspěvkové organizace, tvoří v průměru kolem 65 pedagogických pracovníků. Z toho je asi 47 učitelů, 8 vychovatelů, kolem 10 asistentů pedagoga. Ve škole dále působí 2 externí učitelé, kteří vyučují náboženství.

Ve škole pracuje výchovný poradce, dva metodici prevence, speciální pedagog, psycholog, dva metodici informačních a komunikačních technologií a dvě koordinátorky environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty.

Pedagogický sbor je rovnoměrně věkově rozvrstven.

2. 4 Dlouhodobé projekty

Základní škola a gymnázium města Konice, příspěvková organizace, realizovala v posledních letech řadu projektů, které výrazně přispěly ke zkvalitnění a zatraktivnění výuky žáků základní školy, a to jednak zaváděním nových výukových metod, jednak vybudováním nových výukových prostor či modernizací stávajících.

Realizované projekty

Moderní výuka, 2010 - 2012, financováno z operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost a ze státního rozpočtu

V rámci projektu učitelé vypracovali celkem 912 digitálních učebních materiálů pro 14 předmětů vyučovaných na 1. a 2. stupni ZŠ. Současně bylo vybudováno technické zázemí pro vytváření i využití nově vytvořených materiálů a metodických postupů.

Rozvoj technických dovedností žáků, 2015 - 2016, financováno z operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost a ze státního rozpočtu

Projekt přispěl k rozvoji technického vzdělávání žáků, zlepšení jejich zručnosti, probuzení zájmu o řemesla a zvýšení motivace ke studiu technických oborů. Na základě plánu rozvoje technických dovedností provedla škola z poskytnuté dotace modernizaci dřevodílny a bylo zakoupeno nové nářadí.

Modernizace učeben základní školy v Konici, 2018, financováno z IROP

V rámci projektu Modernizace učeben základní školy v Konici byla modernizována učebna fyziky a chemická laboratoř, byla vybudována nová učebna cizích jazyků a keramická dílna. Projekt řešil i zajištění bezbariérového přístupu do učeben, modernizaci bezbariérového hygienického zařízení a výměnu podlahové krytiny, a to jak v učebnách, tak v části přístupových chodeb. V souvislosti s vybudováním nové jazykové učebny v přízemí pavilonu B byla řešena i konektivita školy a připojení k internetu, a to instalací datového rozvaděče a datových kabelů. Dále byl instalován nový server a firewall pro zvýšení síťové bezpečnosti. Součástí projektu byly i drobné úpravy prostoru před budovou školy. Realizace projektu přinesla škole výrazné zlepšení podmínek pro výuku přírodovědných předmětů, cizích jazyků a rozšířila rovněž možnosti zájmového vzdělávání žáků.

Modernizace učeben 1. stupně, 2020, financováno z IROP

Předmětem projektu bylo pořízení vybavení včetně pomůcek do odborných učeben 1. stupně, konkrétně učebny cizích jazyků, učebny environmentální výchovy a učebny přírodovědných předmětů. Současně došlo k výměně podlahových krytin v každé z učeben a v přístupových chodbách. Realizace projektu umožnila posílit aktivní úlohu žáků při utváření znalostí prostřednictvím vlastního zkoumání, objevování a logického uvažování.

Modernizace vzdělávání, 2019 – 2022, financováno z operačního programu Věda, výzkum, vzdělávání

Projekt byl zaměřen na personální podporu, osobnostně profesní rozvoj pedagogů, společné vzdělávání žáků a podporu extrakurikulárních aktivit.

Z dotace škola financovala činnost 2 klubů zábavné logiky a deskových her, činnost 2 badatelských klubů, 8 čtenářských klubů a 30 skupin doučování pro žáky ohrožené školním neúspěchem. Díky dotaci bylo možné realizovat více než 30 žákovských projektových dnů ve škole a ve školní družině, které byly zaměřeny především na rozvoj čtenářské gramotnosti mladších žáků, a absolvovat přes 70 programů dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků zaměřených na nejnovější trendy v jednotlivých vzdělávacích oblastech. Dotace rovněž umožnila zřídít ve škole pozici speciálního pedagoga.

Modernizace vzdělávání II., 2022 - 2023, financováno z operačního programu Věda, výzkum, vzdělávání

Projekt byl zaměřen na personální podporu, společné vzdělávání žáků a podporu extrakurikulárních aktivit.

Z dotace škola financovala činnost klubu zábavné logiky a deskových her, činnost 3 badatelských klubů, 2 čtenářských klubů a 10 skupin doučování pro žáky ohrožené školním neúspěchem. Díky dotaci bylo možné realizovat více než 10 žakovských projektových dnů ve výuce. Dotace rovněž umožnila zřídit ve škole pozici speciálního pedagoga.

Společenství praxe pro rozvoj sociálních a občanských kompetencí: zkušenostní učení s využitím pohybových her, psychomotoriky, výchovy v přírodě a dramatické výchovy, 2016 – 2019, ve spolupráci s FTK UP Olomouc podpora výuku tělesné výchovy. Vytvoření Společenství praxe pro rozvoj sociálních a občanských kompetencí: zkušenostní učení s využitím pohybových her, psychomotoriky, výchovy v přírodě a dramatické výchovy.

Sportuj ve škole, 2019 -2021, projekt administrovaný Asociací školních sportovních klubů ČR, projekt zaměřený na všestranný pohybový rozvoj žáků 1. stupně

Doučování v rámci Národního plánu doučování

Ve školních letech 2021/2022 a 2022/2023 škola organizovala doučování v rámci Národního plánu doučování, jako dlouhodobého programu, jehož cílem je pomoci zmírnit negativní dopady výpadku prezenční výuky v důsledku pandemie COVID-19.

(financováno z Národního plánu obnovy). Škola realizovala více než 1500 doučovacích hodin.

Etwinning, 2022/2023 – partnerství škol v Evropě

Probíhající projekty

Šablony základní škola a gymnázium Konice, od 1. 7. 2023, financováno z operačního programu JAK

Šablony gymnázium Konice, od 1. 9. 2023, financováno z operačního programu JAK

Projekty jsou zaměřeny na personální podporu (financování pozic speciální pedagog a psycholog) a osobnostně profesní rozvoj pracovníků ve vzdělávání.

Etwinning – partnerství škol v Evropě

Celoškolní projektové dny

Několikrát za školní rok realizuje škola celoškolní projektové dny, na nichž spolupracují žáci základní školy i gymnázia napříč ročníky. Témata proběhlých projektových dnů: 2021/2022 Vesmír, Svátky, Zdravý životní styl a duševní pohoda a Životní prostředí a jeho ochrana, 2022/2023 Hrdinové a idoly, Umění, Komunita a pomoc ostatním, Co umím. Ve školním roce 2023/2024 proběhly projektové dny na téma Svět jsme my, Historie a já, Harmonie duše a těla.

Během projektových dnů se při prezentaci výsledků své práce mohou setkat všichni žáci školy, od těch nejmenších až po ty plnoleté. Při společné práci se naplno projevují dovednosti a kreativita

žáků. Projektové výstupy mívají nejrůznější podoby, od výkresů a 3D modelů, přes workshopy pro spolužáky až po vlastní hraný film.

Projektové dny přispívají k individuálnímu rozvoji žáků a současně k rozvoji jejich spolupráce a navazování kontaktů mezi žáky různých věkových kategorií.

Na podzim 2023 zorganizoval kabinet anglického jazyka 1. ročník anglické prezentiády Speak Up, na niž byli pozváni i žáci dalších gymnázií v regionu.

Lyžařský výcvik

Škola každoročně organizuje lyžařský výcvik pro žáky 7. ročníku, sekundy a kvinty.

Žákovský parlament

Od školního roku 2023/2024 pracuje ve škole žákovský parlament, jehož vznik škola iniciovala, podpořila a nadále podporuje jeho práci.

Ovoce do škol

První stupeň základní školy se dlouhodobě zapojuje do projektu Ovoce do škol. Hlavním cílem projektu je vytvořit správné stravovací návyky ve výživě dětí.

Recyklohraní

Škola je zapojena do celostátního projektu Recyklohraní (Školní recyklační program - Recyklohraní aneb Uklid'me si svět)

Cílem projektu je prohloubit znalost žáků v oblasti předcházení vzniku, třídění a recyklace odpadů a umožnit jim osobní zkušenost se zpětným odběrem baterií a použitých drobných elektrozařízení.

Podpora zapojení žáků do soutěží a olympiád, organizace školních kol soutěží

Škola podporuje žáky v zapojení do nejrůznějších druhů soutěží a olympiád určených pro žáky základních škol.

Škola organizuje školní kola soutěží, a to jak centrálně vyhlašovaných (MŠMT), tak vlastních.

2.5 Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery

Zásadní význam pro naši školu má její spolupráce se zřizovatelem, tj. s městem Konice. Velmi pěknou tradicí je i účast představitelů města při významných událostech školy, jako je například zahájení školního roku, předávání závěrečných vysvědčení absolventům základní školy nebo gymnázia. Těsná spolupráce s městem vyplývá i ze skutečnosti, že v každém volebním období bývají dva až tři učitelé členy městského zastupitelstva.

Dlouhodobě výbornou spoluprací máme se Sdružením rodičů a přátel školy Základní školy a gymnázia města Konice, z. s., které podporuje finančně i organizačně nejružnější aktivity naší školy.

Velmi pozitivně hodnotíme spoluprací s Městskou knihovnou Konice, a to zejména při přípravě a realizaci projektových dnů zaměřených na rozvoj čtenářské gramotnosti.

Několik desítek let trvá spolupráce s Klubem orientačního běhu Konice, jehož členy jsou mnozí žáci i učitelé školy. Díky Klubu orientačního běhu je rozšířena nabídka volnočasových aktivit školy o velmi kvalitně zajištěnou organizovanou sportovní činnost. Klub poskytuje škole podporu i při zajištění sportovních dnů.

Škola rovněž spolupracuje s TJ Sokol Konice, jež zajišťuje volnočasové aktivity pro žáky v tělocvičně školy. TJ Sokol Konice rovněž umožňuje škole využívat své fotbalového hřiště pro pořádání školních turnajů.

Škola úzce spolupracuje s Mateřskou školou Konice. Učitelky MŠ navštěvují školu v období zápisu. Předškoláci navštěvují školu v průběhu června, aby si vyzkoušeli první třídu nanečisto.

Záchraný hasičský sbor v Konici uskutečňuje pro žáky školy přednášky a besedy. Záchraný hasičský sbor doprovází přednášky ukázkami hasičské techniky pro žáky všech věkových kategorií naší školy. Probíhají exkurze na hasičské stanici.

Škola rovněž úzce spolupracuje s OSPOD při MěÚ v Konici, a to jednak při řešení konkrétních problémových situací, jednak při činnosti osvětově vzdělávací.

Jako velmi dobrá se jeví i spolupráce se školskou radou, Pedagogicko-psychologickou poradnou, Speciálním pedagogickým centrem, dětskými lékaři, s Dětským domovem v Konici, Charitou Konice apod.

V posledních letech škola úzce spolupracuje s Komunitním centrem Konice. Tradicí se již stalo zdobení vánočních i velikonočních stromečků na konickém náměstí jednotlivými třídami 1. stupně. Skupiny žáků se rovněž účastní akce Uklidme Česko, zapojují se do příprav Masopustu a dalších aktivit organizovaných centrem.

Zvláštní rozměr má pak naše spolupráce s charitativními organizacemi a spolupráce při organizaci veřejných sbírek, jako je např. Květinový den, Nadační fond dětské onkologie Krtek apod.

Škola rovněž spolupracuje se středními i vysokými školami (besedy se studenty, semináře vedené pedagogy VŠ atd.)

Škola spolupracuje rovněž s Regionem Haná, z. s..

2.6 Vlastní hodnocení školy

Autoevaluace školy, tj. vlastní hodnocení školy představuje trvale probíhající proces, jehož smyslem je vyhodnocení výchovně vzdělávací činnosti školy (z hlediska cílů výchovy a vzdělávání - dále jen vzdělávání).

V rámci sebehodnocení jsou stanoveny oblasti autoevaluace, cíle a kritéria evaluace, nástroje evaluace a časové rozvržení evaluačních činností.

1) Hlavní oblasti hodnocení školy

1.1 Podmínky ke vzdělávání

1.1.1 Personální podmínky vzdělávání

- osobnost učitele, jeho pedagogicko-psychologické schopnosti
- kvalifikace pedagogických pracovníků
- skladba úvazků vzhledem ke kvalifikaci a aprobaci pedagogických pracovníků
- věkové složení pedagogických pracovníků a podíl zastoupení mužů a žen
- klima ve škole

1.1.2 Materiálně-technické podmínky vzdělávání

- školní budovy
- kmenové třídy a odborné učebny
- herny ŠD a ŠK
- školní pozemek, dílny
- sportovní areál a tělocvičny
- odpočinkové zóny
- zařízení školního stravování
- vybavení nábytkem
- vybavení pomůckami (zvláště pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami)
- vybavení učebnicemi
- vybavení audiovizuální a výpočetní technikou

1.1.3 Finanční podmínky vzdělávání

a) Přímé neinvestiční výdaje (ze státního rozpočtu přerzdělované KÚ)

- mzdy
- nenárokové složky
- navýšení MP pro výuku žáků se SVP
- výdaje na pomůcky
- výdaje na vzdělávání pedagogických pracovníků
- výdaje na ochranné prostředky

b) Příspěvek od zřizovatele

- příspěvek na provoz
- investice

c) Další zdroje

- čerpání z fondů školy
- čerpání dotací
- dary fyzických a právnických osob

1.2 Průběh vzdělávání

1.2.1 Školní vzdělávací program, učební plány, výsledky vzdělávání

- realizace školního vzdělávacího programu
- vhodná struktura nových učebních plánů
- výsledky vzdělávání

1.2.2 Organizace výchovně vzdělávacího procesu

- rozvrh hodin
- školní řád a klasifikační řád (informační systém vůči žákům a rodičům)
- činnost VP, metodičky prevence a informatiků
- přijímací řízení na gymnázium

1.2.3 Způsob a průběh výuky

- vyučovací a školní klima
- vyučovací formy a metody
- řízení výuky
- členění hodiny
- motivující vyučovací formy a metody
- výuka frontální, skupinová, individuální
- práce s textem, učebnicemi, odbornou literaturou
- využívání pomůcek a výukových programů
- interakce a komunikace mezi učitelem a žáky a mezi žáky navzájem
- individuální přístup k žákům
- péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, problémové žáky a o talentované žáky
- individuální vzdělávací plány
- laboratorní práce v přírodovědných předmětech

1.2.4 Aktivity mimo pravidelné vyučování

- zájmové kroužky
- mimoškolní aktivity,
- soutěže a olympiády
- exkurze, výlety

1.3 Spolupráce školy s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání

1.3.1 Spolupráce školy s rodiči

- školská rada
- Sdružení rodičů a přátel Základní školy a gymnázia města Konice, z.s.
- třídní schůzky a „Dny otevřených dveří“
- individuální konzultace s VP a vedením školy
- výchovná komise
- spokojenost rodičů s prací školy

1.3.2 Škola a město, škola a region

- školská rada
- práce učitelů v zastupitelstvu města
- prezentace školy na veřejnosti, „na webových stránkách, na Facebooku, články ve Zpravodaji města Konice
- setkání absolventů základní školy a gymnázia s vedením města

1.4 Výsledky vzdělávání žáků

- utváření a rozvíjení klíčových kompetencí
- výchovně-vzdělávací výsledky v I. a II. pololetí a jejich srovnání s předchozími roky
- testování žáků
- výsledky soutěží a olympiád
- žákovské práce
- problémoví žáci a neprospívající žáci
- talentovaní žáci
- výchovná opatření
- výsledky přijímacích zkoušek na střední školy

1.5 Řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků

1.5.1 Organizace činnosti a provozu školy

- organizační struktura školy
- informační systém
- poradní a metodické orgány
- vnitřní směrnice

1.5.2 Systém vedení a hodnocení pracovníků

- vedení pedagogických pracovníků
- vedení začínajících a nekvalifikovaných pracovníků
- hospitační a kontrolní činnost
- hodnocení pracovníků
- další vzdělávání pedagogických pracovníků

1.6 Úroveň výsledků práce školy, zejména vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům

2) Cíle a kritéria autoevaluace

2.1 Cílem autoevaluace je vyhodnocení stavu v určených oblastech. Získané informace budou sloužit jako zpětná vazba, pomocí níž budou vyvozeny kroky vedoucí ke zvýšení efektivity a kvality procesu vzdělávání, případně k odstranění chyb a nedostatků.

2.3 Kritéria a dílčí cíle eutoevaluace

- příznivé a motivující klima ve škole a ve vyučování
- vhodná volba povolání vzhledem k dispozicím a zájmům většiny absolventů základní školy
- individuální péče o jednotlivé žáky (doučování, příprava na přijímací zkoušky, příprava na soutěže a olympiády)
- spokojenost většiny rodičů s prací školy

3) Nástroje evaluace

- evaluace prostřednictvím specializovaných firem
- evaluace prostřednictvím státních testů pro žáky 5. a 9. r.
- analýza výsledků přijímacího řízení
- účasti v soutěžích a olympiádách a rozbor jejich výsledků
- analýza výsledků vzdělávání
- školní dotazníky (vedení školy, metodik prevence, vých. poradce, třídní učitelé, učitelé)
- hospitace, tematické a časové plány
- individuální rozhovory vyučujících a vedení školy s žáky a s jejich zákonnými zástupci
- rozhovory vedení školy s pedagogy
- portfolio žáků

4) Časové rozvržení evaluačních činností

Průběžně:

- hospitační činnost
- rozhovory s žáky, zákonnými zástupci, pedagogy

- školní dotazníky

První čtvrtletí

- analýza výsledků přijímacího řízení absolventů gymnázia
- tematické a časové plány

Druhé čtvrtletí

- individuální péče o žáky - zájmová činnost, doučování
- výsledky vzdělávání - čtvrtletní – problémy v prospěchu a vzdělávání, talentovaní žáci
- individuální péče o žáky – příprava k soutěžím a olympiádám
- volba povolání – individuální pohovory
- hospitační činnost
- analýza výsledků vzdělávání za 1. pololetí
- kontrola plnění ŠVP

Třetí čtvrtletí

- sledování portfolia žáků
- individuální rozhovory s maturujícími žáky – strategie přijímacího řízení
- kontrola plnění ŠVP
- hodnocení výsledků vzdělávání - čtvrtletní

Čtvrté čtvrtletí

- individuální rozhovory
- analýza výsledků vzdělávání za 2. pololetí
- kontrola plnění ŠVP
- účasti v soutěžích a olympiádách a rozbor jejich výsledků
- analýza výsledků přijímacího řízení absolventů základní školy

3 Charakteristika ŠVP

3.1 Zaměření školy

Školní vzdělávací program školy nese motivační název *Škola konického regionu – škola pro všechny*. Tento název vyjadřuje nejvýraznější specifikum školy, kterým je její regionální charakter, jenž vyplývá z jedinečného propojení dvou druhů škol, a to základní školy a osmiletého gymnázia.

Škola je zajímavá pro celý region i tím, že vedle dobře vybavených kmenových i odborných učeben, disponuje bohatým zázemím pro sportovní aktivity. Nezřídka plní povinnou školní docházku na konické škole i ti žáci, kteří nepatří do spádové oblasti školy, ale vybírají si tuto školu pro svůj zájem o budoucí studium na gymnázium nebo proto, že je škola zaujala mimo jiné svými možnostmi právě pro sportovní nebo jiné využití.

Spojení základní školy a gymnázia může na jedné straně přinášet určitá rizika vyplývající z velkého věkového rozdílu žáků různých druhů škol, na straně druhé však přináší do života školy větší bohatost a rozmanitost, pozitiva tohoto uspořádání tak jednoznačně převažují.

Poslání školy, vize

Chápeme-li poslání školy jako dlouhodobý pohled školy na to, co chce a kam míří, je naší vizí škola, která bude vnímána jako:

- škola poskytující kvalitní základní a středoškolské vzdělání s maturitou v podnětném přátelském prostředí s respektem k individuálním potřebám žáků a jejich možnostem,
- škola, která má plnou důvěru jak svých žáků a jejich zákonných zástupců, tak i veřejnosti,
- škola, která spolupracuje s ostatními institucemi v regionu,
- škola, která přispívá k dobrému jménu města,
- škola, do které chodí žáci rádi.

Profilace a priority základní školy

Základní škola v Konici je otevřena všem žákům, kteří plní povinnou školní docházku. Patří mezi ně i žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, kteří jsou sice integrováni v běžných třídách, avšak je jim věnována péče i mimo pravidelnou výuku. Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami i žákům nadaným poskytuje individuální podporu mimo jiné i školní speciální pedagog.

Zvláštní pozornost věnujeme žákům prvního ročníku a žákům končícím povinnou školní docházku. V případě našich nejmladších žáků se snažíme o to, aby přechod z předškolního vzdělávání ke vzdělávání základnímu proběhl co nejpřirozeněji. Žákům končícím povinnou školní docházku zase připravujeme takový program, který jim v co největší míře pomůže v jejich profesní orientaci, a to samozřejmě nejen v posledním ročníku, ve kterém plní povinnou školní docházku. Do programu profesní orientace patří jak exkurze, besedy se zástupci středních škol, návštěva burzy škol, tak i poradenská odpoledne, která organizuje výchovná poradkyně pro žáky a jejich zákonné zástupce.

Jako nezbytný klíč k úspěchu ve vzdělávání žáků vnímáme jednoznačně jejich zvládnutí českého jazyka, a to v jeho komplexním charakteru. Z tohoto důvodu je na prvním stupni výuka českého jazyka posílena o celkem 9 vyučovacích hodin týdně, na druhém o 4 vyučovací hodiny vzhledem k povinné časové dotaci stanovené Rámcovým vzdělávacím programem.

Další prioritou školy je výuka matematiky. Matematika na 1. stupni je tak posílena o 4 hodiny, na 2. stupni o 5 vyučovacích hodin týdně.

Na druhém stupni základní školy je prioritou školy mimo jiné optimální zvládnutí anglického jazyka jako celosvětového komunikačního nástroje. Výuka anglického jazyka je tedy posílena o 2 hodiny.

Jako další cizí jazyk je ve škole vyučován jazyk německý.

Profilace a priority gymnázia

Konické gymnázium je osmileté gymnázium poskytující všeobecné vzdělání s důrazem na rozvoj znalosti anglického jazyka a na rozvoj matematického a logického myšlení.

Výuka anglického jazyka je tak oproti povinné dotaci stanovené v RVP ZV na nižším gymnázium posílena o 6 hodin, výuka matematiky o 4 hodiny.

Cíle vzdělávání

Vzdělávání na nižším gymnázium směřuje k naplnění následujících cílů:

- vybavit žáky klíčovými kompetencemi na úrovni, kterou předpokládá RVP ZŠ;
- vybavit žáky vzdělanostním základem na úrovni, kterou popisuje RVP ZŠ;
- vybavit žáky systematickou a vyváženou strukturou vědění, naučit je zařazovat informace do smysluplného kontextu;
- motivovat žáky k sebevzdělávání;
- vést žáky k odpovědnosti za své vzdělání i za své jednání a chování;
- motivovat a připravit žáky k potřebě celoživotního učení, profesního, občanského i osobního uplatnění;
- připravit žáka ke studiu na vyšším gymnázium.

Další aktivity školy

K bohatšímu životu školy přispívají aktivity mimo pravidelné vyučování. Patří k nim činnost školní družiny a školního klubu, dále pak aktivity zájmových kroužků, akce kulturního, vzdělanostního, výchovného, ekologického nebo sportovního charakteru, jako jsou např. návštěvy divadelních a filmových představení, poznávací zájezdy do Prahy, lyžařské a turistické kurzy, akce ke Dni Země, besedy a přednášky, poznávací zájezdy do Anglie, kontakty se školami a žáky jiných zemí EU v rámci programu e-Twinning.

Další významnou skupinu aktivit představují soutěže, olympiády a středoškolská odborná činnost - obvykle navazují na zájmovou činnost a slouží nejen k aktivizaci a motivaci žáků bez ohledu na jejich nadání, ale představují i možnost pro rozvoj zájmů a schopností talentovaných žáků.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

3.2.1 Úvod

Školní vzdělávací program nižšího gymnázia vychází z pojetí a cílů Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Hlavním cílem základního vzdělávání je všestranný rozvoj osobnosti každého žáka a rozvíjení jeho klíčových kompetencí.

Jedním z dominantních znaků současnosti je tzv. globalizace, srůstání ekonomik a kultur. Ukazuje se, že rozhodujícím faktorem dalšího vývoje již nejsou pouze suroviny nebo stroje, ale také informace, přesněji schopnost informace nalézt, aplikovat je a tvůrčím způsobem je dále rozvinout, a to ve prospěch nejen jedince, ale i společnosti. Podmínkou takového přístupu proto není jen vzdělanost, ale i odpovědnost a mravnost nebo ještě přesněji: především odpovědnost a mravnost. Hovoří se proto nejen o společnosti vzdělanostní, informační, ale i o občanské. Z těchto důvodů je prioritou naší školy nejen vzdělávání, ale i výchova, tedy komplexní rozvoj osobnosti žáka a rozvíjení jeho klíčových kompetencí.

Učivo není chápáno jako cíl sám o sobě, nýbrž jako prostředek k celkovému rozvoji osobnosti žáka a jeho klíčových kompetencí. To však v žádném případě nesmí vést k dalšímu extrému, a to neznalosti. Cílem školy je proto udržet rovnováhu mezi požadavky na rozvoj osobnosti a klíčových kompetencí a požadavky na získání potřebné úrovně znalostí. Důraz přitom klademe na ty znalosti a dovednosti, které jsou spjaté s běžným životem a praxí.

Ve výuce zvyšujeme podíl aktivizujících metod, jako je např. skupinové a projektové vyučování, kterým se vedou žáci k týmové práci, řešení problémových úloh, činnostní vyučování postavené na objevitelské metodě, práce s textem, kritické čtení a psaní apod.

O účinnosti uvedených metod nás přesvědčují výsledky průzkumů, které ve zkratce vyjadřuje i jedno staré čínské přísloví:

*Řekni a já zapomenu,
ukáž mi a já si zapamatuji,
nechej mne to dělat a já pochopím.*

3.2.2 Konkrétní výchovné a vzdělávací strategie

I. Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

- vedeme žáky k sebereflexi, k uvědomění si sebe sama, svých možností a k jejich seberealizaci
- vedeme žáky k hledání a užívání efektivních a vhodných metod učení
- vedeme žáky k sebehodnocení, ke kritickému zhodnocení svých výsledků učení
- vedeme žáky k pochopení smyslu učení v celém jejich životě
- uplatňujeme takové metody výuky ("objevitelská metoda"), v nichž žák prožívá radost z poznávání a učení
- uplatňujeme takové formy výuky, při nichž žák pracuje samostatně nebo ve skupině
- zadáváme žákům zajímavé úkoly, úkoly ze života a praxe
- klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací
- podporujeme účast žáků v soutěžích, olympiádách

II. Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

- učíme žáky problémy rozpoznat, analyzovat, navrhovat a realizovat jejich řešení a provádět vyhodnocení realizovaného řešení
- v motivační části vyučovacích hodin a ve vlastní výuce využíváme problémové úlohy a otevřené otázky
- ve výuce uplatňujeme úkoly z praxe a z běžného života
- učíme žáky k vyhledávání informací ze všech možných zdrojů
- vedeme žáky k účasti v soutěžích, olympiádách
- vedeme žáky k prezentaci svých názorů a výsledků práce, k obhajování svých názorů

III. Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

- vedeme žáky k tomu, aby své myšlenky a názory formulovali výstižně, souvisle a v logickém sledu, a to v ústním i písemném projevu
- vedeme žáky k tomu, aby rozuměli různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, gest a jiných informačních a komunikačních prostředků
- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky a ostatními dospělými ve škole i mimo školu
- učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor
- učíme žáky naslouchat jiným
- komunikujeme se školami a jejich žáky v regionu i v zahraničí, např. prostřednictvím programu e-Twinning

IV. Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

- ve výuce uplatňujeme skupinovou práci a projekty, při kterých se žáci učí spolupracovat s ostatními a přijímat různé role
- podporujeme vzájemnou pomoc při učení a různých aktivitách
- žáky vedeme k tomu, aby respektovali dohodnutá pravidla chování, na jejichž formulaci se sami podílejí
- vedeme žáky k tomu, aby si vytvářeli pozitivní představu o sobě samém
- podporujeme sebedůvěru žáků a jejich samostatný rozvoj

V. Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

- vedeme žáky k práci ve třídní a školní samosprávě, které budou sloužit jako modely fungování demokracie
- vedeme žáky k uvědomělému respektování školního řádu, který obsahuje nejen povinnosti, ale i práva
- podporujeme spolupráci s jinými školami a dalšími subjekty
- vedeme žáky k pochopení základních ekologických a environmentálních problémů
- vedeme žáky k třídění odpadů a k ekologickému myšlení
- učíme žáky chovat se odpovědně v možných krizových situacích

VI. Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

- vedeme žáky k pochopení a respektování pravidel, která slouží k ochraně zdraví
- vedeme žáky k objektivnímu sebehodnocení a k posouzení jejich možností při profesní orientaci
- organizujeme poradenská odpoledne pro žáky a jejich zákonné zástupce
- organizujeme exkurze a besedy pomáhající žákům při jejich volbě povolání

VII. Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k rozvoji kompetence digitální

- učíme žáky ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby a využívat je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; učíme žáky vybírat vhodné technologie
- učíme žáky získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah pomocí vhodných, způsobů a prostředků
- učíme žáky vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků
- učíme žáky využívat digitální technologie, k usnadnění a zkvalitnění práce a zjednodušení pracovních postupů

- učíme žáky chápat význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamujeme je s novinkami
- učíme žáky kriticky hodnotit přínosy digitálních technologií i chápat rizika jejich využívání
- učíme žáky předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření členěných do pěti stupňů.

Při plánování a realizaci vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními vychází škola z individuálních vzdělávacích potřeb jednotlivých žáků. Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti.

Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně jsou uplatňována pouze s doporučením školského poradenského zařízení.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP) žáka se SVP.

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami jsou vzdělávání podle Školního vzdělávacího programu základní školy jako součásti Základní školy a gymnázia města Konice, příspěvkové organizace.

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně je ŠVP podkladem pro tvorbu IVP. To umožňuje u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními, za podmínek stanovených školským zákonem a vyhláškou č. 27/2016 Sb. upravovat očekávané výstupy vzdělávání, případně je možné přizpůsobit i výběr učiva.

Očekávané výstupy stanovené ŠVP, případně vzdělávací obsah mohou být na doporučení ŠPZ upraveny tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima.

V souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, se výstupy minimální doporučené úrovně využijí v případě podpůrných opatření od třetího stupně pouze u žáků s lehkým mentálním postižením. Výstupy, upravené v IVP žáků s lehkým mentálním postižením na základě minimální doporučené úrovně v rámci podpůrných opatření, jsou na vyšší úrovni než očekávané výstupy stanovené v RVP ZŠ.

Plán pedagogické podpory a individuální vzdělávací plán sestavuje třídní učitel ve spolupráci s výchovným poradcem a učiteli jednotlivých vyučovacích předmětů. Oba plány se vyhotovují v písemné podobě. Přípravu a vyhodnocování PLPP a IVP koordinuje výchovný poradce, který rovněž organizuje schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy a žákem a komunikuje s poradenským

zařízením. Plnění plánu pedagogické podpory a individuálního vzdělávacího plánu je vyhodnocováno nejméně jedenkrát za školní rok.

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou ve škole zařazovány v souladu s konkrétními doporučeními školského poradenského zařízení a přiznaným stupněm podpory předměty speciálně pedagogické péče a pedagogická intervence.

3.4 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Škola vytváří podmínky k co největšímu využití potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti. Toto platí v plné míře i pro vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných.

Za nadaného žáka se považuje především žák, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se považuje především žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Zjišťování mimořádného nadání včetně vzdělávacích potřeb žáka provádí školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou, která žáka vzdělává. Pokud se nadání žáka projevuje v oblastech pohybových, manuálních nebo uměleckých dovedností, vyjadřuje se školské poradenské zařízení zejména ke specifikům žákovy osobnosti, která mohou mít vliv na průběh jeho vzdělávání, a míru žákova nadání zhodnotí odborník v příslušném oboru, jehož odborný posudek žák nebo zákonný zástupce žáka školskému poradenskému zařízení poskytne. Pro nadané žáky může ředitel školy vytvářet skupiny, ve kterých se vzdělávají žáci stejných nebo různých ročníků školy v některých předmětech.

Nadaným žákům lze v souladu s vývojem jejich školních dovedností rozšířit obsah vzdělávání nad rámec stanovený příslušným vzdělávacím programem nebo umožnit účast na výuce ve vyšším ročníku.

Pro podporu nadání a mimořádného nadání žáků využívá škola podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků, plán pedagogické podpory, případně individuální vzdělávací plán.

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka

Vzdělávání mimořádně nadaného žáka se může uskutečňovat podle individuálního vzdělávacího plánu, který vychází ze školního vzdělávacího programu základní školy jako součásti Základní školy a gymnázia města Konice, příspěvkové organizace, závěrů psychologického a speciálně pedagogického vyšetření a vyjádření zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka.

Individuální vzdělávací plán je závazným dokumentem pro zajištění vzdělávacích potřeb mimořádně nadaného žáka a je součástí dokumentace žáka ve školní matrice.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP) mimořádně nadaného žáka.

Plán pedagogické podpory nadaného žáka sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního předmětu ve spolupráci s výchovným poradcem a ostatními učiteli.

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka vychází ze školního vzdělávacího programu školy, závěrů psychologického a speciálně pedagogického vyšetření a vyjádření zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka. Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního předmětu ve spolupráci s výchovným poradcem a ostatními učiteli.

Přípravu a vyhodnocování PLPP a IVP koordinuje výchovný poradce, který rovněž organizuje schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy a žákem a komunikuje s poradenským zařízením. Plnění plánu pedagogické podpory a individuálního vzdělávacího plánu je vyhodnocováno nejméně jedenkrát za školní rok.

3. 5 Začlenění průřezových témat na nižším gymnáziu

Průřezová témata reprezentují okruhy aktuálních problémů současného světa a jsou nedílnou součástí základního vzdělávání. Jsou důležitým formativním prvkem základního vzdělávání, vytvářejí příležitost pro individuální uplatnění žáků i jejich vzájemnou spolupráci a pomáhají rozvíjet osobnost žáka v oblasti postojů a hodnot.

Při začleňování průřezových témat vychází škola z definic, charakteristik a tematických okruhů jednotlivých průřezových témat formulovaných v Rámcovém vzdělávacím programu.

V následujících přehledech je uvedeno rozložení jednotlivých tematických okruhů průřezových témat v jejich základním/minimálním rozsahu na nižším gymnáziu.

Průřezová témata jsou začleňována jako integrovaná součást vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu (Int), mohou však být začleněna i v podobě projektu.

PT: Osobnostní a sociální výchova

Integrace/ Ov

Tematické okruhy	Prima	Sekunda	Tercie	Kvarta
Osobnostní rozvoj				Int/Ov
Sociální rozvoj				Int/Ov
Morální rozvoj				Int/Ov

PT: Výchova demokratického občana

Integrace/Ov

Tematické okruhy	Prima	Sekunda	Tercie	Kvarta
Občanská společnost a škola	Int/Ov			
Občan, občanská společnost a stát		Int/Ov		
Formy participace občanů v politickém životě		Int/Ov		
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování		Int/Ov		

PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
Integrace/Ov, D, Z

Tematické okruhy	Prima	Sekunda	Tercie	Kvarta
Evropa a svět nás zajímá	Int/Ov	Int/Ov Int/Z		
Objevujeme Evropu a svět		Int/Ov Int/Z		
Jsme Evropané		Int/Ov Int/Z Int/D	Int/D	Int/Ov Int/D

PT: Multikulturní výchova
Integrace/ Sv, D, Z, Cj

Tematické okruhy	Prima	Sekunda	Tercie	Kvarta
Kulturní difference	Int/Ov	Int/Ov	Int – D	
Lidské vztahy		Int/Ov	Int - Nj	
Etnický původ		Int/Ov		
Multikulturalita	Int/Ov Int/Aj	Int/Nj		Int/Aj,Nj
Princip sociálního smíru a solidarity		Int/Ov		

PT: Environmentální výchova
Integrace/ Bio, Ch, Fy, Ov

Tematické okruhy	Prima	Sekunda	Tercie.	Kvarta
Ekosystémy	Int/Př	Int/Př		Int/Př Int/Ch
Základní podmínky života	Int/Př		Int/Př Int/Ch	Int/Př
Lidské aktivity a problémy životního prostředí		Int/Př	Int/Fy	Int/Př Int/Ch Int/Fy
Vztah člověka k prostředí			Int/Př	Int/Př Int/Ch

PT: Mediální výchova
Integrace/Čj, Ov

Tematické okruhy	Prima	Sekunda	Tercie	Kvarta
A) Tematické okruhy Receptivních činností				
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (MS)	Int/Čj	Int/Ov		
Interpretace vztahu MS a reality	Int/Čj	Int/Čj Int/Ov		
Stavba MS		Int/Čj	Int/Ov	
Vnímání autora MS			Int/Čj Int/Ov	Int/Čj
Fungování a vliv médií ve společnosti			Int/Čj Int/Ov	Int/Čj
B) Tematické okruhy produktivních činností				
Tvorba MS	Int/Čj		Int/Ov	Int/Čj
Práce v realizačním týmu			Int/Ov	Int/Čj

4 Školní učební plán nižšího gymnázia

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obory	Vyučované předměty	Prima	Sekunda.	Tercie	Kvarta	Celkový počet hodin	Počet disponibilních hodin	Min. počet hodin určený RVP
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk a literatura	4	4	4	4	16	1	15
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	5	5	4	4	18	6	12
		Další cizí jazyk: Německý jazyk	0	2	3	3	8	2	6
Člověk a společnost	Dějepis	Dějepis	2	2	2	2	12	1	10
	Výchova k občanství (integrována) Výchova ke zdraví – 1 hod.)	Občanská výchova	1	1	1	1			
Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	Matematika	5	4	5	5	19	4	15
Člověk a příroda	Fyzika	Fyzika	1	2	2	2	24	3	20
	Chemie	Chemie	0	0	2	2			
	Přírodopis (integrována) Výchova ke zdraví – 1 hod.)	Přírodopis	2	2	2	1			
	Zeměpis	Zeměpis	2	2	1	1			
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	9	0	9
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	1	1	1	2			
Informatika	Informatika	Informatika	1	1	1	1	4	0	4
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	Praktické činnosti	1	1	1	1	4	1	3
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2	2	2	2	8	0	10
	Výchova ke zdraví je integrována do Občanská výchova (1 hod.) a Přírodopis (1 hod.)								
		Celkem v ročníku	28	30	32	32	122	18	

Poznámky ke školnímu učebnímu plánu

- 1) Další cizí jazyk (Německý jazyk) je zařazen od sekundy, jeho celková dotace činí 8 hodin.
- 2) Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví je integrován do vyučovacích předmětů Občanská výchova (1 hod.) a Přírodopis (1 hod.). K jeho realizaci je použita časová dotace v celkové výši 2 hodin, kterou je navýšena časová dotace vyučovacích hodin Občanská výchova (1 hodina) a Přírodopis (1 hodina).
- 3) Využití disponibilních časové dotace:
 - Český jazyk a literatura: kvarta 1h
 - Anglický jazyk: prima 2h, sekunda 2h, tercie 1h, kvarta 1h
 - Německý jazyk: Tercie 1h, kvarta 1h
 - Matematika: prima 1h, sekunda 1h, tercie 1h, kvarta 1h
 - Fyzika: prima 1h, kvarta 1h
 - Přírodopis: sekunda 1h
 - Praktické činnosti: sekunda 1h
- 4) Nepovinné předměty se vyučují podle zájmů žáků a finančních možností školy.

5 Učební osnovy

5. 1 Matematika a její aplikace

5. 1. 1 Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět se jmenuje Matematika. Patří do vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace z RVP ZV. Vzdělávací oblast je současně vzdělávacím oborem. Matematika se vyučuje po celou dobu studia. Vzdělávání je založeno především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Výuka klade důraz na porozumění základních myšlenkových postupů a pojmů matematiky. Výuka Matematiky rozvíjí a prohlubuje pochopení kvantitativních a prostorových vztahů reálného světa, napomáhá rozvoji abstraktního a analytického myšlení, rozvíjí logické usuzování. Vzdělávací cíle odrážejí současné pojetí vzdělávacího procesu a rozvíjí schopnost pracovat s informacemi, dovednost formulovat a argumentovat. Výuka Matematiky zohledňuje současný rozvoj výpočetní techniky.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Matematika její aplikace je rozdělen na 4 tematické okruhy:

Čísla a proměnná

Závislosti, vztahy a práce s daty

Geometrie v rovině a v prostoru

Nestandardní aplikační úlohy a problémy

Týdenní hodinová dotace:

- 1. ročník (prima) 5 hodin
- 2. ročník (sekunda) 4 hodiny
- 3. ročník (tercie) 5 hodin
- 4. ročník (kvarta) 5 hodin

Výchovné a vzdělávací strategie

Ve vyučovacím předmětu Matematika pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využíváme tyto metody, postupy a formy práce:

Kompetence k učení

- do výuky zařazujeme různé metody práce: rozhovor, skupinová práce, samostatná práce, řízená diskuse tak, aby žák pod naším vedením dokázal řešení příkladu vysvětlit ostatním žákům
- zadáváme problémové úlohy, které žák řeší z více hledisek, vyžadujeme slovní komentář při řešení příkladů
- zadáváme samostatné a skupinové práce, v nichž si žák sám, eventuelně ve skupince, hledá případné chyby
- při řešení příkladů vyžadujeme zápis pomocí vhodné matematické symboliky
- vyžadujeme, aby geometrické úlohy žák zakresloval ve volném rovnoběžném promítání a pomocí náčrtů a aby je dokázal slovně popsat
- vybízíme žáka k vyhledávání informací a k jejich pochopení a propojení
- vycházíme z bezprostřední zkušenosti žáka

Kompetence k řešení problémů

- při výkladu nového učiva a při řešení příkladů postupujeme od jednoduššího problému ke složitějšímu tak, aby žák sám mohl některé matematické věty vyvodit a zformulovat
- pomocí vhodných úloh, přiměřených věku žáka, vyžadujeme důkladnou matematickou analýzu problémové situace
- požadujeme odhad a vyhodnocení správnost výsledku vzhledem k zadaným podmínkám při řešení vhodných příkladů
- klademe problémové otázky, žák nalézá různé způsoby řešení příkladů
- vytváříme prostor pro individuální řešení a samostatnou práci žáka
- vedeme žáka k vytrvalosti a trpělivosti při řešení problémů

Kompetence komunikativní

- při řešení příkladů a slovních úloh vyžadujeme přesnou formulaci, užívání vhodné terminologie a matematické symboliky
- při řešení příkladu vyžadujeme, aby žák dokázal daný problém slovně přeformulovat do matematické terminologie, aby se naučil číst slovní úlohy s porozuměním a dokázal slovně interpretovat matematický výsledek
- nabízíme žákovi různé typy textů, se kterými pracuje
- podněcujeme k jasnému vyjadřování názorů a umožňujeme učit se argumentovat

Kompetence sociální a personální

- zařazujeme práci v týmu, kde žák uplatní své individuální schopnosti, vědomosti a dovednosti, učí se toleranci k jiným názorům, kriticky vyhodnocuje navržený postup a spolupracuje s ostatními při řešení příkladů
- zadáváme úkoly z praxe, které vedou k aktivní diskusi, sebekritice, obhajobě svého stanoviska
- pomáháme rozvíjet schopnost empatie

Kompetence občanské

- hodnocením a povzbuzováním podporujeme snahu žáka
- vyžadujeme plnění domácích úkolů
- navozujeme situace, které skýtají možnosti seznámit se základními ekologickými souvislostmi a environmentálními problémy

Kompetence pracovní

- vedeme žáka k pozitivnímu vztahu k práci
- směřujeme k tomu, aby se žák naučil bezpečně a účinně používat materiály, nástroje a vybavení a dbal při tom na ochranu svého zdraví i zdraví druhých
- povzbuzujeme žáka k využívání znalostí a zkušeností v jiných vzdělávacích oblastech

Kompetence digitální

- učíme žáka rozlišovat obrazné symboly, porozumět jejich významu (např. značky, piktogramy, šipky), odlišování symbolů s jednoznačným a nejednoznačným významem
- vedeme žáka k posouzení úplnosti dat s ohledem na řešený problém, k dohledávání chybějících informací potřebných k řešení úloh nebo situací v doporučených online zdrojích a k ověřování informací z více zdrojů
- vytváříme situace, kdy žákovi využití digitálních technologií napomůže k efektivnímu řešení matematického problému
- vedeme žáka k využívání digitálních technologií pro správu a vyhodnocení dat, prezentaci a interpretaci výsledků

Vzdělávací obsah předmětu

Předmět: Matematika		
Ročník: 1. (prima)		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
ČÍSLO A PROMĚNNÁ		
DĚLITELNOST PŘIROZENÝCH ČÍSEL		
modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	<ul style="list-style-type: none">– prvočíslo, číslo složené, násobek, dělitel, rozklad čísla na prvočinitele, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel, kritéria dělitelnosti	
ZLOMKY		
vyjádří vztah celek-část pomocí zlomku	<ul style="list-style-type: none">– zlomek jako část celku– rozšiřování a krácení zlomku– smíšené číslo	
DESETINNÁ ČÍSLA		
provádí početní operace v oboru kladných desetinných čísel, zaokrouhluje, řeší slovní úlohy	<ul style="list-style-type: none">– porovnávání, sčítání, odčítání, násobení, dělení desetinných čísel– rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě	
zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností	<ul style="list-style-type: none">– zaokrouhlování desetinných čísel	

analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru kladných desetinných čísel	– slovní úlohy	
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU		
ÚHEL		
určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	– měření úhlu, konstrukce úhlu, osa úhlu, typy úhlů, dvojice úhlů	
OSOVÁ SOUMĚRNOST		
načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti, určí osově souměrný útvar	– sestrojení obrazu v osově souměrnosti – osově souměrné útvary	
ZÁKLADNÍ ROVINNÉ ÚTVARY		
charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	– přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, kruh, trojúhelník, čtverec, obdélník, vzdálenost bodů od přímky, vzájemná poloha přímek v rovině	
zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku		
OBVOD A OBSAH ČTVERCE A OBDÉLNÍKU		
odhaduje a vypočítá obvod a obsah čtverce a obdélníku	– výpočet obvodu a obsahu, převody jednotek obsahu – obvod a obsah složených útvarů	
TROJÚHELNÍK		
načrtne a sestrojí trojúhelník	– trojúhelníková nerovnost – konstrukce trojúhelníku ze tří stran – úhly v trojúhelníku	
zná druhy trojúhelníků		

	<ul style="list-style-type: none"> – výšky, těžnice, kružnice opsaná a vepsaná, střední příčky – obvod a obsah trojúhelníku 	
KVÁDR A KRYCHLE		
odhaduje a vypočítá objem a povrch kvádrů a krychle	<ul style="list-style-type: none"> – povrch a objem, jednotky objemu – úlohy z praxe 	
analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu		
načrtne a sestrojí síť kvádrů a krychle	– síť kvádrů a krychle	
načrtne a sestrojí zobrazení kvádrů a krychle v rovině	– zobrazení v rovině	
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY		
užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	<ul style="list-style-type: none"> – číselné a logické řady – číselné a obrázkové analogie 	
řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	– logické a netradiční geometrické úlohy	

Předmět: Matematika		
Ročník: 2. (sekunda)		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
ČÍSLO A PROMĚNNÁ		
ZLOMKY		
Provádí početní operace v oboru kladných racionálních čísel	<ul style="list-style-type: none"> – početní operace se zlomky – převrácené číslo, smíšené číslo, složený zlomek – zlomek jako část celku 	
užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek-část (přirozeným číslem, zlomkem, desetinným číslem)		
CELÁ A RACIONÁLNÍ ČÍSLA		
provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel	<ul style="list-style-type: none"> – celá čísla, čísla navzájem opačná, číselná osa – zavedení pojmu racionální číslo – početní operace s celými i racionálními čísly – slovní úlohy 	
analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel		
POMĚR		
řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů	<ul style="list-style-type: none"> – poměr, měřítko, úměra, trojčlenka 	
užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek-část (poměrem)		
PROCENTA		
užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek-část (procentem)	<ul style="list-style-type: none"> – procento, promile; základ, procentová část, počet procent – jednoduché úrokování 	

řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	– slovní úlohy	
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU		
SHODNOST		
užívá v argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků	– shodnost (věty o shodnosti trojúhelníků)	
STŘEDOVÁ SOUMĚRNOST		
načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti a určí středově souměrný útvar	– sestrojení obrazu ve středové souměrnosti – středově souměrné útvary	
ČTYŘÚHELNÍKY		
charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	– čtyřúhelníky (rovnoběžníky, lichoběžníky) – pravidelné mnohoúhelníky – obvod a obsah čtyřúhelníků	
načrtne a sestrojí rovinné útvary		
odhaduje a vypočítá obvod a obsah základních rovinných útvarů		
KOLMÉ HRANOLY		
určuje a charakterizuje kolmé hranoly, analyzuje jejich vlastnosti	– kolmé hranoly	
odhaduje a vypočítá povrch a objem kolmých hranolů	– povrch a objem kolmých hranolů – úlohy z praxe	
analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu		
načrtne a sestrojí síť kolmých	– síť kolmých hranolů	

hranolů		
načrtne obraz kolmých hranolů v rovině	– obraz kolmých hranolů v rovině	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY		
PŘÍMÁ A NEPŘÍMÁ ÚMĚRNOST		
určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti	– pravouhlá soustava souřadnic – přímá a nepřímá úměrnost, trojčlenka – příklady závislosti z praktického života a jejich vlastnosti	
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY		
řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	– logické a netradiční geometrické úlohy	

Předmět: Matematika		
Ročník: 3. (tercie)		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
ČÍSLO A PROMĚNNÁ		
DRUHÁ MOCNINA A ODMOCNINA		
užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	– druhá mocnina – druhá odmocnina	
zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor		
MOCNINY S PŘIROZENÝM EXPONENTEM - rozšiřující		
provádí operace s mocninami s přirozeným exponentem	– mocniny s přirozeným exponentem – operace s mocninami s přirozeným exponentem	
VÝRAZY		
matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných;	– číselný výraz a jeho hodnota – proměnná	

určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	<ul style="list-style-type: none"> – výrazy s proměnnými – mnohočleny 	
ROVNICE		
formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic	<ul style="list-style-type: none"> – lineární rovnice – ekvivalentní úpravy rovnic – slovní úlohy 	
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU		
PYTHAGOROVA VĚTA		
analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	<ul style="list-style-type: none"> – Pythagorova věta – slovní úlohy 	
KRUŽNICE, KRUH		
charakterizuje kružnici a kruh; zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti kruhu a kružnice při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	<ul style="list-style-type: none"> – kružnice, kruh – vzájemná poloha přímky a kružnice – vzájemná poloha dvou kružnic <p>rozšiřující:</p> <ul style="list-style-type: none"> – vzájemná poloha přímky a kružnice – vzájemná poloha dvou kružnic 	
odhaduje a vypočítá délku kružnice a obsah kruhu	<ul style="list-style-type: none"> – délka kružnice – obsah kruhu 	
ROTAČNÍ VÁLEC		
načrtne obraz válce v rovině; načrtne a sestrojí síť válce	<ul style="list-style-type: none"> – obraz rotačního válce v rovině – síť rotačního válce 	
odhaduje a vypočítá objem a povrch válce	<ul style="list-style-type: none"> – objem a povrch rotačního válce – úlohy z praxe 	
analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím		

osvojeného matematického aparátu		
KONSTRUKČNÍ ÚLOHY		
využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	<ul style="list-style-type: none"> – množiny všech bodů dané vlastnosti (osa úsečky, osa úhlu, Thaletova kružnice) – konstrukce trojúhelníku – konstrukce čtyřúhelníku 	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY		
DATA - ZÁKLADY STATISTIKY		
vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data; porovnává soubory dat	<ul style="list-style-type: none"> – příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti, nákresy, schémata, diagramy, grafy, tabulky – četnost znaku, aritmetický průměr rozšiřující: <ul style="list-style-type: none"> – modus a medián 	

Předmět: Matematika		
Ročník: 4. (kvarta)		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
ČÍSLO A PROMĚNNÁ		
LINEÁRNÍ ROVNICE A NEROVNICE - rozšiřující		
formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic	<ul style="list-style-type: none"> – lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli – lineární nerovnice – soustava lineárních rovnic – slovní úlohy 	
SOUSTAVY ROVNIC		
formuluje a řeší reálnou situaci pomocí soustav rovnic	<ul style="list-style-type: none"> – soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými – slovní úlohy 	
KVADRATICKÉ ROVNICE - rozšiřující		

řeší kvadratické rovnice	- kvadratické rovnice	
LOMENÉ VÝRAZY - rozšiřující		
stanoví definiční obor, provádí operace s lomenými výrazy	– lomené výrazy – operace s lomenými výrazy	
ZÁKLADY FINANČNÍ MATEMATIKY - rozšiřující		
určí výši úroku, daně a zůstatek na účtu	– úroky – daně – jednoduché úrokování – úlohy z praxe	
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU		
PODOBNOST		
užívá k argumentaci a při výpočtech věty o podobnosti trojúhelníků	– podobnost (věty o podobnosti trojúhelníků)	
JEHLAN, ROTAČNÍ KUŽEL, KOULE		
určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti;	– jehlan, rotační kužel, koule rozšiřující:	
načrtne a sestrojí síť jehlanu a kuželu; načrtne obraz jehlanu a kuželu v rovině;	– obraz jehlanu a rotačního kuželu v rovině – síť jehlanu a kuželu	
odhaduje a vypočítá objem a povrch jehlanu, rotačního kuželu a koule	– objem a povrch jehlanu, rotačního kuželu a koule – úlohy z praxe rozšiřující:	
analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	– objem a povrch komolého jehlanu a kuželu	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY		
FUNKCE		
vyjádří funkční vztah tabulkou,	- pravoúhlá soustava souřadnic	

rovnici, grafem; matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	<ul style="list-style-type: none"> - přímá úměrnost - nepřímá úměrnost - lineární funkce - graf lineární funkce rozšiřující: <ul style="list-style-type: none"> - graf kvadratické funkce - goniometrické funkce 	
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY		
řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	<ul style="list-style-type: none"> – logické a netradiční geometrické úlohy 	

5. 2 Jazyk a jazyková komunikace

5. 2. 1 Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura je zaměřen na užívání mateřského jazyka. Mateřský jazyk je nejdůležitějším nástrojem lidské komunikace, a to, jak naučíme děti tento nástroj ovládat, ovlivní jejich budoucí život i v těch nejprostších a nejběžnějších situacích. Má za úkol vybavit žáka jazykovými a komunikačními dovednostmi, které bude využívat po celý život v praktických situacích. Tím jsou vytvářeny předpoklady pro úspěšné zvládnutí zákonitostí efektivní mezilidské komunikace, pro správnou interpretaci výpovědi a schopnost adekvátní reakce.

Obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura je rozdělen do tří oblastí: **Komunikační a slohová výchova** seznamuje žáky s různými typy jazykových sdělení, učí je číst a naslouchat s porozuměním, analyzovat čtený či slyšený text, kriticky posoudit jeho obsah a tvořit formálně i obsahově správné texty. **Jazyková výchova** umožňuje žákům osvojit si spisovný jazyk, rozlišovat jeho formy a na základě poznání struktury jazyka vytváří

předpoklady pro jasné, srozumitelné a kultivované vyjadřování. Prohlubuje přitom obecné intelektové dovednosti žáků, a stává se tak důležitým nástrojem získávání informací obecně. **Literární výchova** seznamuje žáky prostřednictvím četby se základními literárními žánry, posiluje jejich umělecké vnímání a učí je rozlišovat fikci od skutečnosti. Žáci tak rozvíjejí své čtenářské návyky i schopnosti recepce, interpretace a produkce literárního textu.

Předmět směřuje k tomu, aby žáci byli schopni používat základní komunikační a jazykové prostředky mateřského jazyka v mluvené i písemné podobě. Rozvíjí schopnost porozumět čtenému textu, pracovat s ním a interpretovat ho. Výuka směřuje také ke schopnosti žáků komunikovat, vyjádřit svůj názor a schopnost naslouchat druhému. Žáci jsou vedeni k estetickému prožitku a k pozitivnímu vztahu k umění, především k literatuře. Předmět český jazyk je tvořen třemi vzdělávacími obsahy: **komunikační a slohová výchova, jazyková výchova** (důraz je kladen na základní gramatické jevy) a **literární výchova**.

Časová dotace je jednotná pro všechny ročníky: 4 vyučovací hodiny. Tyto jsou rozděleny na 2 hodiny jazykové výchovy, 1 hodinu literární výchovy a 1 hodinu komunikační a slohové výchovy. Toto rozdělení není striktně dané, lze jej v případě potřeby upravit, a to na dobu určitou.

Výuka probíhá zpravidla v celé třídě, v případě personálních možností je možnost dělení části hodin na skupiny. Nejčastěji používané formy výuky jsou frontální, skupinová výuka a výuka formou projektu. Využívá se rovněž samostatná práce žáků (připravená i nepřipravená). K výuce jsou využívány také výukové počítačové programy. Do výuky jsou zařazovány i hodiny v školní knihovně, městské knihovně a návštěvy aktuálních výstav. Zejména v literární výchově se využívají vhodná videa z nabídky Čt edu České televize. Dále se využívají ukázky z čítanek, případně z knih v rámci společné četby, a to především ve třídách tercie a kvarta.

Výchovné a vzdělávací strategie

Ve vyučovacím předmětu český jazyk pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využíváme tyto metody, postupy a formy práce:

Kompetence k učení

- vedeme žáka k uvědomění si smyslu a významu mateřského jazyka, jeho jazykových a stylových útvarů a vrstev, jeho specifických i odlišností ve srovnání s cizími jazyky
- rozvíjíme dovednost vlastního reálného hodnocení a postoje ke svému výkonu s důrazem na formování reálného pozitivního vztahu k sobě
- předkládáme žákovi dostatek možností, jak v maximální možné míře užívat vhodné jazykové prostředky, zdokonalovat schopnost kultivovaně se vyjadřovat psanou i mluvenou formou
- vedeme žáka k uvědomění si širších souvislostí se ostatními vzdělávacími oblastmi, především společenskovední oblastí

- vedeme žáka k využívání optimálních učebních strategií

Kompetence k řešení problémů

- nabízíme žákovi dostatek problémových úloh jazykového i obecnějšího typu, které v něm rozvíjejí vlastní rozhodovací schopnosti
- vedeme žáka ke zdokonalení vyjádření vlastního názoru a obhajobě vlastních řešení, v případě chybných řešení vytváříme žákovi prostor ke zdůvodnění jeho rozhodnutí a odhalení logické chyby, která jej k chybnému řešení vedla
- upevňujeme v žákovi dovednost vyhledat potřebné informace pro řešení úkolu
- vedeme žáka ke schopnosti vyhledat si informace v základních jazykových příručkách a v informačních zdrojích

Kompetence komunikativní

- nabízíme žákovi dostatek možností k porozumění textů a obrazových materiálů souvisejících s krásnou literaturou a uměním vůbec
- umožňujeme žákovi poznávat základní hodnoty kultury
- vedeme žáka k formulování vlastních názorů a stanovisek ke kulturním a společenským jevům
- vedeme žáka k naslouchání druhým, reagování na ně, diskusi s nimi
- nabízíme žákovi dostatek možností k práci s textem /učebnice, encyklopedie, odborný text/, zvukovým a obrazovým záznamem; vedeme žáka k efektivnímu vybírání informací z těchto materiálů

Kompetence sociální a personální

- vytváříme žákovi dostatek prostoru pro jeho zapojení se do práce menší skupiny i celé třídy
- vedeme žáka ke zdokonalení argumentace a neagresivního prosazení svého názoru
- vedeme žáka k respektování názorů, jednání i chování jiných
- vedeme žáka ke zdravému sebevědomí, hodnocení vlastní práce
- učíme žáka využít nezdar a neúspěch jako informaci pro nápravu

Kompetence občanské

- nabízíme žákovi dostatek příležitostí k pochopení souvislostí mezi kulturou a společenským životem
- vedeme žáka k tomu, aby byl schopen své znalosti z oblasti literatury, slohu i mluvnice uplatnit při vytváření svých občanských postojů
- vedeme žáka k uvědomění si specifika českého národního prostředí i jiných kultur (toleranci k jiné řeči, barvě pleti, k jinému názoru, k lidem znevýhodněným)

Kompetence pracovní

- nabízíme žákovi dostatek možností uvědomit si význam dobrých jazykových (v mluvené i psané podobě) znalostí a schopností pro život, pochopit vztah mateřského jazyka a cizích jazyků jako předpoklad pro praktické životní osobní i pracovní uplatnění

Kompetence digitální

- učíme žáka vyhledávat informace či fakta související s předmětem český jazyk a literatura, a to na veřejně dostupných veřejných webových stránkách
- vedeme žáka k návyku pracovat s těmito informacemi a využívat je zejména při domácí přípravě (například vyhledávání souvislostí v literární výchově, příprava referátů apod.)
- vhodně zařazujeme výstupy žáka v hodinách českého jazyka, literatury i slohu například formou vlastních prezentací
- rozvíjíme žákovy schopnosti získané v hodinách informatiky směrem ke smysluplnému a účelnému uplatnění těchto znalostí a schopností v předmětu český jazyk
- vedeme žáka ke schopnosti samostatně nalézt další materiály vhodné k rozvíjení a prohlubování zejména jeho zájmu o učivo a tyto nové poznatky sdílet s ostatními

Vzdělávací obsah předmětu

Předmět: Český jazyk Ročník: 1. (prima)		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	<ul style="list-style-type: none"> – komunikační situace, zásady dorozumívání - komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace) 	
využívá základy studijního čtení - vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	<ul style="list-style-type: none"> – výpisky – výtah - věcné čtení (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací) 	
odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	<ul style="list-style-type: none"> – vzkaz – inzerát – objednávka – oznámení a zpráva 	PT Mediální výchova Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení MS Interpretace vztahu MS a reality Tvorba MS
využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	<ul style="list-style-type: none"> – popis – vypravování - praktické čtení (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu) – dopis osobní 	
JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a	– jazyk a jeho útvary, jazyk národní a mateřský	

obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	<ul style="list-style-type: none"> – kultura jazyka a řeči 	
samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	<ul style="list-style-type: none"> – jazyková norma a kodifikace – práce s jazykovými příručkami – orientace v heslech jazykových příruček, včetně zkratk a poznámek 	
spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	<ul style="list-style-type: none"> – spisovná výslovnost – slovní a větný přízvuk, intonace – větná melodie – důraz, tempo, pauzy, frázování – hlasité výrazné čtení textu 	
rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	<ul style="list-style-type: none"> – rozbor stavby slova – slova příbuzná – skupiny hlásek při odvozování, zdvojené souhlásky 	
v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	<ul style="list-style-type: none"> – psaní ú/ů – skupiny hlásek bě-bje, pě, vě-vje, mě- mně – předpony s-, z-, vz- – předložky s, z – i/y po obojetných souhláskách 	
správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	<ul style="list-style-type: none"> – opakování učiva o ohebných slovních druzích – podstatná jména hromadná, pomnožná a látková – podstatná jména konkrétní a abstraktní – druhy, skloňování a stupňování přídavných jmen – tvary a pravopis zájmen – druhy číslovek – tvary sloves a mluvnické kategorie (osoba, číslo, čas, způsob) 	
rozlišuje významové vztahy	<ul style="list-style-type: none"> – výpověď a věta 	

gramatických jednotek ve větě a souvětí	<ul style="list-style-type: none"> – stavba věty jednoduché – pořádek slov ve větě – podmět a přísudek – rozvíjející větné členy – věta jednoduchá a souvětí 	
využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	<ul style="list-style-type: none"> – přímá a nepřímá řeč 	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	<ul style="list-style-type: none"> – přednes vhodných literárních textů – volná reprodukce přečteného textu nebo slyšeného textu – vlastní výtvarný doprovod k literárním textům – záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu – poezie, próza 	
formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	<ul style="list-style-type: none"> – příprava referátu o knize, divadelním nebo filmovém představení apod. 	
vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	<ul style="list-style-type: none"> – praktické vyhledávání informací 	

Předmět: Český jazyk		
Ročník: 2. (sekunda)		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
TVAROSLOVÍ – JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
užívá správných tvarů a písemné podoby slov vytvoří synonymní výrazy	<ul style="list-style-type: none"> - podstatná jména - duál - přídavná jména - skloňování vztažných zájmen 	

	<ul style="list-style-type: none"> - číslovky - rod činný a trpný u sloves - příslovečné spřežky - stupňování příslovcí - předložky, spojky, částice, citoslovce 	
PRAVOPIS VLASTNÍCH JMEN, I/Y - JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
vyhledává obtížné výrazy v jazykových příručkách	- pravopis vlastních jmen, psaní i/y	
SLOVO A SLOVNÍ ZÁSoba - JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
vhodně volí výrazy dle vztahu k určitému prostředí rozšiřuje si slovní zásobu	<ul style="list-style-type: none"> - slovní zásoba a tvoření slov - odvozování podstatných jmen, přídavných jmen, sloves - zkracování, skládání slov - sousloví, rčení - synonyma, homonyma, antonyma - odborné názvy - slohové rozvrstvení slovní zásoby 	
SKLADBA - JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
rozlišuje větné členy zvládá pravopisné jevy v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí	<ul style="list-style-type: none"> - věty dvojčlenné, jednočlenné, větné ekvivalenty - druhy vět podle funkce - druhy přísudků /fázová a způsobová slovesa/ - podmět - shoda podmětu s přísudkem - předmět, příslovečné určení, přívlastek postupně rozvíjející, několikanásobný, volný, těsný - doplněk - větné členy několikanásobné - tvoření vět, stavba textová - slova nadřazená a podřazená 	
VYPRAVOVÁNÍ – KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		

<p>orientuje se v různých slohových útvarech a využívá vhodné slovní zásoby pracuje s textem formuluje vlastní názory odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru</p>	<p>- vypravování - dopis úřední</p>	
POPIS - KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
<p>orientuje se v různých slohových útvarech a využívá vhodné slovní zásoby pracuje s textem dokáže výstižně popsat objekt a děj</p>	<p>- popis uměleckého díla - popis výrobků a pracovního postupu - charakteristika</p>	
ŽIVOTOPIS – SLOHOVÁ A KOMUNIKAČNÍ VÝCHOVA		
<p>orientuje se v různých slohových útvarech a využívá vhodné slovní zásoby vytvoří vlastní životopis</p>	<p>- životopis</p>	
POZVÁNKA A ŽÁDOST - KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
<p>stylizuje drobné slohové útvary: pozvánka, žádost využívá poznatků v jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k vlastnímu tvořivému psaní</p>	<p>- pozvánka, žádost</p>	<p>PT Mediální výchova Interpretace vztahu MS a reality Stavba MS</p>

VÝTAH - KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
pracuje s textem zpracuje text formou výtahu využívá studijního čtení – vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, tvorí otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu, samostatně připraví a s oporou přečte referát	- výtah	
STARŠÍ LITERÁRNÍ ÚTVARY – LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
orientuje se v literárních pojmech a útvarech vnímá krásu literatury a jazyka pozná útvary starší literatury, literatury novější a dramatické útvary	- kroniky, letopisy, mýty, legendy, Bible	
BALADA – LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
orientuje se v literárních pojmech a útvarech vnímá krásu literatury a jazyka	- balada klasická, sociální	
DIVADLO, TELEVIZE, FILM – LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
chápe význam literatury jako předlohy pro divadlo, televizi, film orientuje se v základních pojmech /divadlo, televize, film/ formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	- divadlo, televize, film /dramatik, režisér, dialog, monolog, scénář/ - dramatizace	

LYRIKA A EPIKA		
<p>orientuje se v literárních pojmech a útvarech vnímá krásu literatury a jazyka rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených základů literární teorie uvede jednotlivé znaky románových forem</p>	<ul style="list-style-type: none"> - lyrické a epické žánry, drama - osobní, milostná, společenská, přírodní lyrika - próza memoárová, životopisná, cestopisy - román sci-fi, charakteristika literárního hrdiny 	
DROBNÉ LITERÁRNÍ ÚTVARY		
<p>pracuje s textem orientuje se v drobných literárních útvarech</p>	<ul style="list-style-type: none"> - anekdota, aforismus, písňový text 	

Předmět: Český jazyk		
Ročník: 3. (tercie)		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
<p>rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru</p>	<ul style="list-style-type: none"> - charakteristika literární postavy - líčení 	
<p>uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří</p>	<ul style="list-style-type: none"> - výklad 	

koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	– výtah	
v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	– referát	
odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	– úvaha - vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu	
rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	– publicistický styl – zpráva, rozhovor (interview) – mediální komunikace - diskuse	PT Mediální výchova Vnímání autora MS Fungování a vliv médií ve společnosti
JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	– slovanské jazyky – jazyky národnostních menšin	
rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	– slovní zásoba – obohacování slovní zásoby	
správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	– podstatná jména - skloňování jmen přejatých a cizích vlastních jmen – přídavná jména – zájmena - skloňování zájmen týž, tentýž – číslovky – slovesa - slovesný vid, slovesné třídy a vzory	

	<ul style="list-style-type: none"> – příslovce – předložky – spojky – částice – citoslovce 	
v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	<ul style="list-style-type: none"> – opakování pravopisných pravidel 	
rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí	<ul style="list-style-type: none"> – věta dvojčlenná a jednočlenná, větný ekvivalent – zápor – základní a rozvíjející větné členy – několikanásobný větný člen – znázornění stavby věty jednoduché – věta jednoduchá a souvětí – souvětí souřadné a podřadné 	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	<ul style="list-style-type: none"> – epigram – epitaf – povídka – novela 	
uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	<ul style="list-style-type: none"> – literatura doby pobělohorské – světová literatura 18. stol. – české národní obrození – romantismus – realismus 	
tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	<ul style="list-style-type: none"> – grafická forma básně; zvukové prostředky poezie: rým, rytmus, volný verš – slovní zásoba – jazyk literárního díla (obrazná pojmenování) – vytváření vlastních textů 	

	– vlastní výtvarný doprovod k literárním textům	
rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	– zvuková stránka jazyka – mnohovýznamovost slov	

Předmět: Český jazyk		
Ročník: 4. (kvarta)		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
OBECNÉ ZNALOSTI O ČEŠTINĚ – JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
dokáže zařadit český jazyk do kontextu slovanských jazyků rozeznává přízvuk ve větě a určí vhodné tempo v projevu	- obecné výklady o českém jazyce (jazyky slovanské, příbuznost se slovenštinou, jazyky menšinové, původ a vývoj ČJ, rozvrstvení českého jazyka - spisovné a nespisovné útvary a prostředky) - zvuková stránka jazyka a spisovná výslovnost - obecné výklady o českém jazyce	
TVAROSLOVÍ – JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
ovládá všechny slovní druhy určuje kategorie u ohebných slovních druhů skloňuje správně přejatá jména vytvoří spisovné tvary, určí všechny kategorie zná nejužívanější zkratky a zkratková slova a jejich pravopis	- slovní druhy - jména, jejich druhy a tvary - skloňování obecných jmen přejatých - skloňování cizích vlastních jmen - slovesa a jejich tvary - psaní velkých písmen	
SKLADBA – JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
pozná větu jednoduchou, rozliší ji od souvětí bezpečně určuje všechny větné členy	- věta jednoduchá - větné členy holé a rozvité - souřadné spojení větných členů - věta jednočlenná a dvojčlenná	

<p>graficky znázorňuje větnou Stavbu využívá větného ekvivalentu v mluveném projevu určuje větu hlavní a druhy vedlejších vět určí významový poměr mezi větami hlavními využije předchozích znalostí ke správnému užití interpunkce</p>	<ul style="list-style-type: none"> - větný ekvivalent - souvětí podřadné - souvětí souřadné - druhy vedlejších vět - interpunkce 	
VYPRAVOVÁNÍ – KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
<p>postihuje události v časové posloupnosti zaměřuje se na živé a názorné vyličení neopakovatelných událostí s jejich napínavým průběhem dokáže využít všech známých jazykových prostředků</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vypravování 	
POPIS A CHARAKTERISTIKA – KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
<p>rozpozná popis prostý a odborný dokáže vylíčit (umělecky popsat) krajinu, oblíbené místo rozpozná charakteristiku přímou a nepřímou a dokáže ji užít</p>	<ul style="list-style-type: none"> - popis předmětu - popis děje, pracovního postupu 	
TISKOPISY A ŽIVOTOPIS – KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
<p>umí vyplnit tiskopisy i formulář profesního životopisu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - tiskopisy (objednávka, podací lístek apod.) - strukturovaný životopis 	
ÚVAHA – KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
<p>využije dosavadních znalostí a zkušeností – uplatní vlastní</p>	<ul style="list-style-type: none"> - úvaha 	

názory využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů		
PROSLOV – KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
formuluje krátký proslov při určité události v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, neverbálních prostředků komunikace odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	- proslov/projev (praktické naslouchání - výchova k empatii, podnět k jednání; věcné naslouchání - soustředěné, aktivní; kritické naslouchání - objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, manipulativní působení projevu, zvukové prostředky souvislého projevu a mimojazykové prostředky; zážitkové naslouchání; zásady kultivovaného projevu, technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální)	
PUBLICISTICKÉ ÚTVARY – KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
využívá publicistické útvary pro své další vzdělávání rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	- zpravodajské útvary (kritické čtení - analytické, hodnotící) - úvahové útvary - přechodné útvary (prožitkové čtení)	PT Mediální výchova Integrace/ Vnímání autora MS Fungování a vliv médií ve společnost Tvorba MS Práce v realizačním týmu
ČESKÁ A SVĚTOVÁ LITERATURA 1. POLOVINY 20. STOLETÍ – LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
poznává krásu českého jazyka, rozšiřuje si slovní zásobu rozpozná základní rysy výrazného individuálního stylu autora uvádí základní literární směry a	- ukázky z nejlepších děl českých spisovatelů 20. století (Čapek, Hašek, Hrabal...) - literatura umělecká a věcná - publicistické žánry, literatura faktu, populárně- naučná literatura	

jejich významné představitele v české a světové literatuře		
SOUČASNÁ ČESKÁ A SVĚTOVÁ LITERATURA – LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
rozpozná základní rysy výrazného individuálního stylu autora rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	- ukázky ze světové literatury - současná česká próza - literární druhy a žánry - typické žánry a jejich představitele - způsoby interpretace	
DIVADLO - PÍŠŇOVÉ TEXTY – LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	- Osvobozené divadlo, Voskovec, Werich - Semafor a doba "Zlaté éry české kultury"	
POEZIE – LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	- generace počátku 20. století - světoví tvůrci	
POSTMODERNÍ SVĚT – LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
charakterizuje pokrokovost jednotlivých autorů rozšiřuje své poznání o světě a jeho rozmanitosti	- svět očima nejvýznamnějších autorů	
NĚKOLIK TVÁŘÍ OKUPACE – LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
popíše a ocení hrdinství obyčejných lidí za války	- složitá doba 2. světové války v literatuře	

ČLOVĚK V POVÁLEČNÉM SVĚTĚ – LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
popíše složitost života v poválečné době	- totalitní systém a lidský jedinec - moderní literatura a poezie	

5. 2. 2 Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace zaujímá stěžejní postavení ve vzdělávacím procesu, neboť dobré jazykové vzdělání a jazyková kultura patří k podstatným znakům všeobecné kulturnosti a vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazykové vyučování vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožní správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat a prosazovat výsledky svého poznávání. Cílem výuky je prohlubování zájmu o anglický jazyk a vytvoření pozitivního vztahu k tomuto předmětu, osvojení komunikačních dovedností a jejich aktivní využití, získání schopnosti číst s porozuměním, číst přiměřené texty, porozumění přiměřeně (jazykově, obsahově, rozsahem) náročnému ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí, poznávání kultury vybraných anglicky mluvících zemí, schopnost vyhledávání informací, práce s informacemi, pochopení významu znalosti anglického jazyka pro osobní i profesní život, vytváření respektu a tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů. Při výuce jsou systematicky rovnoměrně rozvíjeny všechny složky anglického jazyka, tzn. Slovní zásoba, gramatika, běžná a ustálená spojení, fráze, idiomy. Pozornost je věnována výběru a použití vhodných lexikálních struktur ve formálních a neformálních situacích.

Vyučovací předmět má časovou dotaci 5 vyučovacích hodin týdně v ročnících prima a sekundu, dále pak 4 hodiny týdně v ročnících tercie a kvarta. Výuka probíhá ve třídách a jazykových učebnách vybavených audiovizuálním zařízením či dle potřeby v učebně informatiky. Vyučování anglického jazyka probíhá v návaznosti na český jazyk, zeměpis, dějepis, informatiku, hudební a výtvarnou výchovu. V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizuje průřezové téma Multikulturní výchova, které umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostmi různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Na pozadí této rozmanitosti si pak žáci mohou lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturní identitu, tradice a hodnoty. Při výuce anglického jazyka je kladen důraz na kompetence komunikativní, sociální a personální a občanské. Je používána kombinace různých druhů tradičních i moderních výukových metod, převážně pak metody, jejichž principem je aktivní, samostatná a tvořivá role žáků.

Výchovné a vzdělávací strategie

Ve vyučovacím předmětu Anglický jazyk pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využíváme tyto metody, postupy a formy práce:

Kompetence k učení

- motivujeme žáka k zájmu o anglický jazyk, systematicky zvyšujeme jeho vnitřní motivaci
- využíváme pro žáka zajímavé činnosti, hry, projekty a zážitkové aktivity
- činnostní formou učíme žáka základní pravidla gramatiky a každodenní zdvořilostní fráze
- vedeme žáka k získání schopnosti číst s porozuměním přiměřeně jednoduché texty v anglickém jazyce
- zařazujeme různé metody práce /skupinová práce, rozhovor, .../
- vedeme žáka k aktivní práci s různými zdroji informací
- vedeme žáka ke smysluplnému využití získaných znalostí a dovedností v praktickém životě

Kompetence k řešení problémů

- zařazujeme úkoly, které jsou postaveny na problémových situacích, což vede žáka k vnímání problémových situací a k promýšlení způsobu řešení
- zadáváme takové úkoly, aby vytvořily prostor pro individuální a samostatnou práci žáka
- rozvíjíme schopnosti žáka učinit rozhodnutí, obhájit ho a nést za něj zodpovědnost

Kompetence komunikativní

- vyžadujeme správnou a bezchybnou výslovnost /žáka taktně opravujeme/, abychom zabránili špatným návykům
- s pomocí různých předmětů, obrázků apod. nacvičujeme krátké rozhovory, modelové scénky
- vedeme žáka k formulování a vyjadřování vlastních myšlenek a názorů, k zapojování se do diskusí
- vedeme žáka k tomu, aby osvojenou slovní zásobu využíval k tvoření otázek a odpovědí
- podporujeme žáka v tom, aby svojí aktivní účastí ve výuce byl schopen komunikovat s využitím poznanych slov a frází
- vedeme k porozumění různým typům textu, obrazových materiálů, gest, zvuků a dalších komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

- při výuce využíváme konkrétní situace a problémy, se kterými se žák setkává v běžném životě
- úkoly zadáváme tak, aby na jejich řešení žák spolupracoval s ostatními a pracoval v týmu, rozvíjíme zodpovědnost za týmovou práci
- snažíme se upevňovat mezilidské vztahy na základě vzájemné ohleduplnosti a úcty /zejména prostřednictvím dramatizace a prožívání s výchovným laděním/
- vedeme žáka k odpovědnosti za plnění úkolů, ke schopnosti přijmout pochvalu, ale i kritiku

Kompetence občanské

- nabádáme žáka, aby respektoval představy a vnitřní hodnoty jiných lidí
- vedeme žáka k uvědomění si svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- učíme žáka, aby si uvědomil odlišnosti jiných kultur a toleroval je /jiná barva pleti, jiná řeč, jiný názor/

Kompetence pracovní

- vyžadujeme, aby se žák naučil bezpečně a účinně používat materiály, nástroje a vybavení a dbal na ochranu svého zdraví a zdraví druhých
- povzbuzujeme žáka k využívání znalostí a zkušeností získaných v jiných vzdělávacích oborech

Kompetence digitální

- motivujeme žáka k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti
- vedeme žáka k využívání online aplikací pro seznámení s reáliemi
- vedeme žáka k dalšímu digitálnímu zpracování, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací

Vzdělávací obsah předmětu

Předmět: Anglický jazyk Ročník: 1. (prima)		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
POSLECH S POROZUMĚNÍM	<ul style="list-style-type: none"> – <u>zvuková a grafická podoba jazyka</u> – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládnutí pravopisu slov osvojené slovní zásoby – <u>slovní zásoba</u> – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; Učivo: školní potřeby, barvy, číslovky 1-100, základní zdvořilostní obraty (pozdrav, představení se, informace o věku), místnosti a jejich vybavení, rodina, pojmenovávání činností na obrázku, vyučovací předměty, abeceda, měsíce, data, čas, názvy zemí, stravovací návyky (jídlo a nápoje) – <u>tematické okruhy</u> – rodina, škola, volný čas, sport, nákupy a móda, stravovací návyky, péče o zdraví, počasí – <u>mluvnice</u> – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění); Učivo: člen neurčitý, množná čísla podstatných jmen, zájmena osobní a přivlastňovací, používání vazby <i>tam je/tam jsou (there is/are)</i>, slovesa <i>být a mít (have and be)</i>, předložky místa a času, přídavná jména a jejich pozice ve větě, mluvnický čas přítomný prostý a přítomný průběhový v kladných větách, otázkách a záporu, způsobové sloveso umět/moci, popis vzhledu osoby s použitím sloves <i>být a mít</i>, modální slovesa (<i>can, have to, should</i>), počítatelná a nepočítatelná podstatná jména a kvantifikátory (<i>much, many,</i> 	PT: Multikulturní výchova (Multikulturalita)
rozumí informacím v jednoduchých poslechovéch textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně		
rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat		
MLUVENÍ		
mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech		
zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích		
vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života		
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM		
vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech		
rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich		

požadované informace	<i>a few, a little, any, some)</i> – čtení zjednodušených literárních textů; krátké dialogy a rozhovory – psaní krátkých zpráv, oznámení; vyplňování dotazníků a krátkých formulářů; zpracování projektů na dané téma	
PSANÍ		
vyplní základní údaje o sobě ve formuláři		
napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat		
reaguje na jednoduché písemné sdělení		

Předmět: Anglický jazyk		
Ročník: 2. (sekunda)		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
POSLECH S POROZUMĚNÍM	– <u>zvuková a grafická podoba jazyka</u> : rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace; ovládnutí pravopisu slov osvojené slovní zásoby; vztah mezi zápisem hlásek a jejich výslovností; intonace ano/ne otázek; znělé a neznělé “th”; výslovnost koncového -ed a stažených forem záporů sloves – <u>slovní zásoba</u> : rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; Učivo : cestování a dopravní prostředky, běžná místa, budovy a věci spojené s cestováním, zeměpisné údaje, národnosti, události v životě, zeměpisné informace, práce a povolání – <u>tematické okruhy</u> : domov, bydlení, příroda a město, volba povolání,	
rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně		
rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat		
MLUVENÍ		
zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích		

mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	<p>cestování, realie zemí příslušných jazykových oblastí, pocity a nálady</p> <ul style="list-style-type: none"> – mluvnice: rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění); Učivo: minulý čas sloves být a moci (<i>be, can</i>), minulý čas pravidelných a nepravidelných sloves, minulý čas v záporu a otázce, stupňování přídavných jmen, vyjadřování budoucnosti pomocí vazeb s <i>will</i> a <i>going to</i>, předpřítomný čas v kladných větách, otázkách a záporu. – čtení zjednodušených literárních textů; krátké dialogy a rozhovory – psaní krátkých zpráv a krátkých neformálních a formálních dopisů; zpracování projektů na dané téma 	
vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života		
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM		
vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech		
rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace		
PSANÍ		
vyplní základní údaje o sobě ve formuláři		
napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat		
reaguje na jednoduché písemné sdělení		

Předmět: Anglický jazyk		
Ročník: 3. (tercie)		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
POSLECH S POROZUMĚNÍM	<ul style="list-style-type: none"> – zvuková a grafická podoba jazyka: rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace; ovládnutí pravopisu slov osvojené slovní zásoby; různá výslovnost stejné skupiny hlásek; stejná výslovnost skupiny stejných hlásek; přízvuk slov, vět a ve frázích; rytmus vět; 	
rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně		

rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	<p>výslovnost specifických hlásek</p> <ul style="list-style-type: none"> – <u>slovní zásoba</u>: rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce s dvoujazyčným slovníkem; Učivo: osobnost a povahové rysy, sportování, zeměpisné údaje a názvy, volný čas, kultura, nakupování – <u>tematické okruhy</u>: pocity a nálady, společnost a její problémy, sport, volný čas, kultura, nákupy a móda, cestování, realie zemí příslušných jazykových oblastí – <u>mluvnice</u>: rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění); Učivo: přítomný čas prostý a průběhový (kladné věty, zápor, otázka), slovesné vzory, minulý čas prostý a průběhový (kladné věty, zápor, otázka), kvantifikátory - vyjádření množství u počítatelných a nepočítatelných podstatných jmen (<i>some, any, much, many, a lot of, a little, a few</i>), člen určitý a neurčitý, stupňování přídavných jmen a porovnávání kvality (<i>as...as, too, enough, than</i>), předpřítomný čas v kladných větách, otázkách a záporu. – čtení zjednodušených populárně-naučných a literárních textů; dramaturgie příběhu – psaní krátkých formálních a neformálních dopisů; psaní příběhů; zpracovávání projektů na dané téma 	
MLUVENÍ		
zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích		
mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech		
vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života		
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM		
vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech		
rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace		
PSANÍ		
napiše krátké vypravování v minulém čase		
napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat		
reaguje na jednoduché písemné sdělení		

Předmět: Anglický jazyk Ročník: 4. (kvarta)		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
POSLECH S POROZUMĚNÍM	<ul style="list-style-type: none"> – <u>zvuková a grafická podoba jazyka</u>: rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace – <u>slovní zásoba</u>: rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se dvoujazyčným a výkladovým slovníkem; Učivo: elektronická zařízení, digitální technologie, řeč těla a gesta, příroda a přírodní katastrofy, společnost a negativní jevy v ní, literatura – <u>mluvnice</u>: rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění); Učivo: vyjadřování budoucnosti pomocí vazeb s <i>will</i> a <i>going to</i>, podmínkové věty a vyjadřování hypotetických událostí v přítomnosti a budoucnosti (<i>zero, first and second conditional</i>), modální slovesa vyjadřující nutnost, povinnost, zákaz a potřebu (<i>must, mustn't, needn't, have to</i>), přací věty s vazbou <i>I wish</i>, předminulý čas v kladných větách, otázce a záporu, nepřímá řeč a posun času, trpný rod v minulých, přítomných i budoucích událostech – <u>tematické okruhy</u>: pocity a nálady, společnost a její problémy, příroda a ochrana životního prostředí, čtenářská gramotnost a přínosy literatury, moderní technologie a média – čtení zjednodušených literárních textů; krátké dialogy a rozhovory 	PT: MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA (Multikulturalita)
rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojuvaných témat		
rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech a dokáže vyhledat požadované informace		
MLUVENÍ		
zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích		
mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojuvaných tématech		
vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života		
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM		
vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech		
rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace		

PSANÍ	– psaní krátkých formálních i neformálních dopisů; psaní krátkých příběhů a zamyšlení; zpracování projektů na dané téma	
napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat		
napíše krátkou úvahu na známé téma		
reaguje na jednoduché písemné sdělení		

5. 2. 3. Německý jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět německý jazyk naplňuje očekávané výstupy vzdělávacího oboru Další cizí jazyk (DCJ) Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Německý jazyk je vyučován tak, aby navazoval na výuku anglického a českého jazyka. Vyučovací předmět německý jazyk je realizován v sekundě (2h/týden), tercii a kvartě (3h/týden).

Cílem výuky je prohlubování zájmu o německý jazyk a vytvoření pozitivního vztahu k tomuto předmětu, osvojení komunikativních dovedností a jejich aktivní využití, získání schopností číst s porozuměním, poznávání kultury německy mluvících zemí, schopnost vyhledávat informace. Při výuce jsou systematicky rovnoměrně rozvíjeny všechny složky německého jazyka, tzn. slovní zásoba, gramatika, běžná a ustálená spojení, fráze, idiomy.

Při výuce je používána kombinace různých druhů tradičních i moderních výukových metod. Snahou je dosáhnout maximálního propojení vyučovacího předmětu s praktickým životem.

Výchovné a vzdělávací strategie

Ve vyučovacím předmětu Německý jazyk pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využíváme tyto metody, postupy a formy práce:

Kompetence k učení

- nabízíme žákům aktivační metody, které je povedou k samostatné práci s dvojjazyčnými a výkladovými slovníky
- vytváříme žákům dostatek komunikačních příležitostí pro používání německého jazyka

Kompetence k řešení problémů

- řešíme jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí: nebát se mluvit německy s cizím člověkem, naučit se opsat obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba
- vedeme k porovnávání větné stavby německého a českého jazyka

Kompetence komunikativní

- vedeme k porozumění jednoduchého sdělení v německém jazyce
- motivujeme k používání jazyka i při nedokonalých znalostech

Kompetence sociální a personální

- navozujeme dostatek situací, které vedou k uvědomování si společných rysů lidí z různého jazykového prostředí

Kompetence občanské

- získáváme představu o zvycích v německy mluvících zemích a porovnáváme je s našimi

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k uvědomělému a správnému používání studijních materiálů a jazykových příruček pro samostatné studium
- využíváme německého jazyka k získání informací z různých oblastí

Kompetence digitální

- motivujeme žáky k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti
- vedeme žáky k využívání online aplikací pro seznámení s reáliemi, které se týkají probíraných témat
- vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s online aplikacemi a zásad ochrany osobních údajů

Vzdělávací obsah předmětu

Předmět: Německý jazyk Ročník: 2. (sekunda)		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
POSLECH S POROZUMĚNÍM		
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně	<ul style="list-style-type: none"> – zvuková a grafická podoba jazyka - fonetické znaky, základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov – slovní zásoba - slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem – tematické okruhy – rodina, volný čas, realie zemí příslušných jazykových oblastí 	PT: Multikulturní výchova: Multikulturalita
rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu		
rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat		
MLUVENÍ		
zapojí se do jednoduchých rozhovorů	<ul style="list-style-type: none"> – <u>mluvnice</u>: časování pravidelných sloves, slovesa sein, mögen, sprechen, slovosled ve větě oznamovací a tázací, zápor nicht, přivlastňovací zájmena mein, dein, člen určitý a neurčitý, předložky nach, aus a in u zemí 	
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM		
rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	<ul style="list-style-type: none"> – mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a 	

rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledává v něm požadovanou informaci	porozumění)	
PSANÍ		
vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	<ul style="list-style-type: none"> – slovní zásoba – slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem – tematické okruhy – rodina, volný čas, realie německy mluvících zemí 	
stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení		

Předmět: Německý jazyk		
Ročník: 3. (tercie)		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
POSLECH S POROZUMĚNÍM		
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně	<ul style="list-style-type: none"> – zvuková a grafická podoba jazyka - fonetické znaky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov 	
rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	<ul style="list-style-type: none"> – slovní zásoba - slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem – tematické okruhy – rodina, škola, volný čas, dny v týdnu, realie německy mluvících zemí , jídlo 	PT: Multikulturní výchova Lidské vztahy Multikulturalita
rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat		
MLUVENÍ		

zapojí se do jednoduchých rozhovorů	<ul style="list-style-type: none"> – <u>slovní zásoba</u>: tematické okruhy – rodina, škola, volný čas, dny v týdnu, realie zemí příslušných jazykových oblastí, jídlo – <u>mluvnice</u>: časování pravidelných sloves, slovesa haben, zápor nicht, kein, předložka um v časových údajích, člen určitý a neurčitý, předložka am v časových údajích, skloňování podst. jmen ve 4. pádě, 	
sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat		
odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času, a podobné otázky pokládá		
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM		
rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	<ul style="list-style-type: none"> – mluvnic - základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) 	
rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům		
rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledává v něm požadovanou informaci		
PSANÍ		
vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	<ul style="list-style-type: none"> – slovní zásoba - slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem – tematické okruhy – rodina, škola, volný čas, dny v týdnu, realie německy mluvících zemí, jídlo 	
napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat		
stručně reaguje na jednoduché		

písemné sdělení		
-----------------	--	--

Předmět: Německý jazyk		
Ročník: 4. (kvarta)		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
POSLECH S POROZUMĚNÍM		
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně	<ul style="list-style-type: none"> – zvuková a grafická podoba jazyka - fonetické znaky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov – tematické okruhy – rodina, povolání, zvířata, bydlení 	PT: Multikulturní výchova Multikulturalita
rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu		
rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat		
MLUVENÍ		
zapojí se do jednoduchých rozhovorů	<ul style="list-style-type: none"> – <u>slovní zásoba</u>: tematické okruhy – rodina, povolání, zvířata, bydlení – <u>mluvnice</u>: časování některých nepravidelných sloves, předložky se 3. a 4. pádem, časování sloves s odlučitelnou předponou, způsobová slovesa - müssen, dürfen, können, wollen, množné číslo, rozkazovací způsob 	
sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat		
odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času, a podobné otázky pokládá		

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM		
rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	<ul style="list-style-type: none"> – mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) 	
rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům		
rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledává v něm požadovanou informaci		
PSANÍ		
vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	<ul style="list-style-type: none"> – slovní zásoba - slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem – tematické okruhy – rodina, povolání, zvířata, bydlení 	
napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat		
stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení		

5. 3 Člověk a společnost

5. 3. 1 Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Žákům přináší pohled na nejdůležitější období dějin lidstva i svého národa, přináší mu informace o nejvýznamnějších osobnostech i historických událostech, ovlivňujících život generací minulých a jejich vztah k současnému světu. Zároveň jsou žákům podávány základní informace z dějin kultury, vědy, techniky, způsobu života a náboženství.

Předmět Dějepis je vyučován ve všech ročnících NG s dotací dvě hodiny týdně. Výuka je realizována v kmenových třídách, zpravidla za pomoci frontální a skupinové výuky, podporující samostatnost a spolupráci žáků. V rámci miniprojektů jsou žáci vedeni k samostatnosti při řešení úkolů, schopnosti vyhledat si potřebné údaje a prezentovat výsledky své práce.

Základní snahou je vést žáka k chápání dějin jako komplexního celku událostí, jevů a skutků, které jsou vzájemně propojeny časově i geograficky. Důraz je kladen na žákovo kritické myšlení, schopnost odhalit a definovat příčiny a následky jednotlivých událostí či historických jevů a zároveň pochopit dějinnou souvislost minulosti a současnosti. Žák je veden k tomu, aby ze získaných poznatků dokázal o jednotlivých problémech v rámci svých možností diskutovat, klást otázky, hledat na ně odpovědi, hodnotit dějiny a obhajovat své názory a stanoviska. Tím je žák veden k poznání, že dějiny nejsou pouze definitivně uzavřeným jednotným celkem, ale pohled na dějinné události i osobnosti se může měnit subjektivními činiteli (věk, vzdělání, výchova, náboženství atd.). Žák tedy není pouze reproduktorem cizích názorů (učitel, učebnice), ale snaží se zaujímat k historickým událostem vlastní postoje a stanoviska.

Dalším sledovaným cílem výuky dějepisu je zasadit národní dějiny do celku dějin evropských, respektive světových, a zároveň dokázat tyto národní či nadnárodní dějiny aplikovat v konkrétních příkladech na dějiny místní a regionální. Mezi hlavní cíle výuky patří i formování úcty k vlastnímu národu, jeho dějinám a souběžně rozvíjení respektu k národním i kulturním odlišnostem lidí a skupin. Zdůrazněno je učivo, které žákům pomáhá pochopit dějinnou podmíněnost moderní společnosti a současného vývoje lidstva; společně s dalšími vyučovacími předměty se snaží z žáků vytvářet občany se zásadami demokratického a evropského myšlení.

Spojení dějepisu s aktuálními problémy současného světa je realizováno začleněním průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH, MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA zařazením těchto témat v sekundě, tercii a kvartě.

Výchovné a vzdělávací strategie

Ve vyučovacím předmětu Dějepis pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využíváme tyto metody, postupy a formy práce:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k analýze a zobecnění historických faktů
- pomáháme osvojovat si termíny a pojmy s využitím optimální učební strategie
- vedeme k propojování jednotlivých celků historie geografické i časové
- učíme poznatky z dějepisu propojovat i se znalostmi z ostatních předmětů, a tím u žáka vytvářet ucelenější pohled na společenské a kulturní jevy
- podporujeme snahu využívat různé informační zdroje (encyklopedie, internet, odborná literatura atd.)

Kompetence k řešení problémů

- vedeme k samostatnému řešení problémů a pochopení, že vyřešení problému může zůstat otevřené nebo že na něj může být u každého jedince pohlíženo jinak
- vyvozujeme příčiny a následky historických událostí, řešíme chronologické návaznosti historických dějů v různých částech Evropy/světa
- motivujeme k vyhledávání informací vhodných k řešení problému, pomáháme je vhodně zpracovávat a třídit
- učíme své názory konfrontovat s jinými zdroji, prezentovat vlastní zdroje informací, svá řešení obhájit a zároveň chybná řešení a závěry upravit
- motivujeme k hledání mezipředmětových vztahů

Kompetence komunikativní

- motivujeme formulovat a vyjádřit srozumitelně a logicky své myšlenky, prezentovat své vlastní práce
- vedeme k naslouchání druhým, reagování na ně, diskutování s nimi a účinné práci ve skupině
- využíváme práci s textem (učebnice, encyklopedie, odborný text), zvukovým a obrazovým záznamem, mapou, rozvíjíme schopnost vybrat z nich potřebné informace a dále s nimi pracovat

Kompetence sociální a personální

- pomáháme aktivně se zapojovat do práce menší skupiny i celé třídy, chápat odpovědnost za svoji práci pro celou skupinu
- pomáháme chápat důležitost efektivní spolupráce s druhými při řešení úkolu
- vedeme k respektování názorů, jednání i chování jiných, vedeme k schopnosti vybrat z nich prospěšné pro sebe
- motivujeme být zdravě sebevědomý
- vedeme ke schopnosti hodnotit svou vlastní práci i práci ostatních

Kompetence občanské

- motivujeme respektovat přesvědčení druhých lidí, vážit si jejich hodnot, být schopen se vcítit do situace druhých, z hlediska historie si uvědomovat nutnost postavit se proti násilí a nutnost bojovat proti němu
- budujeme respekt ke kulturním tradicím a historickému dědictví
- poznáváme, že pojem občan není samozřejmostí ve všech obdobích historie, že bylo nutno si práva vybojovat, tím si dokážeme svých práv, ale i povinností, více vážit

Kompetence pracovní

- využíváme znalosti a zkušenosti získané v hodinách dějepisu pro svůj budoucí rozvoj, své přípravy na budoucnost a další vzdělávání
- rozvíjíme schopnost pracovat sám, dokázat se zapojit do práce ve dvojici, v menší skupině i do práce celé třídy
- dodržujeme vymezená pravidla, plníme povinnosti a závazky

Kompetence digitální

- motivujeme žáky k využívání programů, aplikací a webových stránek souvisejících s probíraným učivem
- vedeme žáky k vyhledávání informací z více zdrojů, kompilování daných témat
- vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s online aplikacemi a zásad ochrany osobních údajů a zdrojů

Vzdělávací obsah předmětu

Předmět: Dějepis Ročník: 1. (prima)		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
ČLOVĚK V DĚJINÁCH		
<p>uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků</p> <p>uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány</p> <p>orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu</p>	<ul style="list-style-type: none"> – význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách; historické prameny – historický čas a prostor 	
POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI		
<p>charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu</p> <p>objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost</p>	<ul style="list-style-type: none"> – člověk a lidská společnost v pravěku 	
NEJSTARŠÍ CIVILIZACE. KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY		
<p>rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací</p> <p>uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví</p> <p>demonstruje na konkrétních</p>	<ul style="list-style-type: none"> – nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz – antické Řecko a Řím – střední Evropa a její styky s antickým Středomořím 	

příkladech přínos antické kultury a zrod křesťanství		
porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie		

Předmět: Dějepis		
Ročník: 2. (sekunda)		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA		
popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států	<ul style="list-style-type: none"> – nový etnický obraz Evropy – utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj – islám a islámské říše ovlivňující Evropu (Arabové, Turci) – Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě – křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy – struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev – kultura středověké společnosti – románské a gotické umění a vzdělanost 	PT: VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Jsme Evropané
objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech		
vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka a konflikty mezi světskou a církevní mocí		
ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury		
OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY		
vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky	<ul style="list-style-type: none"> – renesance, humanismus, husitství, reformace a jejich šíření Evropou 	

žádající reformu církve	<ul style="list-style-type: none"> – zámořské objevy a počátky dobývání světa – český stát a velmoci v 15.–17. století 	
vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život		
popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky		
objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie		
objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky		
rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek		

Předmět: Dějepis		
Ročník: 3. (tercie)		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY		
objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie	<ul style="list-style-type: none"> – český stát a velmoci v 17.–18. století – barokní kultura a osvícenství 	PT MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní diference
objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky		
rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a		

uvede příklady významných kulturních památek		
MODERNIZACE SPOLEČNOSTI		
vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti	<ul style="list-style-type: none"> – Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět; vznik USA – industrializace a její důsledky pro společnost; sociální otázka – národní hnutí velkých a malých národů; utváření novodobého českého národa – revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů – politické proudy (konzervatismus, liberalismus, demokratismus, socialismus), ústava, politické strany, občanská práva – kulturní rozrůzněnost doby – konflikty mezi velmocemi, kolonialismus 	
objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbití starých společenských struktur v Evropě		
porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů		
vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezení význam kolonií		
MODERNÍ DOBA		
na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	<ul style="list-style-type: none"> – první světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky 	

Předmět: Dějepis Ročník: 4. (kvarta)		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
MODERNÍ DOBA		
<p>na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky</p> <p>rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů</p> <p>charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu</p> <p>na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv</p> <p>zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí</p>	<ul style="list-style-type: none"> – první světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky – nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě; vznik Československa, jeho hospodářskopolitický vývoj, sociální a národnostní problémy – mezinárodněpolitická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech; totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus – důsledky pro Československo a svět – druhá světová válka, holokaust; situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj; politické, mocenské a ekonomické důsledky války 	
ROZDĚLENÝ A INTEGROJÍCÍ SE SVĚT		
<p>vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků</p>	<ul style="list-style-type: none"> – studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi; politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření 	<p>PT VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH</p>

vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce	<ul style="list-style-type: none"> – vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí) – vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989, vznik České republiky – rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět – problémy současnosti – věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje; sport a zábava 	SOUVISLOSTECH Jsme Evropané
posoudí postavení rozvojových zemí		
prokáže základní orientaci v problémech současného světa		

5. 3. 2 Občanská výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Občanská výchova vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost vzdělávacího oboru Výchova k občanství v RVP ZV. Ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví integruje část vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví. Realizovány jsou též vybrané okruhy všech průřezových témat.

Časové vymezení předmětu : v primě, sekundě, tercii i kvartě - 1 hodina týdně.

Výuka je organizována v klasických třídách za využití jak vyučování frontálního, tak skupinové práce. Důraz je kladen především na komunikační schopnosti žáků, čemuž je podřízena i výuka, v níž je upřednostňováno aktivní zapojení žáků do vyučovacího procesu formou diskuse, sdělování vlastních pohledů, názorů či zkušeností s danými tématy v běžném životě, navozování různých životních situací, na nichž se žáci seznamují s možnostmi, jak reagovat na určité jevy, které by je v životě mohly zaskočit. Výuka směřuje především k tomu, aby žák chápal, co to znamená "býti občanem" v demokratickém státě. Jak by se takový občan měl chovat (vztahy mezi lidmi, úcta k druhým, tolerance, morálka,...), co by měl vědět o demokratickém uspořádání naší země, o orgánech státu, dělbě moci, o svých právech, ale i povinnostech. Zároveň je třeba, aby byl schopen komunikovat s úřady, orientoval se v otázkách týkajících se práva (rodinného, pracovního, atd.). Dále je nutné porozumět propojení celého světa ekonomicky, politicky, kulturně. Přispívá k rozvoji finanční gramotnosti a k osvojení pravidel chování v rizikových situacích a při mimořádných událostech. Dále je nutné porozumět propojení celého světa ekonomicky, politicky, kulturně. Rozvíjí vědomí příslušnosti k evropskému kulturnímu okruhu, včetně kolektivní obrany. Zároveň však porozumět specifikům regionálním - život, tradice, instituce v rámci obce, města.

Výchovné a vzdělávací strategie

Ve vyučovacím předmětu občanská výchova pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využíváme tyto metody, postupy a formy práce:

Kompetence k učení

- navazujeme na ostatní předměty zadáváním úkolů jednotlivcům nebo skupinám, ty pak společně vyhodnocujeme, tím vedeme žáka k vytváření schopnosti propojovat informace, získávat nové poznatky
- využíváme různých informačních zdrojů, a tak rozvíjíme schopnost žáka pracovat s různými druhy informací a ty pak využít v běžném životě

Kompetence k řešení problémů

- zadáváme témata pro skupinovou práci, přičemž naplnit obsah tématu znamená pro žáka nalézt nástroje, umět kriticky posoudit, ptát se po příčinách problému a pokusit se je vyřešit či alespoň řešení naznačit

Kompetence komunikativní

- pracujeme s žáky ve skupinách, z pozice jakéhosi moderátora či supervizora, organizátora práce je vedeme k výstižnému, jasnému a srozumitelnému vyjadřování

Kompetence sociální a personální

- využíváme komunikativní dovednosti žáka při práci ve skupině, vedeme žáka k uvědomění si, že je nutné v životě spolupracovat s druhými, tak žák poznává lépe druhé, ale potažmo i sám sebe

Kompetence občanské

- vedeme žáky k zodpovědnému přístupu při plnění zadaných úloh, ke sledování aktuálního dění v zemi v kontextu Evropy, témata vybíráme adekvátně věku (kultura, sport, manipulace s informací ze strany médií, legislativa obce, kraje). Obhájí své právo na názor, ale dokáže respektovat i názory druhých
- ukazujeme žákům rozličné kulturní hodnoty, duchovní hodnoty a tradice

Kompetence pracovní

- důslednou kontrolou a osobním vzorem přístupu k práci vedeme žáky k zodpovědnosti a získávání pracovních návyků

Kompetence digitální

- motivujeme žáky k využívání programů, aplikací a webových stránek souvisejících s probíraným učivem
- vedeme žáky k vyhledávání informací z více zdrojů, kompilování daných témat
- vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s online aplikacemi a zásad ochrany osobních údajů

Vzdělávací obsah předmětu

Předmět: Občanská výchova		
Ročník: 1. (prima)		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI		
objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání	<ul style="list-style-type: none">– naše škola - život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žakovské samosprávy, společná pravidla a normy; vklad vzdělání pro život– naše obec, region, kraj - důležité instituce, zajímavá a památná místa, významní rodáci, místní tradice; ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku– naše vlast - pojem vlasti a vlastenectví; zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti; státní symboly, státní svátky, významné dny– lidská setkání - přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen; lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti	PT VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občanská společnost a škola
rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu		
VÝCHOVA KE ZDRAVÍ - VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ, RODINA		
respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky a jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě	<ul style="list-style-type: none">– vztahy ve dvojici - kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství– vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity - rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek	
vysvětlí role členů komunity a		

uvede příklady pozitivního i negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu z hlediska prospěšnosti zdraví		
ČLOVĚK JAKO JEDINEC		
objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	– podobnost a odlišnost lidí – projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání; osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter; vrozené předpoklady, osobní potenciál	PT MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita
posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek		
VÝCHOVA KE ZDRAVÍ - RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE		
Projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy, aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	– dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví - bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládnutí agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti)	

Předmět: Občanská výchova		
Ročník: 2. (sekunda)		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI		
uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích	– vztahy mezi lidmi - osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti	PT MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní diference

<p>kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí</p>	<ul style="list-style-type: none"> – zásady lidského soužití - morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování – kulturní život - rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice; kulturní instituce; masová kultura, prostředky komunikace 	<p>Lidské vztahy Etnický původ Princip sociálního smíru a solidarity</p>
<p>objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám</p>		<p>PT MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</p>
<p>rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášlivosti</p>		
<p>ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ</p>		
<p>rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady</p>	<ul style="list-style-type: none"> – majetek, vlastnictví - formy vlastnictví; hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana; hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví – peníze - formy placení 	
<p>sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> – hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing, rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti, význam daní 	
<p>na příkladech ukáže vhodné</p>		

využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uveďte příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení		
uveďte a porovná nejobvyklejší způsob nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu		
ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO		
rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uveďte příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	<ul style="list-style-type: none"> – právní základy státu - znaky státu, typy a formy státu; státní občanství ČR; složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu – státní správa a samospráva - orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly – principy demokracie – znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu; politický pluralismus; význam a formy voleb do zastupitelstev 	PT VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát, Formy participace občanů v politickém životě, Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uveďte příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů		
objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů		
rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná		
OCHRANA ČLOVĚKA ZA MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ I		
uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	<ul style="list-style-type: none"> – ochrana člověka za mimořádných situací - klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnosti po mimořádné události, prevence vzniku mimořádné události 	

Předmět: Občanská výchova		
Ročník: 3. (tercie)		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
ČLOVĚK JAKO JEDINEC		
<p>kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání</p> <p>popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru</p>	<ul style="list-style-type: none"> – vnitřní svět člověka - vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení; stereotypy v posuzování druhých lidí – osobní rozvoj - životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna; význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji 	
ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ		
<p>vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít</p> <p>na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na tvorbu peněz</p> <p>rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu</p>	<ul style="list-style-type: none"> – principy tržního hospodářství - nabídka, poptávka, trh; tvorba ceny, inflace, podstata fungování trhu – banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků 	

ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO		
přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod	<ul style="list-style-type: none"> – lidská práva - rozbor Listiny základních práv a svobod, základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana; úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech; poškozování lidských práv, šikana, diskriminace 	
VÝCHOVA KE ZDRAVÍ - RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE		
uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním alkoholu a tabáku a životní perspektivu mladého člověka, uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	<ul style="list-style-type: none"> – auto-destruktivní závislosti - psychická onemocnění, násilí zaměřené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání, trestná činnost, dopink ve sportu) – skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita - šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita mládeže, komunikace se službami odborné pomoci – manipulativní reklama a informace - reklamní vlivy, působení sekt – bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení – stres a jeho vztah ke zdraví – kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti 	PT - MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Vnímání autora MS, Fungování a vliv médií ve společnosti
vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt, uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi		
Předmět: Občanská výchova		
Ročník: 4. (kvarta)		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO		
objasní význam právní úpravy důležitých vztahů - vlastnictví,	<ul style="list-style-type: none"> – právní řád ČR - význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany 	

<p>pracovní poměr, manželství</p> <p>rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady</p> <p>uvede příklady některých smluv, upravujících občanskoprávní vztahy - koupě, oprava či pronájem věci</p> <p>dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování</p> <p>diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání</p> <p>rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů</p>	<p>občanů, soustava soudů; právní norma, předpis, publikování právních předpisů</p> <ul style="list-style-type: none"> – protiprávní jednání - druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postižitelnost; porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví – právo v každodenním životě – důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající, základní práva spotřebitele, styk s úřady – rodinné právo – právní aspekty manželství – Ústava ČR 	
MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT		
<p>popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování</p> <p>uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky</p> <p>objasní souvislosti globálních a lokálních problémů</p>	<ul style="list-style-type: none"> – evropská integrace - podstata, význam, výhody; Evropská unie a ČR – globalizace - projevy, významné globální problémy 	<p>PT - VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané</p>
VÝCHOVA KE ZDRAVÍ - OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ		

<p>samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím</p>	<ul style="list-style-type: none"> – sebezpoznání a sebezpojetí - vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem, zdravé a vyrovnané sebezpojetí, utváření vědomí vlastní identity – seberegulace a sebeorganizace činností a chování – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací, stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení, zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích, pomáhající a prosociální chování, dopad vlastního chování – psychohygienu – v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech – mezilidské vztahy, komunikace, kooperace – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie, chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog , efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování 	<p>PT - OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj</p>
---	--	--

5. 4 Člověk a zdraví

5. 4. 1 Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Tělesná výchova vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví a oboru Tělesná výchova z RVP ZV. Tělesná výchova je součástí komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví. Součástí Tělesné výchovy je i zdravotní tělesná výchova (ZTV), kdy speciální vyrovnávací cvičení jsou podle potřeby využívána v hodinách TV pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností kontraindikovaných jejich oslabení.

Tělesná výchova přináší podněty pro pozitivní ovlivňování zdraví, směřuje k tomu, aby žáci poznávali sami sebe, aby pochopili hodnotu svého zdraví, způsob jeho ochrany, aby rozeznali rizika ohrožující zdraví. Tělesná výchova vede k osvojování zásad zdravého životního stylu a účelného chování při

rizikových situacích a mimořádných událostech. Tělesná výchova přispívá k poznávání vlastních dovedností, rozvíjí tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řídit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. V tělesné výchově je důležité motivační hodnocení žáků, které vychází ze somatotypu žáka.

Cílem vyučovacího předmětu je na základě radosti z pohybu si osvojovat pohybové dovednosti, uvědomovat si význam zdraví, rozvíjet schopnosti komunikace a navazovat dobré vztahy.

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví v propojení všech jeho složek a učí je být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem navazuje na obsah vzdělávací oblasti. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních i rizikových situacích i při mimořádných událostech.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných požitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volní úsilím atd.
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností atd.

- ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí

- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

Časové vymezení předmětu:

Týdenní časová dotace:

- 6. ročník: 2 hodiny, součástí výuky je bruslení

- 7. ročník: 2 hodiny, součástí výuky je bruslení a týdenní lyžařský kurz

- 8. ročník: 2 hodiny, součástí výuky jsou sportovní hry, netradiční sportovní a pohybové hry

- 9. ročník: 2 hodiny, součástí výuky je bruslení (hokej, základy krasobruslení, hry na ledě)

Organizační vymezení předmětu:

V běžných hodinách výuka probíhá odděleně pro dívky a hochy nebo koedukovaně. Projekty jsou realizovány pro celou třídu.

Formy realizace předmětu: vyučovací hodina, projekt, beseda, diskuse, prožitková lekce, závod, soutěž, turnaj, kurz.

Místa realizace: tělocvična, venkovní hřiště a atletický ovál s doskočištěm, bazén, přírodní prostředí, zimní stadión.

Výchovné a vzdělávací strategie

Ve vyučovacím předmětu Tělesná výchova pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využíváme tyto metody, postupy a formy práce:

Kompetence k učení

- vedeme žáka k orientaci v základních otázkách vlivu pohybových aktivit na zdraví a práceschopnost člověka, k osvojování nových pojmů
- podněcujeme žáka k zjišťování ukazatelů zdatnosti a pohyblivosti a k využívání těchto poznatků při začleňování pohybu do denního režimu
- vedeme žáka k osvojování nových pohybových dovedností, kultivaci pohybového projevu a správnému držení těla

Kompetence k řešení problémů

- přispíváme k uplatňování osvojených pohybových dovedností žáka v různém prostředí a s různými účinky
- pěstujeme u žáka nutnou míru odpovědnosti za zdraví své i svých spolužáků
- vedeme žáka k překonávání aktuálních negativních tělesných či duševních stavů a jako předpoklad pro vytváření trvalého vztahu k pohybovým aktivitám

Kompetence komunikativní

- přispíváme ke spolupráci, tvořivosti, překonávání zábran, objektivnosti a rychlém rozhodování
- budujeme žákovu potřebu naslouchat druhým, porozumět jim, vhodně reagovat
- rozvíjíme žákovy organizační schopnosti

Kompetence sociální a personální

- nabádáme žáka ke spolupráci a práci v týmu, k poznávání a přijetí rozličných sociálních rolí
- přispíváme k žákovu uvědomování si významu sociálních vztahů a rolí ve sportu a jiných pohybových aktivitách a jejich využití pro hodnotné pohybové vyžití i přátelské meziosobní vztahy
- přispíváme k využívání a rozvoji žákových komunikativních dovedností

Kompetence občanské

- nabádáme žáka k respektování představ a vnitřních hodnot druhých lidí a budují empatii
- dáváme žákovi prostor k uvědomění si svých práv a povinností ve škole i mimo školu

Kompetence pracovní

- směřujeme žáka k tomu, aby zvládal základní organizační, hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné sportovní či jiné pohybové činnosti
- povzbuzujeme žáka k využívání znalostí a pohybových dovedností v zájmu vlastního rozvoje

- Vedeme žáka k dodržování vymezených pravidel, plnění povinností a závazků a péči o ochranu svého zdraví i zdraví druhých

Kompetence digitální

- seznamujeme žáka s různými možnostmi získávání poznatků (v digitálním i fyzickém prostředí) a s tím, jaký význam pro zdraví má intenzita pohybového zatížení a doba trvání pohybových aktivit (naplňování pyramidy pohybu)
- motivujeme žáka k aktivnímu rozvoji a zlepšování zdravotně orientované zdatnosti pomocí dlouhodobého sledování a zaznamenávání různými digitálními přístroji, k měření základních pohybových výkonů a porovnávání s předchozími výsledky
- motivujeme žáka k získávání informací v digitálním prostředí o pohybových aktivitách ve škole i v místě bydliště
- klademe důraz na provádění kompenzačních cvičení, která snižují zdravotní rizika spojená s používáním digitálních technologií
- umožňujeme žákovi využívat prostředky a technologie, které jsou vhodné pro tělesnou výchovu
- vedeme žáka k poznání a využívání důvěryhodných digitálních zdrojů v oblasti pohybových aktivit a sportu, k využívání digitálních technologií pro sledování, zaznamenávání a vyhodnocování pohybového režimu, výkonů i kvality pohybu jako běžné součásti pohybových aktivit a péče o zdraví
- vedeme žáka k cílenému zařazování kompenzačních cvičení do pohybového režimu pro snížení zdravotních rizik spojených s pohybovou neaktivitou při používání digitálních technologií

Vzdělávací obsah předmětu

Předmět: Tělesná výchova		
Ročník: 1. (prima)		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ A PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ		
aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	<ul style="list-style-type: none"> – význam pohybu pro zdraví: rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců, zdravotně orientovaná zdatnost (ZOZ) – kondiční programy..., prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových disbalancí – zdravotně zaměřená cvičení 	

<p>usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly</p>	<p>– komunikace v TV – tělocvičné názvosloví činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, grafický zápis pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech</p>	
<p>odmítá drogy a jiné škodlivé látky jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší</p>		
<p>užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence a později i rozhodčího, diváka, čtenáře a uživatele internetu</p>		
<p>je schopen se dohodnout na spolupráci a taktice a dodržuje ji</p>		
<p>rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z různých rolí – hráče, diváka, rozhodčího, organizátora</p>		
<p>ATLETIKA</p>		
<p>usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program</p>	<p>– průpravná atletická abeceda, startování z bloků, skok daleký</p>	
<p>zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti</p>		
<p>žák posoudí provedení osvojované pohybové činnosti</p>		
<p>ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA, ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ</p>		

<p>samostatně připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností- zatěžovanými svaly</p>	<ul style="list-style-type: none"> – rozvoj ZOZ, kondiční programy, manipulace se zatížením – druhy oslabení, jejich příčiny a důsledky – prevence a korekce oslabení, denní režim, vědomá kontrola cvičení, nevhodná cvičení – kontraindikace oslabení 	
<p>zařazuje do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením</p>		
<p>uplatňuje vytrvalost při korekci zdravotních oslabení, aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací oslabení</p>		
KONDIČNÍ CVIČENÍ, GYMNASTIKA		
<p>zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> – průpravná kondiční, koordinační a estetická cvičení – gymnastika – akrobacie a přeskoky, cvičení s náčiním a na náradí 	
<p>posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny</p>		
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ		
<p>aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem</p>	<ul style="list-style-type: none"> – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení – rytmická a kondiční cvičení s hudbou – kondiční formy cvičení 	
<p>usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly</p>		
<p>uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém</p>		

prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost		
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ, ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH ČINNOSTÍ		
uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a zná a je schopen uplatnit zásady pro přežití v přírodě	<ul style="list-style-type: none"> – hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech- v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného – přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla – zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech 	

Předmět: Tělesná výchova		
Ročník: 2. (sekunda)		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
ATLETIKA		
usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti	<ul style="list-style-type: none"> – rychlý běh, vytrvalý běh na dráze; v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky; do výšky, hod míčkem 	
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti		
posoudí provedení osvojované pohybové činnosti		
POHYBOVÉ HRY, GYMNASTIKA		
naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu	<ul style="list-style-type: none"> – pohybové hry s různým zaměřením; netradiční hry a aktivity – pravidla osvojovaných pohybových činností - her závodů, soutěží – gymnastika-akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na náradí 	

přírody při sportu		
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti		
posoudí provedení osvojované pohybové činnosti		
LYŽOVÁNÍ, SNOWBOARDING, TECHNIKA LYŽOVÁNÍ		
uplatňuje vhodné a bezpečné chování v přírodě, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	<ul style="list-style-type: none"> – běžecké lyžování-klasika, lyžařská turistika – sjezdové lyžování, jízda na vleku – základy snowboardingu, jízda na vleku, bezpečnost pohybu v zimní krajině, bruslení podle podmínek 	
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti		
posoudí provedení osvojované pohybové činnosti		
SPORTOVNÍ HRY		
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti	<ul style="list-style-type: none"> – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel: vybíjená, odbíjená, košíková, fotbal, házená 	
posoudí provedení osvojované pohybové činnosti		
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti		
ESTETICKÉ A KONDIČNÍ FORMY CVIČENÍ S HUDBOU A RYTMICKÝM DOPROVODEM		
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti	<ul style="list-style-type: none"> – základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním, tance, aerobik 	
posoudí provedení osvojované pohybové činnosti		
zvládá v souladu s individuálními		

předpoklady osvojované pohybové dovednosti		
---	--	--

Předmět: Tělesná výchova		
Ročník: 3. (tercie)		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
ATLETIKA		
samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností-zatěžovanými svaly	<ul style="list-style-type: none"> – zdokonalování v technice běhu, vytrvalost trénujeme v delších blocích, skok do dálky (závěsná technika) – technika skoku do výšky, hod míčkem, – historie a současnost sportu, významné soutěže a sportovci, olympismus - olympijská charta, pravidla her, soutěží – měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocení organizace pohybových činností 	
je schopen zpracovat naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci		
naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu		
TURISTIKA A POBYT V PŘÍRODĚ – CYKLISTIKA; ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ A PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ		
je schopen uplatnit zásady pro přežití v přírodě	<ul style="list-style-type: none"> – příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, dokumentace z turistické akce – sportovní výstroj a výzbroj - výběr a ošetřování 	
ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA, GYMNASTIKA		
dokáže uplatňovat odpovídající vytrvalost a cílevědomost při	<ul style="list-style-type: none"> – činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení - zákl. 	

korekci zdravotních oslabení	druhy oslabení jejich příčiny a možné důsledky – poruchy funkce svalových skupin, poruchy páteře – oslabení podpůrně pohybového systému	
posoudí provedení osvojované pohybové činnosti		
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti		
MÍČOVÉ HRY – SPORTOVNÍ HRY, ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ		
je schopen užívat osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	– komunikace v TV, pravidla her, závodů, herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, historie a současnost sportu – organizace prostoru a pohybových činností – sportovní hry – volejbal, kopaná, košíková, házená, softball, herní kombinace a systémy – pohybové hry - netradiční pohybové hry a aktivity	
posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny		
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži při rekreačních činnostech		
sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí		
zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci		
naplňuje olympijské myšlenky ve školních podmínkách		
dohodne se na spolupráci i na jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji		

Předmět: Tělesná výchova		
Ročník: 4. (kvarta)		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
ÚPOLY		
dokáže posoudit provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny žák posoudí provedení osvojované pohybové činnosti	<ul style="list-style-type: none"> – rozvíjení základu sebeobrany, základy aikido, judo, karate – šplh na tyči, na laně 	
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti		
ATLETIKA		
uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	<ul style="list-style-type: none"> – rychlý běh, vytrvalý běh, běh v terénu na čas, orientační běh, přespolní běh, technika skoku, technika hodů, vrh koulí 	
posoudí provedení osvojované pohybové činnosti		
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti		
NOVÉ TRENDY CVIČENÍ, ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA		
dokáže organizovat jednoduchou rozcvičku na začátku hodiny	<ul style="list-style-type: none"> – speciální cvičení-uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech – rozvíjení a seznámení s novými formami cvičení 	
uplatňuje cílevědomost při korekci oslabení, zařazuje do		

svého pohybového režimu vyrovnávací cvičení	<ul style="list-style-type: none"> – prohloubení znalosti strečinku – druhy oslabení, jejich důsledky, příčiny; speciální cvičení 	
SPORTOVNÍ HRY		
dokáže zorganizovat samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy, spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	<ul style="list-style-type: none"> – zručnost s volejbalovým míčem, basketbalovým míčem, házenkářským míčem, kopaná, nohejbal, softball – pravidla všech míčových her 	
posoudí provedení osvojované pohybové činnosti		
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti		
GYMNASTIKA		
chápe důslednost cvičení, ovládá jednoduchou rozsvičku	<ul style="list-style-type: none"> – strečink, akrobacie, přeskoky, hrazda, kruhy, kladina 	
ovládá u akrobatické řady ohebnosti a rovnovážné prvky		
ovládá u akrobatické řady ohebnosti a rovnovážné prvky		
ovládá strečink a na konci každé hodiny je schopen ho samostatně provést		

5. 5 Informatika

5. 5. 1 Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákovského informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Škola je zaměřena na informatiku a technické směřování rozvoje žáků, proto jsou do výuky zařazeny základy robotiky jako aplikovaná oblast, propojující informatiku a programování s technikou, umožňují řešit praktické komplexní problémy, podporovat tvořivost a projektovou činnost a rozvíjet tak informatické myšlení.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Výchovné a vzdělávací strategie

Ve vyučovacím předmětu Informatika pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využíváme tyto metody, postupy a formy práce:

Kompetence k učení

- učíme žáka pracovat s obecně užívanými pojmy z informatiky, které se postupně dozvídá při výuce-poznává jiný způsob učení a ověřování svých vědomostí
- vedeme žáka k vyhledávání a zpracovávání informace na internetu

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáka k porovnávání informací a poznatků z většího množství alternativních informačních zdrojů a tím dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací

- učíme žáka při zpracování úloh a projektů tvořivému přístupu k jejich řešení
- učíme žáka chápat, že se v životě při práci s informačními a komunikačními technologiemi bude často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více
- učíme žáka svoje řešení obhájit

Kompetence komunikativní

- učíme žáka formulovat svůj požadavek
- vedeme žáka k používání pro komunikaci na dálku vhodné technologie
- vedeme žáka při komunikaci dodržovat vžitá konvence a pravidla

Kompetence sociální a personální

- učíme žáka spolupráci ve skupině, spoluvytváření pravidel práce v týmu a práce v týmu
- podporujeme žáka v upevňování dobrých vztahů v týmu

Kompetence občanské

- vedeme žáka k zaujímání odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu či jiných médiích
- žáka vedeme k respektování práv k duševnímu vlastnictví

Kompetence pracovní

- vedeme žáka k dodržování vymezených pravidel, adaptaci na nové nebo změněné pracovní podmínky
- učíme žáka k dodržování bezpečnosti a hygieně při práci, ochraně životního prostředí, ochraně kulturních a společenských hodnot
- vedeme žáka k využití znalostí a zkušeností získaných při výuce informatiky v zájmu jeho rozvoje a přípravy na budoucnost

Kompetence digitální

- zapojujeme žáka do společnosti prostřednictvím online aktivit, vyhledávání příležitostí k osobnímu rozvoji a zvyšování kvalifikace prostřednictvím digitálních technologií a současně průběžnému rozvíjení schopnosti využívat nové digitální technologie a aktuální digitální prostředí
- učíme žáka vytvářet obsah v různých formátech s využitím různých digitálních médií

Vzdělávací obsah předmětu

Předmět: Informatika		
Ročník: 1. (prima)		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
KÓDOVÁNÍ A ŠIFROVÁNÍ DAT A INFORMACÍ		
navrhne a porovná různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu	Kódování a přenos dat - různé možnosti kódování čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků a jejich vlastnosti; standardizované kódy; bit; bajt, násobné jednotky; jednoduché šifry a jejich limity: <ul style="list-style-type: none">– Přenos informací, standardizované kódy v praxi– Znakové sady, kódování a dekodování textu– Přenos dat, symetrická šifra, použití šifer pro kódování a dekodování textu– Identifikace barev, barevný model, kódování barev v obrázcích– Vektorová grafika, kódování a rozklad obrazu pomocí geometrických tvarů– Zjednodušení zápisu, kontrolní součet– Binární kód, logické A a NEBO	
PRÁCE S DATY		
získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat	Data, informace - získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači; proces komunikace, kompletnost dat, časté chyby při interpretaci dat: <ul style="list-style-type: none">– Data v grafu a tabulce, hledání chyb v tabulkách a grafech– Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce, tvorba a kontrola funkčnosti	

	<ul style="list-style-type: none"> – Kontrola hodnot v tabulce – Filtrování, řazení a třídění dat, návrh tabulky – Porovnání dat v tabulce a grafu, interpretace dat z různých zdrojů – Řešení problémů s daty 	
INFORMAČNÍ SYSTÉMY		
<p>vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů</p>	<p>Informační systémy - informační systém ve škole; uživatelé, činnosti, práva, struktura dat; ochrana dat a uživatelů, účel informačních systémů a jejich role ve společnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Školní informační systémy – popis funkce – Role uživatelů – Uživatelské činnosti – Oprávnění uživatelů 	
PROGRAMOVÁNÍ		
<p>po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen</p>	<p>Algoritmizace - dekompozice úlohy, problému; tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu</p> <p>Programování - nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly</p> <p>Kontrola - ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním); nalezení chyby (například krokováním); úprava algoritmu a programu</p> <ul style="list-style-type: none"> – Sestavení programu, zásady čitelnosti a přehlednosti – Testování a ladění programu – Sekvenční programy – Cykly s pevným počtem opakování – Vlastní bloky, podprogramy 	
<p>vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému</p>		
<p>v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za něj; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování,</p>		

větvení programu, proměnné		
ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu		

Předmět: Informatika		
Ročník: 2. (sekunda)		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
PROGRAMOVÁNÍ		
po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen	Programování - nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, větvení, proměnné Kontrola - ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním); nalezení chyby (například krokováním); úprava algoritmu a programu	
vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému	Podmínky, postavy a události <ul style="list-style-type: none"> – Opakování s podmínkou – Události, vstupy – Objekty a komunikace mezi nimi 	
v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné	Větvení, parametry a proměnné <ul style="list-style-type: none"> – Větvení programu, rozhodování – Grafický výstup, souřadnice – Podprogramy s parametry – Proměnné 	
ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu		
MODELOVÁNÍ POMOCÍ GRAFŮ A SCHÉMAT		

<p>vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní</p>	<p>Modelování - schéma, myšlenková mapa, vývojový diagram, ohodnocený a orientovaný graf; základní grafové úlohy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Standardizovaná schémata a modely - Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu - Orientované grafy, automaty - Modely, paralelní činnost 	
<p>zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji</p>		
<p>POČÍTAČE</p>		
<p>ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos</p>	<p>Hardware a software - pojmy hardware a software, součásti počítače a principy jejich společného fungování; operační systémy – funkce, typy, typické využití; datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému, komprese a formáty souborů, správa souborů, instalace aplikací; fungování nových technologií kolem žáka</p>	
<p>vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky</p>	<p>Řešení technických problémů - postup při řešení problému s digitálním zařízením – nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení</p> <ul style="list-style-type: none"> - Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému - Správa souborů, struktura složek - Instalace aplikací, aktualizace - Fungování a služby internetu - Princip e-mailu 	
<p>poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva), digitální stopa - Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna) 	
<p>dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení</p>		

Předmět: Informatika a výpočetní technika		
Ročník: 3. (tercie)		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
PROGRAMOVÁNÍ ROBOTICKÉ STAVEBNICE		
<p>rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení</p> <p>vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému</p> <p>v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné</p> <p>ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu</p>	<p>Programování - nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, větvení, proměnné</p> <p>Kontrola - ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním); nalezení chyby (například krokováním); úprava algoritmu a programu</p> <p>Tvorba digitálního obsahu - tvorba programů (například příběhy, hry, simulace, roboti); potřeby uživatelů, uživatelské rozhraní programu; autorství a licence programu; etika programátora</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sestavení a oživení robota - Sestavení programu s opakováním, s rozhodováním - Používání výstupních zařízení robota (motory, displej, zvuk) - Používání senzorů (tlačítka, vzdálenost, světlo/barva) - Čtení programu - Projekt Můj robot 	
HROMADNÉ ZPRACOVÁNÍ DAT		
<p>vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat</p> <p>sám evidenci vyzkouší a následně</p>	<p>Hromadné zpracování dat - velké soubory dat; funkce a vzorce, práce s řetězci; řazení, filtrování, vizualizace dat; odhad závislosti:</p> <p>Návrh a tvorba evidence dat - formulace požadavků; struktura tabulky, typy dat; práce se záznamy, pravidla a omezení; kontrola správnosti a použitelnosti struktury, nastavených pravidel; úprava požadavků, tabulky či pravidel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Relativní a absolutní adresy buněk - Použití vzorců u různých typů dat 	

zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu	<ul style="list-style-type: none"> – Funkce s číselnými vstupy – Funkce s textovými vstupy – Vkládání záznamu do databázové tabulky – Řazení dat v tabulce – Filtrování dat v tabulce – Zpracování výstupů z velkých souborů dat 	
nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovédět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat		

Předmět: Informatika a výpočetní technika		
Ročník: 4. (kvarta)		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
PROGRAMOVÁNÍ		
rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení	<p>Programování - nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, větvení, proměnné</p> <p>Kontrola - ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním); nalezení chyby (například krokováním); úprava algoritmu a programu</p> <p>Tvorba digitálního obsahu - tvorba programů (například příběhy, hry, simulace, roboti); potřeby uživatelů, uživatelské rozhraní programu; autorství a licence programu; etika programátora</p> <ul style="list-style-type: none"> – Programovací projekt a plán jeho realizace – Popsání problému – Testování, odladění, odstranění chyb – Pohyb v souřadnicích – Ovládání myši, posílání zpráv – Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu – Nástroje zvuku, úpravy seznamu – Import a editace kostýmů, podmínky – Návrh postupu, klonování – Animace kostýmů postav, události 	
vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému		
v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné		
ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu		

	<ul style="list-style-type: none"> – Analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné – Výrazy s proměnnou – Tvorba hry s ovládáním, více seznamů – Tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy 	
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE		
<p>popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě</p> <p>ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos</p> <p>vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky</p> <p>poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače</p> <p>dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení</p>	<p>Hardware a software - pojmy hardware a software, součásti počítače a principy jejich společného fungování; operační systémy – funkce, typy, typické využití; datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému, komprese a formáty souborů, správa souborů, instalace aplikací; fungování nových technologií kolem žáka</p> <p>Počítačové sítě - typy, služby a význam počítačových sítí, fungování sítě – klient, server, switch, IP adresa; struktura a principy internetu; web – fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz, URL, vyhledávač; princip cloudových aplikací; metody zabezpečení přístupu k datům, role a přístupová práva</p> <p>Bezpečnost - útoky – cíle a metody útočníků, nebezpečné aplikace a systémy; zabezpečení digitálních zařízení a dat – aktualizace, antivir, firewall, bezpečná práce s hesly a správce hesel, dvou faktorová autentizace, šifrování dat a komunikace, zálohování a archivace dat</p> <p>Digitální identita - digitální stopa (obsah a metadata) – sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, cookies, sledování komunikace, informace v souboru; sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat, fungování a algoritmy sociálních sítí</p> <p>Hardware a software</p> <ul style="list-style-type: none"> – Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí – Operační systémy: funkce, typy, typické využití – Komprese a formáty souborů – Fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence) <p>Sítě</p>	

	<ul style="list-style-type: none"> – Typy, služby a význam počítačových sítí – Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa – Struktura a principy Internetu, datacentra, cloud – Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL – Princip cloudové aplikace (např. e-mail, e-shop, streamování) <p>Bezpečnost</p> <ul style="list-style-type: none"> – Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy – Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat <p>Digitální identita</p> <ul style="list-style-type: none"> – Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat – Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies 	
--	--	--

5. 6 Člověk a příroda

5. 6. 1 Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Fyzika vychází ze vzdělávacího oboru Fyzika v RVP ZV. Integruje průřezové téma Environmentální výchova. Cílem výuky vyučovacího předmětu Fyzika je osvojení základních fyzikálních pojmů a zákonitostí, rozvíjení přirozené touhy po poznání světa, ve kterém žijeme.

Časové vymezení předmětu:

Fyzika je realizována jako povinný předmět pro žáky primy až kvarty. Při laboratorních úlohách je třída dělena na 2 skupiny.

Organizační vymezení předmětu:

Předmět Fyzika je převážně vyučován v učebně fyziky. Výuka je doplňována exkurzemi. Během studia se mohou žáci každoročně zúčastnit fyzikální

olympiády.

Výchovné a vzdělávací strategie

Ve vyučovacím předmětu fyzika pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využíváme tyto metody, postupy a formy práce:

Kompetence k učení

- zadáváme úkoly a referáty tak, aby žáci využívali různé druhy studijních materiálů (učebnice, encyklopedie, časopisy, internet, sbírky úloh apod.) a získané informace dokázali roztřídit a kriticky zhodnotit
- zařazujeme do výuky pozorování fyzikálních objektů, demonstrační a frontální pokusy a vyžaduje jejich vyhodnocení
- při řešení příkladů dbáme na správný a přehledný zápis
- zařazujeme motivační úlohy a reálné příklady z praxe
- upozorňujeme na souvislost fyziky a ostatních přírodních věd

Kompetence k řešení problémů

- podněcujeme žáky k odhalování výsledku a ke zhodnocení, zda dosažený výsledek je reálný
- vyžadujeme fyzikální rozbor situace a zdůvodnění zvoleného postupu
- podporujeme žáky v hledání různých cest k vyřešení problému
- učíme žáky rozlišit fyzikální model od reality a posoudit, kdy jde použitím tohoto modelu danou situaci zjednodušit
- využíváme chyb žáků k odstranění nesprávných postupů

Kompetence komunikativní

- dbáme, aby žáci jasně a srozumitelně formulovali své myšlenky v ústním i písemném projevu
- podněcujeme žáky k tomu, aby se nebáli vylovit svůj názor
- zadáváme úlohy, které vyžadují různé zdroje informací, využití tabulek, grafů

Kompetence sociální a personální

- zařazujeme do výuky práci ve dvojicích a malých skupinách
- při laboratorních cvičeních sledujeme a hodnotíme vzájemnou spolupráci žáků ve skupině
- vyžadujeme dodržování stanovených pravidel a zásad bezpečnosti práce

Kompetence občanské

- důsledně kontrolujeme plnění uložených úloh
- využíváme domácí přípravu žáků ve vyučovacích hodinách
- kladným hodnocením a povzbuzováním podporujeme snahu žáků
- orientačním zkoušením a testy ověřujeme soustavnou přípravu žáků na výuku
- zadáváme referáty a projekty, které se týkají aktuálního dění ve světě, ochrany životního

Kompetence pracovní

- dbáme na dodržování vymezených pravidel při používání školních pomůcek a elektrických přístrojů
- při každé praktické činnosti žáků vyžadujeme dodržování předepsaných postupů

Kompetence digitální

- zadává úkoly a referáty tak, aby žáci využívali různé druhy studijních materiálů (učebnice, encyklopedie, časopisy, internet, sbírky úloh apod.) a získané informace dokázali roztřídit a kriticky zhodnotit
- zařazuje do výuky pozorování fyzikálních objektů, demonstrační a frontální pokusy a vyžaduje jejich vyhodnocení
- při řešení příkladů dbá na správný a přehledný zápis
- zařazuje motivační úlohy a reálné příklady z praxe
- upozorňuje na souvislost fyziky a ostatních přírodních věd

Vzdělávací obsah předmětu

Předmět: Fyzika Ročník: 1. (prima)		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
LÁTKY A TĚLESO		
<p>změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa</p> <p>uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí</p> <p>předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty</p>	<ul style="list-style-type: none"> – měřené veličiny - délka, objem, hmotnost, teplota a její změna, čas – složení látek, atomy a molekuly – skupenství látek - souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou; difúze 	
ELEKTRICKÉ VLASTNOSTI LÁTEK		
<p>porozumí složení atomu a vzniku iontu</p> <p>aplikuje elektrování těles na dostupných tělesech</p> <p>sestaví jednoduchý elektrický obvod</p>	<ul style="list-style-type: none"> – model atomu, ionty – elektrování těles – jednoduchý elektrický obvod 	
MAGNETICKÉ VLASTNOSTI LÁTEK		
<p>rozlišuje látky podle magnetických vlastností</p> <p>určí póly magnetu</p> <p>nakreslí indukční čáry magnetického pole, aplikuje tento poznatek na magnetické pole Země</p>	<ul style="list-style-type: none"> – magnety – póly magnetu – magnetické pole, magnetizace látky – magnetické pole Země 	

Předmět: Fyzika Ročník: 2. (sekunda)		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
LÁTKY A TĚLESA		
využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	<ul style="list-style-type: none"> – hustota látky – výpočet hmotnosti tělesa 	
POHYBY TĚLES, SÍLA		
rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu	<ul style="list-style-type: none"> – pohyby těles - pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný; pohyb přímočarý a křivočarý – gravitační pole a gravitační síla - přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa – tlaková síla a tlak - vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na niž síla působí – třecí síla - smykové tření, ovlivňování velikosti třecí síly v praxi – výslednice dvou sil stejných a opačných směrů – Newtonovy zákony - první, druhý (kvalitativně), třetí – rovnováha na páce a pevné kladce 	
využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles		
změří velikost působící síly		
určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici		
využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích		
aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů		
SVĚTELNÉ DĚJE		

<p>využívá zákon o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákon odrazu světla při řešení problémů a úloh</p>	<ul style="list-style-type: none"> – vlastnosti světla - zdroje světla; rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích; stín, zatmění Slunce a Měsíce; zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle (kvalitativně); zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou (kvalitativně); rozklad bílého světla hranolem 	
<p>rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami</p>		

<p>Předmět: Fyzika Ročník: 3. (tercie)</p>		
<p>Výstupy</p>	<p>Učivo</p>	<p>Poznámky, integrace</p>
<p>MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN</p>		
<p>využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Pascalův zákon - hydraulická zařízení – hydrostatický a atmosférický tlak - souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny; souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře – Archimédův zákon - vztahová síla; potápění, vznášení se a plování těles v klidných tekutinách 	
<p>předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní</p>		
<p>ENERGIE</p>		
<p>určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie těles</p>	<ul style="list-style-type: none"> – formy energie - pohybová a polohová energie; vnitřní energie – přeměny skupenství - tání a tuhnutí, skupenské teplo tání; vypařování a kapalnění; hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny – obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie 	<p>PT Environmentální výchova Lidské aktivity a problémy životního prostředí - využití energie slunečního záření</p>
<p>využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem</p>		
<p>využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem</p>		

energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh		
určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem		
zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí		
ZVUKOVÉ DĚJE		
rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku	– vlastnosti zvuku - látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku, rychlost šíření zvuku v různých prostředích; odraz zvuku na překážce, ozvěna; pohlcování zvuku; výška zvukového tónu	
posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí		
ATOMY A ZÁŘENÍ, OCHRANA ČLOVĚKA ZA MIMOŘÁDNÝCH OKOLNOSTÍ		
zná stavbu atomového jádra	– jádro atomu	
vyjmenuje druhy jaderného záření a uvede možnosti využití	– radioaktivita	
zná škodlivé účinky radioaktivního záření	– využití radioaktivity	
uvědomuje si zásady ochrany života a zdraví při radiační havárii	– formy energie - jaderná energie, štěpná reakce, jaderný reaktor, jaderná elektrárna; ochrana lidí před radioaktivním zářením	
	– škodlivé účinky jaderného záření	

Předmět: Fyzika		
Ročník: 4. (kvarta)		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace

ELEKTROMAGNETICKÉ DĚJE		
<p>sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu</p>	<ul style="list-style-type: none"> – elektrický obvod - zdroj napětí, spotřebič, spínač – elektrické a magnetické pole - elektrická a magnetická síla, elektrický náboj, elektrický proud, elektrické napětí, elektrický odpor, Ohmův zákon, spojování rezistorů, elektrická energie a výkon, tepelné účinky elektrického proudu, výroba a přenos elektrické energie, magnetické pole cívky s proudem, elektromagnetická indukce, stejnosměrný elektromotor, střídavý proud, transformátor, struktura a vlastnosti polovodičů, přechod PN, dioda, bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními 	<p>PT Environmentální výchova Lidské aktivity a problémy životního prostředí - rozvodná elektrická síť</p>
<p>rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí</p>		
<p>rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností</p>		
<p>využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů</p>		
<p>využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní</p>		
<p>zapojí správně polovodičovou diodu</p>		
VESMÍR		
<p>objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet</p>	<ul style="list-style-type: none"> – sluneční soustava - její hlavní složky; měsíční fáze – hvězdy - jejich složení 	
<p>odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností</p>		

5. 6. 2. Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Chemie je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda, která zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody.

Vyučovací předmět je určen žákům tercie a kvarty a časovou dotaci má dvě hodiny týdně.

Vyučovací předmět přináší základní poznatky o vlastnostech látek a jejich chemických přeměnách. Zabývá se prvky a jejich sloučeninami, tvorbou chemického názvosloví, chemickými reakcemi. Žáci se také učí práci s laboratorní technikou, bezpečnosti při práci a určování vlastností látek pomocí chemických pokusů.

Vyučovací předmět Chemie obsahuje témata: Pozorování, pokus a bezpečnost práce; Směsi; Částicové složení látek a chemické prvky; Chemické reakce; Anorganické sloučeniny; Organické sloučeniny; Chemie a společnost. Do vzdělávacího obsahu je také zařazeno průřezové téma Environmentální výchova (v souvislosti se základními podmínkami života a životním prostředím). V průběhu roku jsou zařazeny laboratorní práce.

Výuka probíhá převážně v učebně chemie, pokusy a pozorování žáci provádí v chemické laboratoři.

Vyučovací předmět vede žáka k dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky ověřování a vyvozovat závěry. Žáci se učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, učí se vysvětlovat pozorované jevy a řešit praktické problémy.

Výchovné a vzdělávací strategie

Ve vyučovacím předmětu Chemie pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využíváme tyto metody, postupy a formy práce:

Kompetence k učení

- učíme se vyhledávat a třídit informace a na základě jejich pochopení je propojovat, systematizovat a efektivně využívat v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- samostatně nebo ve spolupráci s ostatními žáky systematicky pozorujeme chemické procesy, vlastnosti látek, výsledky svých pozorování zpracováváme, vyhodnocujeme a dále využíváme pro své vlastní učení

- samostatně nebo ve spolupráci s ostatními žáky provádíme experimenty, které umožňují ověřovat, potvrzovat vyslovované hypotézy nebo které budou sloužit jako základ pro odhalování chemických zákonitostí
- vyslovujeme v diskusích hypotézy o chemické podstatě pozorovaných jevů či jejich průběhu
- poznáváme souvislosti chemického zkoumání s ostatními, v první řadě přírodovědně zaměřenými, oblastmi zkoumání

Kompetence k řešení problémů

- učíme rozpoznávat problémy v průběhu vzdělávání při využití všech metod a prostředků, jež máme v daném okamžiku k dispozici (metody pozorování, experimentování, matematické prostředky apod.)
- vyjadřujeme nebo formulujeme problém, který se objeví při chemickém vzdělávání
- ověřujeme prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikujeme při řešení obdobných nebo nových problémových situací
- samostatně řešíme problémy, volíme vhodné způsoby řešení, korigujeme chybná řešení

Kompetence komunikativní

- využíváme informační a komunikační prostředky
- poznáváme základní symboly a značky související s chemickou tematikou
- Vedeme žáky k formulování vlastních názorů a myšlenek týkající se životního prostředí

Kompetence sociální a personální

- vedeme ke spolupráci ve dvojici nebo ve skupině zvláště při různých pokusech a ověřování vlastností látek
- učíme efektivně spolupracovat na řešení problémů, respektujeme různé názory

Kompetence občanské

- rozhodujeme se zodpovědně podle dané situace, poskytujeme dle svých možností účinnou pomoc a chováme se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- chápeme svoje práva a povinnosti související se životním prostředím a péčí o něj

Kompetence pracovní

- používáme bezpečně a účinně vhodné pracovní postupy, přístroje a pomůcky
- zpracujeme protokol o průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformulujeme v nich závěry, k nimž jsme dospěli
- dodržujeme pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci, ale i v běžném životě
- umíme poskytnout první pomoc při úrazu v laboratoři

Kompetence digitální

- vedeme žáky ke kritické práci s informacemi, efektivní komunikaci a vzájemné spolupráci v digitálním prostředí
- vedeme žáky k tvorbě a úpravám digitálního obsahu v různých formátech a jeho sdílení s vybranými lidmi
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí klademe důraz na etické jednání, ohleduplnost a respekt k ostatním
- seznamujeme žáky s principy bezpečného chování na internetu a vedeme je k tomu, aby při práci s informacemi uplatňovali právní a etické normy spojené s využíváním převzatých zdrojů

Vzdělávací obsah předmětu

Předmět: Chemie		
Ročník: 3. (tercie)		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE		
určí společné a rozdílné vlastnosti látek	– vlastnosti látek - hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek	
pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovitost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	– zásady bezpečné práce - ve školní laboratoři i v běžném životě – nebezpečné látky a přípravky - P-věty, H-věty, piktogramy a jejich význam	
SMĚSI		

rozlišuje směsi a chemické látky	– směsi - různorodé, stejnorodé roztoky;	
vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení	– hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku; koncentrovanější, nasycený a nenasycený roztok;	
navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi	– oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace)	
rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití uvede příklady znečišťování vody a vzduchu	– voda - destilovaná, pitná, odpadní; výroba pitné vody; čistota vody – vzduch - složení, čistota ovzduší, ozónová vrstva	PT Environmentální výchova Základní podmínky života
ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY		
používá pojmy atom a molekula, prvek a sloučenina ve správných souvislostech	– částicové složení látek - molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích, elektrony	
orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	– prvky - názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků; protonové číslo – chemické sloučeniny - chemická vazba – názvosloví jednoduchých anorganických sloučenin	
CHEMICKÉ REAKCE		
rozliší a zapíše rovnicí výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání	– chemické reakce - zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, úprava chemických rovnic	
ANORGANICKÉ SLOUČENINY		
porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin,	– oxidy - názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů – kyseliny a hydroxidy - kyselost a zásaditost roztoků; vlastnosti, vzorce,	

<p>hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí orientuje se na stupnici pH, změní reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi</p>	<p>názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů</p> <ul style="list-style-type: none"> – soli kyslíkaté a bezkyslíkaté - vlastnosti, použití vybraných solí, oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů - solí 	
---	---	--

<p>Předmět: Chemie Ročník: 4. (kvarta)</p>		
<p>Výstupy</p>	<p>Učivo</p>	<p>Poznámky, integrace</p>
<p>CHEMICKÉ REAKCE</p>		
<p>přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu</p>	<ul style="list-style-type: none"> – chemické reakce - látkové množství, molární hmotnost – rozšiřující učivo: výpočty z rovnic 	
<p>aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu</p>	<ul style="list-style-type: none"> – faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí - teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza 	
<p>ORGANICKÉ SLOUČENINY</p>		
<p>rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití</p>	<ul style="list-style-type: none"> – uhlovodíky - názvosloví; příklady prakticky významných alkanů, uhlovodíků s násobnými vazbami a aromatických uhlovodíků 	
<p>zhodnotí využívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy</p>	<ul style="list-style-type: none"> – paliva - ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva 	

rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	– deriváty uhlovodíků - názvosloví; příklady v praxi významných alkoholů a karboxylových kyselin	
uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů	– přírodní látky - zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů	
CHEMIE A SPOLEČNOST		
zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	– chemický průmysl v ČR - výrobky, rizika v souvislosti s životním prostředím, recyklace surovin, koroze	
aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	– hořlaviny - význam tříd nebezpečnosti	
orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	– průmyslová hnojiva – tepelně zpracované materiály - cement, vápno, sádra, keramika – plasty a syntetická vlákna - vlastnosti, použití, likvidace – detergenty, pesticidy, insekticidy – léčiva a návykové látky	PT Environmentální výchova Ekosystémy Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí

5. 6. 3 Přírodopis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Přírodopis obsahuje vzdělávací obsah oboru Přírodopis ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda z RVP a integruje i část vzdělávací oblasti Výchova ke zdraví. Dále předmět Přírodopis realizuje vybrané tematické okruhy průřezového tématu Enviromentální výchova a Osobnostní a sociální výchova z RVP.

Časové vymezení předmětu: Týdenní časová dotace: prima: 2 hodiny; sekunda: 2 hodiny; tercie: 2 hodiny; kvarta: 1 hodina

Organizační vymezení předmětu: Ve výuce se používají následující formy: výkladové hodiny propojené s diskusí, exkurze, projekty. Pro žáky se

zájmem o přírodopis nabízí škola přírodopisný kroužek.

Výchovné a vzdělávací strategie

Ve vyučovacím předmětu Přírodopis pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využíváme tyto metody, postupy a formy práce:

Kompetence k učení

- během výkladu uvádíme vlastní příklady přírodnin a biologických problémů, vedeme žáky k identifikaci přírodnin a řešení biologických problémů, s řešením pomáháme
- vedeme žáky k vypracování referátů - vyhledávání přírodopisných informací v různých informačních zdrojích (internet, časopisy, knihy atd.)
- na exkurzích aplikujeme poznatky z výkladu

Kompetence k řešení problémů

- na přírodninách vyhledáváme společné a rozdílné znaky, zařazujeme přírodniny do systémů a vytváříme si tak vlastní představu o jejich správném třídění
- řešíme problémová přírodopisná témata, předkládaná vyučujícím v podobě úkolů nebo formou projektů
- na přírodopisných vycházkách nebo na exkurzích prakticky využíváme teoretické poznatky k řešení problémů
- vyhledáváme tvrzení z různých informačních zdrojů s přírodopisnou tematikou, během diskuse posuzujeme jejich pravdivost a kvalitu

Kompetence komunikativní

- komunikativnost procvičujeme během referátů a ústního zkoušení
- seznamujeme žáky s informacemi z literatury zabývající se přírodopisnou tematikou
- využíváme moderní informační technologie při práci v hodině

Kompetence sociální a personální

- pracujeme ve skupinách, každý dle svého dílčího úkolu

- vyjadřujeme se k otázkám vztahu lidské společnosti k přírodnímu prostředí
- vytváříme si povědomí o základních lidských hodnotách (zdraví, čisté životní prostředí)

Kompetence občanské

- na základě předložených informací z oblasti biologie člověka si uvědomujeme a respektujeme biologickou různorodost lidské populace a odmítáme xenofobní nebo rasistické názory
- na základě předložených informací z oblasti ekologie si uvědomujeme environmentální problémy v globálním i lokálním měřítku, účastníme se ekologických soutěží a aktivit na půdě školy nebo mimo ni
- chápeme možná ohrožení zdraví, životního prostředí a majetku plynoucí z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody

Kompetence pracovní

- vedeme k uvědomělému a správnému používání studijních materiálů pro samostatné studium
- používáme bezpečně a účinně vhodné pracovní postupy, přístroje a pomůcky
- zpracujeme protokol o průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformulujeme v nich závěry, k nimž jsme dospěli
- dodržujeme pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci, ale i v běžném životě
- dodržujeme pracovní řád odborné učebny

Kompetence digitální

- vedeme žáky ke kritickému vyhledávání informací o pozorovaných a zkoumaných organismech a k porovnávání vyhledaných informací s informacemi v dalších zdrojích
- rozvíjíme dovednost žáků analyzovat a vyhodnocovat informace a vyvozovat z nich odpovídající závěry
- vedeme žáky k tvorbě a úpravám digitálního obsahu v různých formátech a jeho sdílení s vybranými lidmi
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí klademe důraz na etické jednání spojené s využíváním převzatých zdrojů

Vzdělávací obsah předmětu

Předmět: Přírodopis		
Ročník: 1. (prima)		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA		
rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	<ul style="list-style-type: none"> – vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam - výživa, dýchání, růst – rozšiřující: základní struktura života - buňka 	PT Environmentální výchova Základní podmínky života
vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	<ul style="list-style-type: none"> – rozmnožování, vývin, reakce na podněty; názory na vznik života 	
uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	<ul style="list-style-type: none"> – viry, bakterie a sinice - výskyt, význam a praktické využití 	
BIOLOGIE HUB		
rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	<ul style="list-style-type: none"> – houby bez plodnic - základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy – houby s plodnicemi - stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami – lišejníky - výskyt a význam 	
BIOLOGIE ROSTLIN		
odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	<ul style="list-style-type: none"> – fyziologie rostlin - základní principy fotosyntézy 	PT Environmentální výchova Ekosystémy
rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	<ul style="list-style-type: none"> – systém rostlin - poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas 	
BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ		

porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	<ul style="list-style-type: none"> – stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla - živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování – vývoj, vývin živočichů 	
rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	<ul style="list-style-type: none"> – systém živočichů - významní zástupci jednotlivých skupin živočichů - prvoci, bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci) 	
odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	<ul style="list-style-type: none"> – projevy chování živočichů 	
zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy	<ul style="list-style-type: none"> – rozšíření, význam a ochrana živočichů - hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, živočišná společnost 	
ZÁKLADY EKOLOGIE		
vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	<ul style="list-style-type: none"> – organismy a prostředí - vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím, potravní řetězce – ochrana přírody a životního prostředí - globální prostředí a jejich řešení 	
PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY		
aplikuje praktické metody poznávání přírody	<ul style="list-style-type: none"> – praktické metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu - práce s mikroskopem, praktická cvičení, vycházky do přírody, zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení sbírek 	

Předmět: Přírodopis
Ročník: 2. (sekunda)

Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
BIOLOGIE ROSTLIN		
vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin	<ul style="list-style-type: none"> – anatomie a morfologie rostlin – stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod) – fyziologie rostlin - základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování 	
rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	<ul style="list-style-type: none"> – systém rostlin - poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů mechorostů, kaprad'orostů (plavuně, přesličky, kapradiny), nahosemenných a krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných), jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců – význam rostlin a jejich ochrana 	
BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ		
porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	<ul style="list-style-type: none"> – stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla - živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování – vývoj, vývin živočichů 	PT: Environmentální výchova Ekosystémy PT: Environmentální výchova Lidské aktivity a problémy životního prostředí
rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	<ul style="list-style-type: none"> – systém živočichů - významní zástupci jednotlivých skupin živočichů - strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci) 	
odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	<ul style="list-style-type: none"> – projevy chování živočichů 	
zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověk; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy	<ul style="list-style-type: none"> – rozšíření, význam a ochrana živočichů - hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, živočišná společnost 	
ZÁKLADY EKOLOGIE		

uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	– organismy a prostředí - rovnováha v ekosystému	
uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí	– ochrana přírody a životního prostředí - globální problémy a jejich řešení	
PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY		
aplikuje praktické metody poznávání přírody	– praktické metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu - práce s mikroskopem, praktická cvičení, vycházky do přírody, zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek	

Předmět: Přírodopis		
Ročník: 3. (tercie)		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ		
rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	– systém živočichů - významní zástupci jednotlivých skupin živočichů - strunatci (savci)	PT Environmentální výchova Základní podmínky života PT Environmentální výchova Vztah člověka k prostředí
odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	– projevy chování živočichů	
zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy	– rozšíření, význam a ochrana živočichů - hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, živočišná společnost	
PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY		
aplikuje praktické metody	– praktické metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu	

poznávání přírody		
BIOLOGIE ČLOVĚKA		
určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy	– anatomie a fyziologie – stavba a funkce jednotlivých částí těla, orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací, řídicí), vyšší nervová činnost	
orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	– fylogeneze člověka	
objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří	– ontogeneze člověka - rozmnožování	
rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby	– nemoci, úrazy a prevence - příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí, závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie	
VÝCHOVA KE ZDRAVÍ		
vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví	– celostní pojetí člověk ve zdraví a nemoci - složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie	
posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	– působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví – vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví - kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota	
usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	– podpora zdraví a její formy - prevence a intervence – tělesná a duševní hygiena, denní režim - zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim	

<p>vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí</p>	<ul style="list-style-type: none"> – podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví 	
<p>dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky</p>	<ul style="list-style-type: none"> – výživa a zdraví - zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví, poruchy příjmu potravy 	
<p>uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc</p>	<ul style="list-style-type: none"> – ochrana před přenosnými chorobami - základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosném bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty – ochrana před chronickými nepřenosiými chorobami a před úrazy - prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění, preventivní a léčebná péče, odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy při sportu, v domácnosti, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci 	
<p>projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce</p>	<ul style="list-style-type: none"> – dětství, puberta, dospívání - tělesné, duševní, společenské změny – poruchy pohlavní identity 	
<p>respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví</p>	<ul style="list-style-type: none"> – sexuální dospívání a reprodukční zdraví - zdraví reprodukční soustavy 	
<p>respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v</p>	<ul style="list-style-type: none"> – sexualita jako součásti formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých 	

dospívání a odpovědného sexuálního chování		
uveďte příklady dědičnosti v praktickém životě	– dědičnost a proměnlivost organismů - podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, genetické křížení	

Předmět: Přírodopis		
Ročník: 4. (kvarta)		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
NEŽIVÁ PŘÍRODA		
rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	– Země - vznik a stavba Země – nerosty a horniny – vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků	PT Environmentální výchova Základní podmínky života PT Environmentální výchova Lidské aktivity a problémy životního prostředí
rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	– vnější a vnitřní geologické procesy - příčiny a důsledky – půdy - složení, vlastnosti a význam půdy – vývoj zemské kůry a organismů na Zemi - geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí	
uveďte význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	– podnebí a počasí ve vztahu k životu - význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka – mimořádné události způsobené přírodními vlivy - příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi	
ZÁKLADY EKOLOGIE		

uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	– organismy a prostředí - vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím	PT Environmentální výchova Vztah člověka k prostředí PT Environmentální výchova Ekosystémy
na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystémů	– populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy	
vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	– potravní řetězce, rovnováha v ekosystému	
uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí	– ochrana přírody a životního prostředí - globální problémy a jejich řešení, chráněná území	
PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY		
aplikuje praktické metody poznávání přírody	– praktické metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu - práce s mikroskopem, praktická cvičení, vycházky do přírody	

5. 6 4 Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Zeměpis má přírodovědný i společenskovední charakter. Je jedním z vyučovacích předmětů ŠVP (Fyzika, Chemie, Přírodopis, Zeměpis), který žákovi umožňuje poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě, rozvíjení dovedností objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Učí žáky rozlišovat příčiny přírodních dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popř. ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti řešením praktických problémů.

Zeměpis obohacuje v návaznosti na prvouku a na vlastivědu celkový vzdělanostní rozhled žáků uvedením do hlavních přírodních, hospodářských

a sociálních podmínek a faktorů života lidí v blízkém území místní krajiny, místní oblasti (regionu), na území České republiky, v Evropě a dalších světadílech.

Umožňuje žákům orientovat se v současném světě a v problémech současného lidstva, uvědomovat si civilizační rizika a perspektivy budoucnosti lidstva i vlastní spoluzodpovědnost za kvalitu života na Zemi a vztahu lidí k jejich přírodnímu i společenskému prostředí.

Vyučuje se s týdenní dotací:

prima: 2 hodiny

sekunda: 2 hodiny

tercie: 1 hodina

kvarta: 1 hodina

K organizačním formám výuky patří poznávací vycházky, výlety a zájezdy, exkurze a praktická cvičení ve škole i v terénu. Výuka zeměpisu podporuje používání výpočetní techniky s připojením k internetu.

Výuka směřuje zejména k:

- vytvoření pozitivního vztahu k sobě a ke svému okolí (přírodě i společnosti)
- rozvíjení zájmu o poznávání různých států a regionů, způsobu života, kultury místních obyvatel i krásy jejich přírody
- získání uceleného obrazu o přírodních, hospodářských a sociálních poměrech v naší vlasti, jejím postavení v Evropě a ve světě, o perspektivě jejího dalšího vývoje a o možnostech její prosperity
- myšlení v evropských a globálních souvislostech
- přípravě žáka na život v Evropě, s Evropou, pro Evropu (vytvoření vědomí evropské sounáležitosti)
- přípravě žáka na život v současném (jedinečném, mnohotvárném, globalizovaném) světě
- získávání tolerantního postoje k lidem s odlišnou kulturou, náboženstvím, barvou pleti, politickým přesvědčením

- utváření a rozvíjení základních dovedností, znalostí, hodnot a postojů ve vyučovacích tématech: geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie, přírodní obraz Země, regiony světa, společenské a hospodářské prostředí, životní prostředí, Česká republika, terénní geografická výuka, praxe a aplikace

- aktivnímu využívání informačních a komunikačních technologií při vyhledávání, výběru a zpracovávání informací

Výchovné a vzdělávací strategie

Ve vyučovacím předmětu Zeměpis pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využíváme tyto metody, postupy a formy práce:

Kompetence k učení

- vytváříme a rozvíjíme zájem žáků o poznávání okolí svého domova, poznávání svého regionu, své vlasti, poznávání cizích zemí, podporujeme osobní aktivní přístup (zájem o turistiku)
- učíme žáky různým metodám poznávání přírodních objektů, přírodních jevů a lidských výtvorů
- učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu
- učíme žáky zpracovávat informace z hlediska důležitosti a objektivitu a využívat je k dalšímu učení
- při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace
- učíme trpělivosti, povzbuzujeme, jdeme příkladem - neustále si dalším vzděláváním v oboru Zeměpis rozšiřujeme svůj „pedagogický obzor“

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky přecházet od smyslového poznávání k poznávání založeném na pojmech, chápat vzájemné souvislosti či zákonitosti přírodních faktů
- učíme žáky poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života
- učíme žáky základům logického vyvozování a předvídání specifických závěrů z přírodovědných zákonů
- rozvíjíme schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení
- podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení problémů

- podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení
- podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci
- vedeme žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci
- učíme žáky stručně, přehledně i objektivně sdělovat (ústně i písemně) postup a výsledky svých pozorování, měření a experimentů
- klademe důraz na „kulturní úroveň“ mluveného i písemného projevu
- učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky
- podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky a vyučujícím a mezi žáky navzájem
- připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích

Kompetence sociální a personální

- rozvíjíme u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých
- vedeme žáky k osvojování dovednosti kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů
- minimalizujeme používání frontální metody výuky, podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování
- učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce

Kompetence občanské

- vychováváme žáky jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých, jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí
- vedeme žáky k poznání možností praktického využití geografických dovedností a znalostí
- vedeme žáky k aktivní ochraně duchovních, kulturních a materiálních výtvorů minulosti i současnosti

- vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, a k aktivní ochraně životního prostředí
- netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků
- netolerujeme nekamarádké chování a odmítnutí požadované pomoci
- netolerujeme žádnou podobu (aktivní, pasivní, otevřenou, skrytou) podpory výše uvedených negativních jevů
- učíme žáky správně jednat v různých mimořádných život ohrožujících situacích

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- učíme žáky optimálně plánovat a provádět soustavná pozorování, měření a experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat
- v rámci možností a podmínek školy učíme žáky při práci využívat moderní technologie, postupy, pomůcka techniku
- podporujeme využívání výpočetní techniky, internetu
- různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi s blízkým vztahem k zeměpisu
- seznamujeme žáky s podmínkami a možnostmi jejich pracovního uplatnění v rámci Evropské unie

Kompetence digitální

- vedeme žáky ke kritické práci s informacemi, efektivní komunikaci a vzájemné spolupráci v digitálním prostředí
- vedeme žáky k tvorbě a úpravám digitálního obsahu v různých formátech a jeho sdílení s vybranými lidmi
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí klademe důraz na etické jednání, ohleduplnost a respekt k ostatním
- seznamujeme žáky s principy bezpečného chování na internetu a vedeme je k tomu, aby při práci s informacemi uplatňovali právní a etické normy spojené s využíváním převzatých zdrojů

Vzdělávací obsah předmětu

Předmět: Zeměpis		
Ročník: 1. (prima)		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE		
organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů	<ul style="list-style-type: none"> – komunikační geografický a kartografický jazyk – vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy; základní topografické útvary: důležité body, výrazné liniové (čárové) útvary, plošné útvary a jejich kombinace: sítě, povrchy, ohniska – uzly; hlavní kartografické produkty: plán, mapa; jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky; statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky; základní informační geografická média a zdroje dat 	
používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	<ul style="list-style-type: none"> – geografická kartografie a topografie – glóbus, měřítko glóbusu, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti; měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám; praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě 	
PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ		
prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů	<ul style="list-style-type: none"> – Země jako vesmírné těleso – tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas 	
rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu	<ul style="list-style-type: none"> – krajinná sféra – přírodní sféra, společenská a hospodářská sféra, složky a prvky přírodní sféry – systém přírodní sféry na planetární úrovni – geografické pásy, geografická (šířková) pásma, výškové stupně 	
porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na	<ul style="list-style-type: none"> – systém přírodní sféry na regionální úrovni – přírodní oblasti 	

lidskou společnost		
REGIONY SVĚTA		
lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	– světadíly, oceány, makroregiony světa – určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti)	
porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států		
zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	– modelové regiony světa – vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení	

Předmět: Zeměpis		
Ročník: 2. (sekunda)		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
REGIONY SVĚTA		
lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra	– světadíly, oceány, makroregiony světa – určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní	

a periferní zóny	oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti)	
porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států		
zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	– modelové regiony světa – vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení	

Předmět: Zeměpis		
Ročník: 3. (tercie)		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
ČESKÁ REPUBLIKA		
vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy	– místní region – zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj (potenciál × bariéry)	
hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu		
hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a	– Česká republika – zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje; obyvatelstvo: základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, sídelní poměry; rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství; transformační společenské, politické a hospodářské procesy a jejich územní projevy a dopady;	

světovém kontextu	hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu	
lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit	– regiony České republiky – územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, kraj místního regionu, přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euregionech	
uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států		
TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE		
ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu	– cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze – orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů	
aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny		
uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	– ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – živelní pohromy; opatření proti nim, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích	

Předmět: Zeměpis
Ročník: 4. (kvarta)

Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
SPOLEČENSKÉ A HOPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ		
posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace	– obyvatelstvo světa – základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické, hospodářské a kulturní charakteristiky	
posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel	– globalizační společenské, politické a hospodářské procesy – aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa, sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace	
zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje	– světové hospodářství – sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatele hospodářského rozvoje a životní úrovně	
porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit		
porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků	– regionální společenské, politické a hospodářské útvary – porovnávací kritéria: národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace; hlavní a periferní hospodářské oblasti světa; politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států; geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska	
lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech		
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ		
porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajín	– krajina – přírodní a společenské prostředí, typy krajín	
uvádí konkrétní příklady		

<p>přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)</p>		
<p>uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí</p>	<p>– vztah přírody a společnosti – trvale udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva</p>	

5. 7 Umění a kultura

5. 7. 1 Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výtvarná výchova je postavena na tvůrčích činnostech, tvorbě, vnímání a interpretaci.

Vyučovací proces slouží jako významný druh obousměrné komunikace a obohacuje tak všechny zúčastněné strany. Učitel nesmí preferovat „práci pro efekt“, čili důležitější je samotný proces výtvarné činnosti, tedy proces sebevyjádření, seberealizace, proces určité reflexe. Tvorba je úzce spjata s kreativitou, ale i s nápodobou. Žáci se postupně seznamují s rozličnými klasickými i moderními technikami výtvarného umění a jejich prostřednictvím potom zasahují průřezově dle možností do jednotlivých žánrů i témat výtvarného umění. Výtvarná výchova se aktivně podílí na projektovém vyučování a často se prolíná v mezipředmětových vztazích.

Nedílnou součástí výuky výtvarné výchovy na ZŠ je seznámení žáků s uměním jako se zvláštním způsobem lidské komunikace a vyjadřování. Kromě základních pojmů z oblasti výtvarného umění (výtvarné techniky, výtvarné žánry, výtvarná témata, teorie barev) se žáci setkají s reálným uměním prostřednictvím galerií, výstav a muzeí. Tato konfrontace nesmí být jednorázovou, ale naopak systémovou součástí výuky. Zároveň musí být ve výuce zahrnuto postupné seznamování s pečlivě vybranými stěžejními díly světového malířství, sochařství a architektury (popř. umělecké fotografie, světového návrhářství, grafiky apod.).

Výuka vychází z reálných podmínek školy. Žáci pracují převážně ve výtvarné učebně, která je plně vybavena tak, aby žáci mohli plnit výukové cíle. Žák se učí chápat umění a kulturu v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelnou součást lidské existence; učí se tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností.

Vzdělávací oblast Umění a kultura umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence, umění

a kulturu. Kulturu, jako procesy i výsledky duchovní činnosti, umožňující chápat kontinuitu proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence, i jako neoddelitelnou součást každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce). Umění, jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, které nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky.

Výchovné a vzdělávací strategie

Ve vyučovacím předmětu Výtvarná výchova pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využíváme tyto metody, postupy a formy práce:

Kompetence k učení

- žáka vedeme k samostatné a tvořivé činnosti
- vhodnou motivací probouzíme v žákovi zájem o výtvarnou kulturu, podporujeme jeho fantazii a tvůrčí schopnosti
- vedeme žáka k získávání a zpracování poznatků z dostupných informačních zdrojů (tiskoviny, internet), ale i přímým kontaktem návštěvou galerie či muzea, vytváření databáze informací

Kompetence k řešení problémů

- vhodně zařazujeme do výuky metody projektového vyučování
- užitím vhodných metod při vlastní žakově tvorbě propojujeme vazbu na další umělecké obory
- při realizaci tvůrčího záměru podporujeme žákův kreativní přístup

Kompetence komunikativní

- při práci vedeme žáka k osvojování a používání odborného jazyka
- dáváme žákovi příležitost prezentovat získané poznatky vhodnou formou
- při vlastní žakově tvorbě, interakci s vizuálně obrazným vyjádřením dáváme žákovi příležitost specifickým způsobem (neverbální: vizuální, obrazová) vyjadřovat své smyslové zkušenosti
- při diskusích nad vlastní tvorbou i tvorbou ostatních učíme žáka hodnotit, zdůvodňovat a interpretovat dané vyjádření

Kompetence sociální a personální

- v tvůrčím procesu a při vnímání umělecké produkce poskytujeme žákovi prostor jak pro samostatnou, tak i pro týmovou práci, podporujeme schopnost společně tvořit
- žák je veden k uvědomování si své role ve skupině, je veden k dodržování pravidel při týmové práci a k odpovědnosti

Kompetence občanské

- v procesu tvorby a interakce s uměleckou produkcí je žák veden k vnímání a uvědomování si kulturních a duchovních hodnot, tradic
- žák je veden k respektování každého člověka jako individuality, k toleranci, má možnost kriticky se vyjadřovat k názorům druhých
- vedeme žáka k vytváření vědomí nezbytnosti chránit životní prostředí, kulturní a duchovní hodnoty

Kompetence pracovní

- při realizaci výtvarného záměru nabízíme žákovi širokou škálu aktivit, prostřednictvím kterých získává nezbytné pracovní návyky
- při tvůrčích výtvarných činnostech je žák veden k dodržování daného technologického postupu a zásad bezpečnosti práce, ochrany vlastního zdraví i zdraví druhých

Kompetence digitální

- vedeme žáka k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení
- vedeme žáka k sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace
- vedeme žáka k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Vzdělávací obsah předmětu

Předmět: Výtvarná výchova		
Ročník: 1. (prima)		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace

PLOCHA A PROSTOR		
vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření <ul style="list-style-type: none"> – členění plochy - kompozice – tematické práce - malba, kresba – dekorativní členění plochy – prostorové vytváření objektu 	
FANTAZIE A HRA		
zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie	Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace <ul style="list-style-type: none"> – využití barevné nadsázky – hry s fantazií – experiment ve výtvarném projevu – výtvarné hry - otisky - náhody 	
PÍSMO		
rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku	Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě <ul style="list-style-type: none"> – písmo - tvar – užití písma, komunikativní a estetická funkce – hry s písmeny - koláž 	
PRÁCE S LINIÍ A KRESBA		
zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie	Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření <ul style="list-style-type: none"> – linie klidná a dynamická 	

	– kresba umělých a přírodních forem - studie dle skutečnosti	
BARVA		
vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	<p>Osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování</p> <p>Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace</p> <p>Proměny komunikačního obsahu - záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti</p> <ul style="list-style-type: none"> – teorie barev – míchání barev – vitráž a mozaika 	
UŽITÍ UMĚNÍ V PRAXI		
vybírání, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků	<p>Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, tiskoviny, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě</p> <ul style="list-style-type: none"> – práce s ilustrací 	
Předmět: Výtvarná výchova		
Ročník: 2. (sekunda)		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
PRÁCE S LINIÍ A KRESBA		
vybírání, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných	Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní,	

<p>vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků</p>	<p>barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření</p> <ul style="list-style-type: none"> – kresba přírodnin a umělých forem, využití kresebných technik – linie, tvar – vyjádření objemu - stínování – detail 	
<p>PRÁCE S BARVOU</p>		
<p>zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie</p> <p>vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření</p>	<p>Osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejetých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování</p> <p>Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace</p> <p>Proměny komunikačního obsahu - záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti</p> <ul style="list-style-type: none"> – krajina, omezená barevná škála – fantazijní tvorba – míchání barev, barevná nadsázka 	
<p>PROSTOROVÁ PRÁCE</p>		
<p>vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření</p>	<p>Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření</p> <ul style="list-style-type: none"> – reliéfní plochy – tvorba prostorových objektů 	
<p>PÍSMO A JEHO UŽITÍ</p>		
<p>rozlišuje působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině</p>	<p>Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskovina, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě</p>	

subjektivního účinku	– plošné písmo, stylizace	
----------------------	---------------------------	--

Předmět: Výtvarná výchova		
Ročník: 3. (tercie)		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
PŘÍRODA A ČLOVĚK		
zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie	Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření <ul style="list-style-type: none"> – vyjádření objemu – části lidského těla (detail, parafráze) – studie přírodnin a umělých forem 	
PÍSMO A JEHO UŽITÍ		
ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě <ul style="list-style-type: none"> – plakát - komunikační prostředky – písmo - reklama 	
PROSTOROVÁ TVORBA		
vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření <ul style="list-style-type: none"> – reliéfní plochy – prostorové vytváření – experiment s různými materiály 	
INTERPRETACE UMĚLECKÉHO DÍLA		
rozliší působení vizuálně	Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - hledisko jejich vnímání (vizuální,	

obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku	haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech	
interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	<ul style="list-style-type: none"> – parafráze uměleckého díla 	

Předmět: Výtvarná výchova Ročník: 4. (kvarta)		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
PRÁCE S LINIÍ A KRESBOU		
zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie	Reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly - vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických) <ul style="list-style-type: none"> – zobrazování přírodních a umělých forem – fantazijní kresba 	
PÍSMO, FANTAZIE A HRA		
zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	Typy vizuálně obrazných vyjádření - hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, plastika, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry <ul style="list-style-type: none"> – užití písma - plakát – volný přepis výtvarného díla (parafráze) – uplatnění výtvarného zjednodušení - stylizace – fantazie, experiment v tvorbě – použití ICT ve výtvarné tvorbě 	

ČLOVĚK		
zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie	Reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly - vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických) <ul style="list-style-type: none"> – proporce lidského těla – detail 	
PROSTOROVÁ TVORBA		
vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření <ul style="list-style-type: none"> – práce v materiálu - prostorový objekt 	

5. 7. 2 Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Hudební výchova na 2. stupni (nižším gymnáziu) navazuje na uvědoměle hravé osvojení hudby v 1.- 5. ročníku. Časová dotace je stanovena na jednu hodinu týdně.

Postupně vede žáky od uvědomělé hry k cílevědomé hudební práci a rozvíjí tvořivý charakter hravých i pracovních přístupů k hudbě. Jejím smyslem je podílet se tvořivou aktivitou intelektu smyslů, citu i vůle na vytváření estetického, citového a etického základu osobnosti dítěte. Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace. V etapě základního vzdělávání se tyto hudební činnosti stávají v rovině produkce, recepce a reflexe obsahovými doménami hudební výchovy. Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti, jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými. Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a v neposlední řadě je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

Obsahem vokálních činností je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků. Obsahem instrumentálních činností je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci.

Obsahem hudebně pohybových činností je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest. Obsahem poslechových činností je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

Časová dotace pro jednotlivé ročníky na 1. stupni je jedna hodina týdně.

Vyučovací předmět se realizuje v učebnách hudební výchovy či jednotlivých třídách.

Volba metod uplatňovaných ve výuce hudební výchovy vyplývá z charakteru předmětu. Při vytváření hudebních a pohybových dovedností ve jmenovaných činnostech převažují praktické metody. Pro účinné osvojení činnostně zaměřených výstupů učitelé využívají audiovizuální techniku.

Organizační formy vyučování zahrnují kromě vyučovacích hodin v odborné učebně příležitostně i návštěvu koncertů či interaktivních hudebně vzdělávacích pořadů.

Výchovné a vzdělávací strategie

Ve vyučovacím předmětu Hudební výchova pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využíváme tyto metody, postupy a formy práce:

Kompetence k učení

- nabízíme žákovi různé způsoby pro osvojování si učiva, hodnotíme jeho úspěšnost a pomáháme mu najít vhodné způsoby, metody a strategie pro efektivní učení
- postupným pronikáním do hudebního oboru vedeme žáka k uvědomění si významu hudební výchovy pro jeho život a uvědomění si možnosti dalšího studia a celoživotního zdokonalování se
- prostřednictvím práce s referáty dáváme žákovi příležitost naučit se vyhledávat, třídit, zpracovávat a předávat informace, uchovávat je a dále je uplatňovat
- při práci s hudebním dílem a při osvojování si nových informací směřujeme žáka k využívání obecně užívaných termínů a k aplikaci již dříve získaných informací
- při hudebně-pohybových, vokálních a instrumentálních činnostech vytváříme prostředí pro tvorbu a experiment

Kompetence k řešení problémů

- simulujeme problémové situace, upozorňujeme na nesrovnalosti a tím rozvíjíme žakovu schopnost pokoušet se nalézt řešení
- povzbuzujeme žáka při případném nezdaru, a to jak při hudebních aktivitách, tak při osvojování si nového učiva

Kompetence komunikativní

- vytváříme prostor pro diskusi a obhajobu žákových vlastních názorů, např. při poslechových činnostech, a upozorňujeme na nutnost vzájemné tolerance
- průběžně ověřujeme schopnost žáka užívat zavedené pojmy, vyjadřovat se písemně i ústně k probíraným tématům i hudebním dílům

Kompetence sociální a personální

- vytváříme v hodinách hudební výchovy při instrumentálních, vokálních i hudebně-pohybových činnostech prostor pro společnou práci, pro práci v týmu, kde si žák hledá a nachází svou pozici, umí pomoci nebo o pomoc požádat a tím ovlivňovat kvalitu společné práce a současně vytvářet a upevňovat dobré mezilidské vztahy

Kompetence občanské

- při výchovných koncertech a návštěvách divadelních představení uvádíme nejen do povědomí žáka, ale dle možností i do jeho životní praxe pravidla chování a společenské etikety
- vysvětlujeme žákovi význam našich národních tradic a kulturního a historického dědictví a zapojujeme ho dle možností do kulturního dění

Kompetence pracovní

- dáváme žákovi dostatek příležitostí ke zvládnutí základní techniky hry na jednoduché hudební nástroje a při hře ho vedeme k dodržování vymezených pravidel

Kompetence digitální

- vedeme žáka k aktivnímu a smysluplnému využívání elektronických hudebních nástrojů, digitálních aplikací i dostupných programů jako nástrojů pro reprodukční, produkční i vlastní tvůrčí počiny
- motivujeme žáka k zaznamenávání, snímání a přenosu i prezentaci hudby a hudebních i zvukových projektů prostřednictvím digitálních technologií, případně k uplatnění digitálních technologií jako nástroje sebeprezentace v rámci vlastních audiovizuálních projektů
- vedeme žáka k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Vzdělávací obsah předmětu

Předmět: Hudební výchova		
Ročník: 1. (prima)		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
VOKÁLNÍ ČINNOST		
uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase	Hudební rytmus: <ul style="list-style-type: none"> – odhalování vzájemných souvislostí rytmu řeči a hudby – využívá rytmických zákonitostí při vokálním projevu 	
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOST		
využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	<ul style="list-style-type: none"> – tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy 	
reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace		
HUDEBNĚ POHYBOVÁ ČINNOST		
rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	Pohybový doprovod znějící hudby: <ul style="list-style-type: none"> – taktování – taneční kroky – vlastní pohybové ztvárnění 	
POSLECHOVÁ ČINNOST		

orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	Orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby: <ul style="list-style-type: none"> – postihování hudebně výrazových prostředků – významné sémantické prvky užití ve skladbě (zvukomalba, dušmalba, pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy) a jejich význam pro pochopení hudebního díla 	
zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období		
vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění		

Předmět: Hudební výchova Ročník: 2. (sekunda)		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
VOKÁLNÍ ČINNOSTI		
uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá v jednohlase i vícehlase	Pěvecký a mluvný projev: <ul style="list-style-type: none"> – rozšiřování hlasového rozsahu – hlasová hygiena – hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy – mutace – vícehlasý a jednohlasý zpěv – deklamace – techniky vokálního projevu (scat, falzet apod.), jejich individuální využití při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách Reflexe vokálního projevu: <ul style="list-style-type: none"> – vlastní vokální projev a vokální projev ostatních – hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti) 	
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOST		
využívá své individuální hudební	Hra na hudební nástroje:	

schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	<ul style="list-style-type: none"> – nástrojová reprodukce melodií (motivků, témat, písni, jednoduchých skladeb) – hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, keyboardů a počítače – nástrojová improvizace (jednoduché hudební formy) 	
reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace		
HUDEBNĚ POHYBOVÁ ČINNOST		
rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	Orientace v prostoru: <ul style="list-style-type: none"> – rozvoj pohybové paměti – reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách 	
POSLECHOVÁ ČINNOST		
orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	Hudební dílo a jeho autor: <ul style="list-style-type: none"> – hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost) 	
zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období		
vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění		

Předmět: Hudební výchova		
Ročník: 3. (tercie)		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
VOKÁLNÍ ČINNOST		
uplatňuje získané pěvecké	Intonace a vokální improvizace:	

<p>dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá v jednohlase i vícehlase</p>	<ul style="list-style-type: none"> – diatonické prostupy v durových a mollových tóninách – improvizace jednoduchých hudebních forem <p>Orientace v notovém záznamu vokální skladby:</p> <ul style="list-style-type: none"> – notový zápis jako opora při realizaci písně či složitější vokální nebo vokálně instrumentální skladby 	
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOST		
<p>využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách</p>	<p>Vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje</p>	
<p>reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace</p>		
HUDEBNĚ POHYBOVÁ ČINNOST		
<p>rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě</p>	<p>Pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pantomima – improvizace 	
POSLECHOVÁ ČINNOST		
<p>orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku</p>	<p>Hudební styly a žánry:</p> <ul style="list-style-type: none"> – chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům 	
<p>zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období</p>		

vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění		
--	--	--

Předmět: Hudební výchova		
Ročník: 4. (kvarta)		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
VOKÁLNÍ ČINNOST		
uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá v jednohlase i vícehlase	Rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti: <ul style="list-style-type: none"> – reprodukce tónů a melodií – zachycování rytmu popřípadě i melodie zpívané (hrané) písňe pomocí grafického (notového záznamu) 	
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOST		
využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	Záznam hudby: <ul style="list-style-type: none"> – noty – notační programy (např. Capella, Finale, Sibelius) a další způsoby záznamu hudby 	
reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace		
HUDEBNĚ POHYBOVÁ ČINNOST		
rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	Pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby: <ul style="list-style-type: none"> – tempové – dynamické – rytmicko-metrické – harmonické 	
POSLECHOVÁ ČINNOST		

orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	Interpretace znějící hudby: <ul style="list-style-type: none"> – slovní charakterizování hudebního díla – Vytváření vlastních soudů a preferencí 	
zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období		
vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění		

5. 8 Člověk a svět práce

5. 8. 1 Praktické činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Koncepce vzdělávací oblasti člověk a svět práce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech. Dále předmět postihuje oblast světa práce a volby povolání.

Při výuce klademe důraz předně na rozvoj tvořivosti, manuální zručnosti, výchovy ke zdraví, dodržování pravidel společenského chování, komunikaci i spolupráci, správných pracovních návyků a zažití základních zásad bezpečnosti práce. Předmět směřuje k tomu, aby si žáci osvojili dovednosti důležité pro jejich další život.

Předmět vyučujeme od 1. ročníku (prima) po 4. ročník (kvarta).

Formálně je předmět členěn na okruhy:

- ruční práce s různými materiály - 1. až 4. ročník

- pěstitelství-do 3. ročníku
- vaření a provoz domácnosti - 3. a 4. ročník
- svět práce a volba povolání - 3. a 4. ročník

Ve všech ročnících je časová dotace 1 hodina týdně. Výuka probíhá dle aktuálního okruhu učiva v kmenových třídách, ve školní cvičné kuchyňce, ve školní dílně nebo na školním pozemku.

Výchovné a vzdělávací strategie

Ve vyučovacím předmětu Praktické činnosti pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využíváme tyto metody, postupy a formy práce:

Kompetence k učení

- žáka vedeme k sebehodnocení
- dbáme na podněcování tvořivosti a realizaci vlastních nápadů
- žáka vedeme k účasti na soutěžích

Kompetence k řešení problémů

- do výuky začleňujeme problémové úkoly z praktického života
- žáka vedeme ke kompetenci práce s informacemi z různých zdrojů, včetně internetu
- žáka vedeme k aktivnímu podílu na všech fázích činnosti

Kompetence komunikativní

- vedeme žáka ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými
- učíme žáka obhajovat svůj vlastní názor a zároveň respektovat stanoviska druhých
- vedeme žáka k přátelským vztahům ve třídě

Kompetence sociální a personální

- učíme žáka respektovat názor druhých a schopnost korigovat názor vlastní
- usilujeme o to, aby byl žák schopen střídat role ve skupině
- žáka vedeme k dodržování základních pravidel chování
- učíme žáka pravidlům týmové práce

Kompetence občanské

- pracujeme s žákem jako svobodnými občany, plnícími si své povinnosti, uplatňujícími svá práva a respektujícími práva druhých
- vedeme žáka jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí
- vychováváme žáka jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích
- vedeme žáka k respektování individuálních rozdílů mezi žáky
- žáka vedeme k třídění odpadu

Kompetence pracovní

- vedeme žáka k objektivnímu sebehodnocení a posouzení s reálnými možnostmi jejich budoucí profesionální orientace
- vhodným výběrem volitelných předmětů a zájmových útvarů pomáháme žákovi jejich profesní orientaci
- výuku doplňujeme o vhodné exkurze

Kompetence digitální

- seznamujeme žáka s výhodami využívání videonávodů při tvorbě vlastních výrobků
- podporujeme žáka při vytvoření videonávodu vlastního výrobku nebo pokrmu

- vedeme žáka k tomu, aby vyhledával pracovní postupy a návody (příprava pokrmů, péče o rostliny, práce s drobným materiálem, konstrukční činnosti)
v doporučených online zdrojích
- motivujeme žáka k zaznamenávání výsledků pozorování přírody a pěstitelských pokusů s využitím digitálních technologií
- vedeme žáka k efektivnímu využívání digitálních technologií v souvislosti se světem práce, pracovními činnostmi, výběrem budoucího povolání a vzdělávací dráhy
- motivujeme žáka k využívání digitálních technologií a digitálních zdrojů k učení, osobnostnímu rozvoji, spolupráci a komunikaci v týmu
- prakticky seznamujeme žáka s možnostmi tvorby vlastního digitálního obsahu při realizaci a prezentaci projektů a (týmových) úkolů

Vzdělávací obsah předmětu

Předmět: Praktické činnosti		
Ročník: 1. (prima)		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ		
dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	<ul style="list-style-type: none"> – Provozní řád – Bezpečné používání náradí – Hygiena práce – Správné pracovní návyky a postupy 	
volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	<ul style="list-style-type: none"> – Základní podmínky pro pěstování - půda a její zpracování, ochrana půdy – Osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování, pěstování vybraných druhů zeleniny 	
pěstuje a využívá květiny pro výzdobu	<ul style="list-style-type: none"> – Okrasné rostliny - základy ošetřování pokojových květin – pěstování vybraných okrasných dřevin a květin – květina v exteriéru a interiéru (hydroponie, bonsaje) – řez, jednoduchá vazba, úprava květin 	
PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY		
dodržuje obecné zásady	<ul style="list-style-type: none"> – provozní řád školní dílny 	

bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	– pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování	
užívá technickou dokumentaci, připraví si jednoduchý náčrt výrobku	– technické náčrty – zobrazení jednoduchých objektů pravoúhlým promítáním – orýsování materiálu podle výkresu	
organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	– organizace práce, důležité technologické postupy	
provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	– dřevo, kov – vlastnosti materiálu, užití v praxi – jednoduché pracovní operace a postupy – jednoduché výrobky ze dřeva a kovu	

Předmět: Praktické činnosti		
Ročník: 2. (sekunda)		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ		
dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty	– Provozní řád – Bezpečné používání nářadí – Hygiena práce	
volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	– ovocné rostliny – druhy ovocných rostlin, způsob pěstování, uskladnění a zpracování	
používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu	– Správné pracovní návyky a postupy	
prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty	– chovatelství – chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu – hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se známými a neznámými zvířaty	
PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY		

dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	– provozní řád školní dílny	
užívá technickou dokumentaci	– zásady technického kreslení, kótování – technické informace, návody	
provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	– spojování dřeva (na tupo, čepování, kolíkování) – plast, kompozity – vlastnosti materiálu, užití v praxi	
řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	– výroba drobných předmětů ze dřeva – úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky – technika a životní prostředí – technika a volný čas – tradice a řemesla	

Předmět: Praktické činnosti		
Ročník: 3. (tercie)		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ		
volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	– Okrasné rostliny - základy ošetřování pokojových květin – pěstování vybraných okrasných dřevin a květin – léčivé rostliny – koření - pěstování vybraných rostlin – rostliny a zdraví člověka, léčivé účinky rostlin, rostliny jedovaté – rostliny jako drogy a jejich zneužívání, alergie	
pěstuje a využívá květiny pro výzdobu	– Květina v exteriéru a interiéru (hydroponie, bonsaje), řez, jednoduchá vazba, úprava květin	
PŘÍPRAVA POKRMŮ		
používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje	– Kuchyně - základní vybavení	

základní spotřebiče		
připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy	<ul style="list-style-type: none"> – Příprava pokrmů - úprava pokrmů za studena – základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů 	
dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti	<ul style="list-style-type: none"> – Úprava stolu a stolování - jednoduché prostírání – obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole 	
dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	<ul style="list-style-type: none"> – Udržování pořádku a čistoty – bezpečnost a hygiena provozu 	
	ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	
využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání	<ul style="list-style-type: none"> – možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby 	

Předmět: Praktické činnosti		
Ročník: 4. (kvarta)		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
PŘÍPRAVA POKRMŮ		
používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče	Kuchyně <ul style="list-style-type: none"> – základní vybavení kuchyně, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu a přípravy pokrmů 	
připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy	Příprava pokrmů <ul style="list-style-type: none"> – výběr a nákup kvalitních surovin, skladování, sestavování zdravého jídelníčku, skupiny potravin – úprava pokrmů studené i teplé kuchyně, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů 	
dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti	Úprava stolu a stolování <ul style="list-style-type: none"> – jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole – moderní trendy v současném stolování, dekorativní prvky 	

dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	– Bezpečnost práce v kuchyni, základy první pomoci při úrazech	
ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE		
orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	– trh práce: povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce	
posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě	– volba profesní orientace: základní principy sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace – informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb	
využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání	– možnosti vzdělávání: náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby	
prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	– zaměstnání: pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce, práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů – podnikání: druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání	

6 Hodnocení výsledků vzdělávání

6.1 Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků (klasifikační řád)

Hodnocení žáků se řídí školským zákonem č.561/2004 Sb., ve znění pozdějších změn a doplňků, a vyhláškami č.48/2005 Sb. a č.13/2005 , ve znění pozdějších změn a doplňků.

6.1.1 Zásady hodnocení – klasifikace

1. Hodnocení výsledků vzdělávání žáka vychází z posouzení míry dosažení výstupů pro jednotlivé předměty ŠVP. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné a respektuje individuální vzdělávací potřeby žáků a doporučení školského poradenského zařízení.
2. Při hodnocení žáků uplatňuje vyučující přiměřenou náročnost a pedagogický takt, výsledky vzdělávání posuzuje objektivně a nesmí podléhat žádnému vlivu subjektivnímu ani vnějšímu.
3. Hodnocení probíhá pokud možno neveřejně, aby se vyloučila eliminace negativních dopadů na žáka. Výsledky písemných prací ani známku ústního zkoušení není nutno oznamovat před celou třídou.
4. Hodnocení má posilovat sebedůvěru žáků a nesmí vést ke snižování jejich důstojnosti.
5. Při klasifikaci přihlíží zkoušející k věkovým zvláštěm žáka, k jeho dispozicím i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat ve svých výkonech a projevech. Vyučující neklasifikuje žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden, výjimečně i po kratší nepřítomnosti.
6. Před klasifikací musí být učivo nejen řádně vysvětleno, ale i dostatečně procvičeno.
7. Třídní učitelé, příp. výchovný poradce jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučeními z odborných vyšetření, která mají vztah ke způsobu hodnocení. U žáků s vývojovými poruchami učení klade učitel důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podat lepší výkon.
8. Při určování stupně prospěchu na konci klasifikačního období se hodnotí výsledky vzdělávání za celé toto období. Stupeň prospěchu se neurčuje průměrem známek, ale na základě vyhodnocení výsledků vzdělávání ve všech jejich souvislostech. Do celkové pololetní klasifikace se

musí vedle známek z větších písemných prací zahrnout i známky z dílčích kontrolních prací a z ústního zkoušení. Do klasifikace se musí promítnout i aktivita a snaha žáka.

9. V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný stupeň příslušní učitelé po vzájemné dohodě.
10. Vyučující informuje zákonné zástupce žáka o výsledcích vzdělávání zápisem do elektronických žákovských knížek. Zákonní zástupci, kteří sdělí škole, že nemají přístup na internet, jsou o výsledcích vzdělávání informováni zápisy do papírové žákovské knížky. Tuto žákovskou knížku vydá žákům škola. Pedagogičtí pracovníci mohou informovat zákonné zástupce také ústně, a to na třídních schůzkách, při „dnech otevřených dveří“ nebo při individuálně domluvené schůzce. Údaje o hodnocení výsledků vzdělávání a o chování jsou sdělovány pouze zákonným zástupcům žáka, nikoli veřejně.
11. Vyučující informuje o výsledcích vzdělávání třídního učitele a vedení školy nejméně jednou za čtvrtletí, a to ústně na pedagogické radě nebo písemně zápisem do klasifikačních přehledů. O vážných nedostacích a problémech informuje třídního učitele, vedení školy a rodiče neprodleně.
12. Na konci klasifikačního období zapíše vyučující výsledky klasifikace do třídních výkazů v termínu stanoveném ředitelem školy.

6. 1. 2 Získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci

1. Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující: pozorováním žáků, sledováním jejich výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek: písemnými, ústními, grafickými, praktickými, pohybovými apod., dále analýzou různých činností žáků, konzultacemi s ostatními vyučujícími, příp. konzultacemi s pracovníky pedagogicko-psychologických poraden a s pracovníky zdravotnických služeb.
2. Pro hodnocení žáků se může použít žákovské portfolio, což je shromažďování prací žáků, ze kterých je zřejmé částečné nebo úplné zvládnutí dané problematiky. Je vhodné, aby materiály byly zařazovány se souhlasem žáků, případně žáci mohou sami navrhnout, co do portfolio zařadit.
3. Žák musí být klasifikován za čtvrtletí v M, ČJ a CJ nejméně 3-4x, ve dvouhodinových a v jednodinových předmětech nejméně 1-2x. Výjimky jsou možné jen u žáků s dlouhodobou absencí z důvodu nemoci a v případě, že žák byl vzděláván distančně.
4. Čtvrtletní práce z ČJ a z M budou zadány a vyhodnoceny podle pravidel stanovených předmětovými komisemi a metodickým sdružením. Hodnocení musí obsahovat přehled a rozbor výsledků. V ostatních předmětech doporučujeme vyhodnotit alespoň jednu písemnou práci obdobným způsobem.

5. Opravy písemných prací provede vyučující nejpozději do jednoho týdne. Opravené písemné práce musí být předloženy k nahlédnutí všem žákům a na požádání ve škole také rodičům. Po ústním zkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě.
6. V jeden den je povoleno psát pouze jednu čtvrtletní písemnou práci. Dvě písemné práce v jeden den se mohou psát jen tehdy, nepřekročí-li doba jejich zpracování 20 minut práce žáka a vztahuje-li se obsah práce jen na jedno téma či okruh učiva. O termínu písemných prací, jejichž zpracování přesahuje 20 minut, informuje učitel žáky předem. Ostatní vyučující o tom informuje formou zápisu do třídní knihy.
7. Zadání kontrolních prací a testů na vyšším gymnáziu bude alespoň v polovině úloh analogické obsahu a formě maturitních zkoušek. Rovněž zadání kontrolních prací a testů bude v pátém ročníku a ve vyšších ročnících ZŠ alespoň zčásti analogické obsahu a formě přijímacích zkoušek.
8. Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek. Znamky zapisuje neprodleně do elektronických žákovských knížek. V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá podklady pro klasifikaci zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.
9. Pokud je klasifikace stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovávají po dobu celého klasifikačního období a po dobu následujících 2 měsíců. V případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do 30. 10. následujícího školního roku.
10. Pokud z důvodu krizového opatření vyhlášeného podle krizového zákona, nebo z důvodu nařízení mimořádného opatření podle zvláštního zákona, anebo z důvodu nařízení karantény podle zákona o ochraně veřejného zdraví není možná osobní přítomnost většiny žáků z nejméně jedné třídy a škola poskytuje škola dotčeným žákům vzdělávání distančním způsobem, pak hodnocení výsledků vzdělávání distančním způsobem přizpůsobí škola podmínkám žáka pro toto vzdělávání.

6.2 Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

6. 2. 1 Základní škola a nižší gymnázium

1. Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení; za první pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis z vysvědčení.
2. Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm. Při hodnocení jsou výsledky vzdělávání žáka hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělávání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů ŠVP,

ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a věku. Klasifikace zahrnuje ohodnocení přístupu žáka i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon. Pro hodnocení žáka na vysvědčení se na prvním stupni základní školy použije pro zápis hodnocení číslice, na druhém stupni a na gymnáziu se použije slovní označení stupně hodnocení.

3. Škola převede klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost školy nebo zákonného zástupce žáka.
4. U žáka s vývojovou poruchou učení, který plní základní vzdělání, rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
5. Při hodnocení žáků cizinců, kteří plní v České republice povinnou školní docházku, se úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost, která ovlivňuje jeho výkon (viz odstavec 2).
6. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům a cílům vzdělávání, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, a to i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, ohodnocení píle žáka a jeho přístup ke vzdělávání i naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.
7. Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření a předmětů, z nichž byl uvolněn, pokud mu nebylo povoleno opakování ročníku podle odstavce 6 věty třetí par. 52 zákona č.561/2004 Sb. v platném znění. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.
8. Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby jeho hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.
9. Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby jeho hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.

10. Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dověděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů ode dne vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o přezkoumání výsledků hodnocení žáka; je-li vyučujícím ředitel školy, krajský úřad. Pokud není dále stanoveno jinak, ředitel školy nebo krajský úřad nařídí komisionální přezkoušení žáka, které se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu.
11. V případě, že se žádost o přezkoumání výsledků hodnocení žáka týká hodnocení chování nebo předmětů výchovného zaměření, posoudí ředitel školy, je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad, dodržení pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáka stanovených podle par. 30 odst. 2 školského zákona č. 561/2004 Sb., v platném znění (školní řád školy). V případě zjištění porušení těchto pravidel ředitel školy nebo krajský úřad výsledek hodnocení změní; nebyla-li pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání porušena, výsledek hodnocení potvrdí, a to nejpozději do 14 dnů ode dne doručení žádosti. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu.
12. Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval. Ředitel školy může povolit žákovi na žádost jeho zákonného zástupce a na základě doporučujícího vyjádření odborného lékaře opakování ročníku z vážných zdravotních důvodů, a to bez ohledu na to, zda žák na daném stupni již opakoval ročník.
13. Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy. V případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad. (par. 22 vyhl. 48/2005)
14. Komise je tříčlenná a tvoří ji: a) předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník, b) zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu, c) přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.
15. Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek komisionálního přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek se vyjádří stupněm prospěchu podle par. 15 odst. 3 nebo slovním hodnocením podle par. 15 odst. 2 vyhlášky č. 48/2005 v platném znění. Ředitel školy sdělí výsledek komisionálního přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení. O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.

16. Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů přezkoušet ve stanoveném termínu, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.
17. Konkrétní obsah a rozsah komisionálního přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu s osnovami (se školským vzdělávacím programem).
18. Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.
19. Žáci devátých ročníků a žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník, a kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.
20. Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.
21. Komisi pro opravnou zkoušku jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.
22. Komise je tříčlenná a tvoří ji: a) předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník, b) zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu, c) přisedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.
23. Výsledek opravných zkoušek stanoví komise hlasováním. Výsledek se vyjádří stupněm prospěchu podle par. 15 odst. 3 nebo slovním hodnocením podle par. 15 odst. 2 vyhlášky č. 48/2005 v platném znění. Ředitel školy sdělí výsledek opravných zkoušek prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.
24. O opravných zkouškách se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.
25. Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.
26. Konkrétní obsah a rozsah opravných zkoušek stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.
27. Žák, který nevykoná opravnou zkoušku nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.

28. V odůvodněných případech může krajský úřad rozhodnout o konání opravné zkoušky a komisionálního přezkoušení podle par. 52, odst. 4 školského zákona č. 561/04 Sb. v platném znění na jiné základní škole. Zkoušky se na žádost krajského úřadu účastní školní inspektor.

6. 2. 2 Vyšší gymnázium

1. Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení; za první pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis z vysvědčení.
2. Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm.
3. Škola převede klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost školy nebo zákonného zástupce žáka.
4. Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí příslušného ročníku prospěl ze všech povinných předmětů stanovených ŠVP (učebním plánem), s výjimkou předmětů, z nichž se žák nehodnotí.
5. Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby jeho hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do konce června. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí. Není-li žák hodnocen z povinného předmětu vyučovaného pouze v prvním pololetí ani v náhradním termínu, neprospěl.
6. Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby jeho hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník. Není-li žák hodnocen ani v tomto termínu, neprospěl.
7. Žák, který na konci druhého pololetí neprospěl nejvýše ze dvou předmětů, nebo žák, který neprospěl na konci prvního pololetí nejvýše ze dvou povinných předmětů vyučovaných pouze v prvním pololetí, koná z těchto předmětů vyučovaných opravnou zkoušku nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Opravné zkoušky jsou komisionální (par. 6 vyhlášky č. 13/2005 v platném znění).
8. Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do konce září následujícího školního roku. Do doby náhradního termínu opravné zkoušky navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník.
9. Má-li zletilý žák nebo zákonný zástupce nezletilého žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dověděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů ode dne vydání vysvědčení, požádat

ředitele školy o přezkoumání výsledků hodnocení žáka; je-li vyučujícím ředitel školy, krajský úřad. Pokud není dále stanoveno jinak, ředitel školy nebo krajský úřad nařídí komisionální přezkoušení žáka (par. 6 vyhlášky č. 13/2005 v platném znění), které se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu.

10. V případě, že se žádost o přezkoumání výsledků hodnocení žáka týká hodnocení chování nebo předmětů výchovného zaměření, posoudí ředitel školy, je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad, dodržení pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáka stanovených podle par. 30 odst. 2 školského zákona č. 561/2004 Sb., v platném znění (školní řád školy). V případě zjištění porušení těchto pravidel ředitel školy nebo krajský úřad výsledek hodnocení změní; nebyla-li pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání porušena, výsledek hodnocení potvrdí, a to nejpozději do 14 dnů ode dne doručení žádosti. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu.
11. V odůvodněných případech může krajský úřad rozhodnout o konání opravné zkoušky a komisionálního přezkoušení podle bodu 9 na jiné střední škole. Zkoušky se na žádost krajského úřadu účastní školní inspektor.
12. Výše uvedená ustanovení se přiměřeně vztahují i na hodnocení vzdělávání členěného do jiných ucelených částí učiva.
13. Komisionální zkouška - viz par. 6 vyhlášky č. 13/2005 v platném znění.
14. Způsob získávání podkladů pro klasifikaci a způsob hodnocení žáka vzdělávajícího se podle individuálního vzdělávacího plánu je stanoven v tomto plánu.
15. Přesáhne-li absence žáka vyššího gymnázia v některém předmětu v daném čtvrtletí 25 % odučených hodin, může vyučující navrhnout vykonání doplňkové zkoušky. Termín doplňkové zkoušky pak stanoví ředitelka školy. Výsledek této zkoušky je významnou dílčí součástí celkové klasifikace žáka za dané čtvrtletí.
16. Jestliže absence žáka v některém předmětu a v daném čtvrtletí nepřekročí 25 % odučených hodin, přitom však v jeho hodnocení schází více než 25 % podkladů dílčí klasifikace (známek, případně úkolů), může vyučující navrhnout doplňkovou zkoušku stejně jako podle předchozího odstavce.
17. Náplň zkoušky nařízené podle odst. 15. nebo 16. obsahuje vždy učivo za celé dotčené čtvrtletí. Jde-li o zkoušku ve třetím čtvrtletí školního roku a žák byl v prvním pololetí z daného předmětu hodnocen známkou nedostatečně, je náplň zkoušky učivo od začátku školního roku. Žákovi

může být nařízeno, aby u zkoušky předložil všechny neodevzdané úkoly (domácí úkoly, písemné referáty, apod.) za období, za které je přezkušován. Tyto úkoly jsou ohodnoceny a jejich hodnocení je součástí celkového hodnocení doplňkové zkoušky.

18. Rozsah zkoušky oznámí žákovi vyučující daného předmětu současně s oznámením termínu konání zkoušky. U nezletilých žáků informuje prokazatelným způsobem i zákonné zástupce.

6. 2. 3 Kritéria pro hodnocení výsledků vzdělávání

1. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech se hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu: a) 1 – výborný, b) 2 – chvalitebný, c) 3 – dobrý, d) 4 – dostatečný, e) 5 – nedostatečný.
2. Při hodnocení jsou výsledky hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům a cílům vzdělávání, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Klasifikace zahrnuje ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření probíhá podle níže uvedených kritérií. Převahu teoretického zaměření mají předměty jazykové, společenskovední, přírodovědné a dále pak matematika, příp. další volitelné a nepovinné předměty, jejichž obsah je spjat s uvedenými obory.

Stupeň 1:

Žák má uvědomělý a pozitivní vztah k učení, samostatně organizuje a řídí vlastní učení. Vyhledává, třídí a systematizuje informace, velmi dobře chápe vztahy mezi nimi. Ovládá velmi dobře požadované poznatky, uplatňuje je samostatně a tvořivě. Myslí kriticky, dokáže samostatně rozpoznat, pochopit a vyřešit problém. Čte s porozuměním, dokáže se v textu velmi dobře orientovat a vystihnout podstatné informace. Jeho ústní a písemný projev je logicky správný, přesný, výstižný a kultivovaný. V komunikaci a diskusi se spolužáky a vyučujícím je velmi aktivní, své názory dokáže obhájit. Ochotně a účinně se zapojuje do skupinové práce.

Stupeň 2:

Žák má pozitivní vztah k učení, poměrně samostatně organizuje a řídí vlastní učení. Vyhledává, třídí a systematizuje informace, dobře chápe vztahy mezi nimi. Ovládá dobře požadované poznatky, dokáže je uplatnit. Myslí většinou kriticky, problémy dokáže samostatně rozpoznat, pochopit a s pomocí učitele je i vyřešit. Čte s porozuměním, dokáže se v textu dobře orientovat a vystihnout podstatné informace. Jeho ústní a písemný projev je

většinou logicky správný, přesný, výstižný a kultivovaný. V komunikaci a diskusi se spolužáky a vyučujícím je aktivní, své názory dokáže obhájit. Ochotně a většinou i účinně se zapojuje do skupinové práce, je ochoten spolupracovat s ostatními.

Stupeň 3:

Žák má většinou pozitivní vztah k učení, s pomocí vyučujícího dokáže organizovat a řídit vlastní učení. Informace umí vyhledat, má však problémy s jejich tříděním a systematizací. Vztahy mezi nimi chápe obtížně, uplatní je jen v jednoduchých situacích. Ovládá jen část požadovaných poznatků. Nedokáže samostatně rozpoznat a pochopit problém, vyřeší ho většinou jen s pomocí učitele. Čte s porozuměním, v textu se však orientuje s obtížemi. Jeho ústní a písemný projev je většinou správný, přesný. Zapojuje se do diskuse, své názory nedokáže vždy správně obhájit. Je ochoten spolupracovat s ostatními.

Stupeň 4:

Žák má kolísavý vztah k učení, s pomocí vyučujícího dokáže organizovat a řídit vlastní učení. Jednoduché informace umí vyhledat, má však velké problémy s jejich tříděním a systematizací. Vztahy mezi nimi chápe obtížně, uplatní je jen občas. Ovládá jen některé požadované poznatky. Nedokáže samostatně rozpoznat a pochopit problém, vyřeší ho občas jen s pomocí učitele. Rozumí jen snadnějším textům, orientuje se v nich s obtížemi, nedokáže vystihnout podstatné informace. Jeho ústní a písemný projev je často nepřesný. Do diskuse se zapojuje jen zřídka, jeho ochota spolupracovat s ostatními je nízká.

Stupeň 5:

Žák má negativní vztah k učení. S velkými problémy vyhledává informace, nedokáže je třídit a systematizovat. Vztahy mezi nimi nechápe. Nedokáže pochopit a vyřešit problém. Jeho ústní a písemný projev je často nepřesný. V komunikaci se spolužáky i učitelem je pasivní, své názory nemá zájem obhájit. Do skupinové práce se nezapojuje, s ostatními nespolečně pracuje.

Výsledky ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření se klasifikují podle níže uvedených kritérií. K tomuto typu patří předmět praktické činnosti a některé další volitelné a nepovinné předměty.

Stupeň 1:

Žák projevuje soustavně kladný vztah k práci a k praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá a uplatňuje poznatky, dovednosti a návyky při praktických činnostech a při řešení problémů. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce, dokáže je aplikovat na konkrétní úkoly a problémy. Účelně a samostatně si organizuje vlastní práci. Dodržuje zásady bezpečnosti, ochrany zdraví a ochrany životního prostředí. Hospodárně a správně využívá materiál, suroviny, energii, pomůcky, nástroje, nářadí, laboratorní zařízení a jiné pomůcky. Zapojuje se aktivně do skupinové práce, velmi dobře spolupracuje s ostatními.

Stupeň 2:

Žák projevuje kladný vztah k práci a k praktickým činnostem. Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané poznatky při praktické činnosti a při řešení problémů. Praktické činnosti vykonává samostatně, ale v postupech a způsobech práce se vyskytnou drobné nedostatky. Ovládá postupy a způsoby práce, dokáže je aplikovat na konkrétní úkoly a problém. Účelně a samostatně si organizuje vlastní práci. Dodržuje zásady bezpečnosti, ochrany zdraví a ochrany životního prostředí. Zapojuje se do skupinové práce, velmi dobře spolupracuje s ostatními.

Stupeň 3:

Žák neprojevuje trvalý kladný vztah k práci a k praktickým činnostem. Při plnění pracovních úkolů musí být kontrolován. Poznatky, dovednosti a návyky dokáže aplikovat jen v menší míře, stejně tak obtížně řeší problémy. Samostatně, ale ne vždy účelně si organizuje vlastní práci. Ne vždy dodržuje zásady bezpečnosti, ochrany zdraví a ochrany životního prostředí. Zapojuje se občas do skupinové práce, dobře spolupracuje s ostatními.

Stupeň 4:

Žák pracuje bez zájmu, vztah k práci a k pracovnímu kolektivu je neutrální. Poznatky dokáže aplikovat jen s pomocí vyučujícího, stejně tak nedokáže samostatně řešit problémy. V praktických činnostech se dopouští větších chyb. Práci dokáže organizovat jen za pomoci vyučujícího. Méně dbá o pořádek na pracovišti, občas nedodržuje zásady bezpečnosti, ochrany zdraví a životního prostředí. Zapojuje se aktivně do skupinové práce jen pod dohledem, spolupracuje s ostatními.

Stupeň 5:

Žák neprojevuje zájem o práci. Poznatky nedokáže aplikovat ani s pomocí vyučujícího, problémy odmítá řešit. V praktických činnostech se dopouští zásadních chyb. Práci nedokáže organizovat ani s pomocí vyučujícího. Nedbá o pořádek na pracovišti, porušuje zásady bezpečnosti, ochrany zdraví a životního prostředí. Nezapojuje se do skupinové práce, odmítá spolupracovat s ostatními.

Výsledky ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření se klasifikují podle níže uvedených kritérií. K předmětům s převahou výchovného zaměření patří: výtvarná výchova, hudební výchova, tělesná výchova, příp. volitelné a nepovinné předměty, jejichž obsah je spjat s uvedenými obory.

Stupeň 1:

Žák je v činnostech nebo cvičeních a hrách velmi aktivní. Pracuje nebo cvičí samostatně, plně využívá své osobní dispozice, které velmi dobře rozvíjí v různých individuálních a skupinových projevech. V komunikaci je velmi aktivní, pomáhá ostatním, přitom je ochoten naslouchat i jiným, vcítit se do jejich situace a respektovat jejich názory. Žák v různých aktivitách tvořivě aplikuje vědomosti, dovednosti a návyky. Velmi úspěšně rozvíjí své estetické schopnosti či svou tělesnou zdatnost a obratnost.

Stupeň 2:

Žák je v činnostech nebo cvičeních a hrách aktivní. Pracuje nebo cvičí samostatně, využívá své osobní dispozice, které dobře rozvíjí v různých individuálních i skupinových projevech. V komunikaci je aktivní, pomáhá ostatním. Žák v různých aktivitách aplikuje vědomosti, dovednosti a návyky. Úspěšně rozvíjí své estetické schopnosti či svou tělesnou zdatnost a obratnost.

Stupeň 3:

Žák se zúčastňuje činností nebo cvičení a her, ale bez většího zájmu. Pracuje nebo cvičí méně samostatně, nevyužívá plně své osobní dispozice, občas se zapojuje do skupinových činností, s ostatními komunikuje. Žák v různých aktivitách aplikuje vědomosti, dovednosti a návyky jen s pomocí nebo pod dohledem vyučujícího. Estetické schopnosti či svou tělesnou zdatnost a obratnost rozvíjí jen částečně.

Stupeň 4:

Žák je v činnostech nebo cvičeních a hrách pasivní. Pracuje nebo cvičí nesamostatně, využívá své osobní dispozice omezeně, do skupinových činností se zapojuje obtížně, s ostatními komunikuje s problémy. Žák jen s obtížemi a pod dohledem vyučujícího aplikuje své vědomosti, dovednosti a návyky. Méně úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus či tělesnou zdatnost a obratnost.

Stupeň 5:

Žák má k činnostem, cvičením a hrám negativní poměr. Je nesamostatný, své osobní dispozice nevyužívá. Odmítá spolupracovat a komunikovat s ostatními. Estetické schopnosti, tělesnou zdatnost a obratnost nerozvíjí.

6. 3 Hodnocení chování

Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni: a) 1 - velmi dobré, b) 2 – uspokojivé, c) 3 – neuspokojivé. Stupeň klasifikace, kterým se hodnotí chování žáka, vyjadřuje komplexní hodnocení chování žáka za celé pololetí.

6. 3. 1 Kritéria pro hodnocení chování

Stupeň 1: Žák uvědoměle dodržuje základní pravidla slušného chování a ustanovení školního řádu. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Respektuje jiné osoby, chová se zodpovědně.

Stupeň 2: Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo školnímu řádu školy, příp. se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se dopouští dalších přestupků i po udělení důtky třídního učitele nebo ředitele školy. Svým chováním narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Občas nerespektuje jiné osoby, chová se nezodpovědně.

Stupeň 3: Chování žáka je v příkrem rozporu s pravidly slušného chování. Dopouští se závažných přestupků proti školnímu řádu, ohrožuje výchovu nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se dopouští dalších přestupků i po udělení důtky třídního učitele nebo ředitele školy. Nerespektuje jiné osoby, chová se nezodpovědně.

6. 4 Sebehodnocení žáků

1. Vyučující umožňuje a podporuje sebehodnocení žáků, které obecně přispívá ke kritické reflexi žáků a posiluje pozitivní motivaci žáků k lepším výsledkům.
2. Každý žák má možnost vyjádřit se ke svým výkonům, provést jejich vyhodnocení, ocenit klady, odhalit s pomocí vyučujícího a spolužáků nedostatky a chyby s tím, že společně navrhnou cestu k nápravě.
3. Každý žák má možnost vyjádřit se i k výkonům svých spolužáků, provést rovněž jejich vyhodnocení, ocenit klady a upozornit na nedostatky a chyby.
4. Forma sebehodnocení žáků je většinou ústní, může však být i písemná. Ústní sebehodnocení se může uskutečnit ve skupině žáků nebo před celou třídou.
5. Četnost i rozsah sebehodnocení žáků je ovlivněn charakterem předmětu, počtem žáků ve třídě a jejich věkem, případně jejich dispozicemi.

6. 5 Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

1. Dítětem a žákem se speciálními vzdělávacími potřebami se rozumí osoba, která k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění nebo užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrnými opatřeními se rozumí nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám dítěte nebo žáka. Děti a žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření školou a školským zařízením.
2. Podpůrná opatření se člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení. Podmínkou poskytování podpůrného opatření druhého až pátého stupně školou nebo školským zařízením je vždy předchozí písemný informovaný souhlas zletilého žáka nebo zákonného zástupce dítěte nebo žáka.
3. Při hodnocení žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními se přihlíží k povaze jejich postižení nebo znevýhodnění a hodnocení je v souladu s doporučením školského poradenského zařízení.

4. Pokud je předmět speciálně pedagogické péče zařazen jako vyučovací předmět, jsou žáci z tohoto předmětu hodnoceni formou slovního hodnocení.

6. 6 Vzdělávání a hodnocení nadaných žáků

1. Škola vytváří podmínky k co největšímu využití potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti. Toto platí v plné míře i pro vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných. Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností. Pro podporu nadání a mimořádného nadání žáků využívá škola podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků, případně individuální vzdělávací plán.
2. Ředitel školy může mimořádně nadaného nezletilého žáka na žádost zákonného zástupce, a mimořádně nadaného zletilého žáka na jeho žádost přeradit do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku. Součástí žádosti žáka, který plní povinnou školní docházku, je vyjádření školského poradenského zařízení a registrujícího poskytovatele zdravotních služeb v oboru praktické lékařství pro děti a dorost. Podmínkou přerazení je vykonání zkoušek z učiva nebo části učiva ročníku, který žák nebude absolvovat. Obsah a rozsah zkoušek stanoví ředitel školy.

6. 7 Výchovní opatření

1. Výchovními opatřeními jsou **pochvaly nebo jiná ocenění a kázeňská opatření**. Kázeňskými opatřeními jsou podmíněné vyloučení žáka ze školy, vyloučení žáka ze školy, a další kázeňská opatření, která nemají právní důsledky pro žáka. Pochvaly, jiná ocenění a další kázeňská opatření může udělit či uložit ředitel školy nebo třídní učitel.
2. Ředitel školy může v případě závažného zaviněného porušení povinností stanovených školským zákonem nebo školním řádem rozhodnout o **podmíněném vyloučení** ze školy. V rozhodnutí stanoví ředitel školy zkušební lhůtu, a to nejdéle na dobu jednoho roku. Dopustí-li se žák dalšího zaviněného porušení uvedených povinností, může ředitel školy rozhodnout o jeho vyloučení. Žáka lze podmíněně vyloučit nebo vyloučit jen v případě, že splnil povinnou školní docházku (může být vyloučen v případě, že opakuje devátý ročník povinné školní docházky).
3. Zvláště hrubé opakované slovní a úmyslné fyzické útoky žáka vůči zaměstnancům školy nebo školského zařízení nebo vůči ostatním žákům se považují za zvláště závažné zaviněné porušení povinností stanovených školským zákonem č. 561/04 Sb. (dle odst. 3, par. 31).

4. Dopustí-li se žák jednání podle odstavce 3, oznámí ředitel školy nebo školského zařízení tuto skutečnost orgánu sociálně-právní ochrany dětí, jde-li o nezletilého, a státnímu zastupitelství do následujícího pracovního dne poté, co se o tom dozvěděl. (dle odst. 3, par. 31 zákona č. 561/04 Sb.).
5. O podmíněném vyloučení nebo o vyloučení žáka rozhodne ředitel školy do dvou měsíců ode dne, kdy se o provinění žáka dozvěděl, nejpozději však do jednoho roku ode dne, kdy se žák provinění dopustil, s výjimkou případu, kdy je provinění klasifikováno jako trestný čin. O svém rozhodnutí informuje ředitel školy pedagogickou radu. Žák přestává být žákem školy dnem následujícím po dni nabytí právní moci rozhodnutí o vyloučení, nestanoví-li toto rozhodnutí den pozdější.
6. Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiná ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy nebo za záslužný nebo statečný čin nebo za mimořádně úspěšnou práci.
7. Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.
8. Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit: a) napomenutí třídního učitele, b) důtku třídního učitele, c) důtku ředitele školy.
9. Třídní učitel neprodleně oznámí řediteli školy uložení důtky třídního učitele. Důtku ředitele školy lze žákovi uložit pouze po projednání v pedagogické radě.
10. Ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci.
11. Udělení pochvaly a jiného ocenění a uložení napomenutí nebo důtky se zaznamenává do dokumentace školy. Na vysvědčení se zaznamenává pochvala ředitele školy.

6.7.1 Pravidla pro udělování pochval a jiných ocenění a ukládání napomenutí a důtek

1. Třídní učitel může udělit pochvalu jednomu žákovi za déletrvající úspěšnou práci nejvýše 1x za školní rok (na konci školního roku). Do oblasti výrazného projevu školní iniciativy patří např. aktivní práce v třídním kolektivu, dobré umístění v soutěžích a olympiádách apod.

2. Vedle důvodů uvedených v bodě 6 odstavce *Výchovná opatření*, může ředitel školy udělit žákovi pochvalu nebo jiné ocenění za vynikající výsledky v soutěžích a olympiádách, a to po projednání v pedagogické radě.
3. Sníženému stupni z chování nemusí předcházet uložení napomenutí a důtek. Stupeň klasifikace, kterým se hodnotí chování žáka, vyjadřuje komplexní hodnocení chování žáka za celé pololetí.
4. Třídní učitel udělí žákovi napomenutí za méně závažné zaviněné porušení školního řádu. Jestliže žák opakuje ve stejném pololetí méně závažné porušení školního řádu, udělí mu třídní učitel důtku. Méně závažným porušením školního řádu se rozumí např. zapomínání sešitů, učebnic a dalších pomůcek, občasné vyrušování ve vyučování, občasné neplnění domácích úkolů apod.
5. Třídní učitel udělí žákovi důtku za vážné zaviněné porušení školního řádu. Vážným porušením školního řádu se zpravidla rozumí neplnění pokynů pedagogických pracovníků vydaných v souladu s právními předpisy a školním řádem, opuštění školní areálu bez omluvení nebo povolení, časté vyrušování ve vyučování, časté neplnění domácích úkolů, nepovolené pořizování videozáznamů a audiozáznamů, hrubé chování a vulgární vyjadřování apod.
6. Ředitel školy udělí žákovi důtku za opakované méně závažné porušení školního řádu v případě, že žákovi již byla udělena za přestupky tohoto druhu důtku třídního učitele, a to po projednání v pedagogické radě. Důtku může ředitel školy dále udělit za závažné porušení školního řádu. Závažným porušením školního řádu se rozumí např.: neomluvené hodiny, nedodržení termínu pro omluvy nepřítomnosti ve vyučování, velmi hrubé chování a fyzické napadení spolužáků, krádež, kouření, požívání alkoholických nápojů a zdraví škodlivých látek, držení a distribuce návykových látek, projevy šikanování, vydírání, vandalismu, násilné chování, projevy diskriminace, rasismu, antisemitismu, xenofobie, intolerance.